Školský vzdelávací program

pre 1. stupeň ZŠ v Poráči

ISCED 1

Logo školy

Názov

„Cez ovládanie jazyka k rozvoju osobnosti žiaka".

Motto

P - Pomôžme

O - ovládať

R - rozum

Á - aktivovať

Č - činy.

Školský vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **štyri roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Základná škola s materskou školou, Poráč 125

Poráč 125, 05323

IČO: 35553979

Riaditeľ školy: **Mgr. Janka Dupčáková**

Zriaďovateľ:

Názov**: Obecný úrad Poráč**

Adresa: **Poráč 61, 05323**

Platnosť dokumentu od: **01.09.2022**

Úprava z dňa**: 26.8.2022**

Prerokované v Rade školy: **28.8.2022**

Prerokované v Pedagogickej rade: **28.08.2022**

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, Poráč 125, bol prerokovaný v pedagogickej rade dňa 28.8.2022 a následne predložený zriaďovateľovi na schválenie a Rade školy na vyjadrenie.

Zriaďovateľ schvaľuje ŠkVP, Rada školy pri Základnej škole s materskou školou, Poráč 125 nemá pripomienky k ŠkVP.

_____	_____	_____
Mgr. Janka Dupčáková	Alena Piaková	Ing. Peter Volčko
riaditeľka školy	predseda rady školy	starosta obce Poráč

Platnosť, revidovanie ŠkVP

Platnosť Revidovanie	Dátum	Záznam o inovácii, zmene, úprave a pod.
Platnosť ŠkVP od:	1.9.2022	-
Spojenie ročníkov	1.9.2022	1. a 3.ročník, 2.a 4.ročník
Spojenie ročníkov	1.9.2023	1. a 3.ročník, 2.a 4.ročník
Spojenie ročníkov	1.9.2024	1. a 3.ročník, 2.a 4.ročník
Inovácia – Nový ŠkVP	1.9.2025	Nový ŠkVP pre 1.cyklus – Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (2023)
Platnosť ŠkVP do	31.8.2025	pre 1.ročník ZŠ
Spojenie ročníkov	1.9.2025	1. a 3.ročník, 2.a 4.ročník
Platnosť ŠkVP do	31.8.2026	pre 2.ročník ZŠ
Revidovanie	1.9.2026	Dodatok č.5 – ŠVP platný od 1.9.2026

Obsah

Logo školy 2

..... 2

..... 2

Fotografia školy 2

Názov 3

Motto 3

Školský vzdelávací program 4

Platnosť, revidovanie ŠkVP 5

Obsah 6

I. Všeobecná charakteristika školy 9

1. Veľkosť školy 9
2. Charakteristika žiakov 10
3. Charakteristika pedagogického zboru 10
4. Organizácia prijímacieho konania 11
5. Dlhodobé projekty 11
6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi 11
7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy 12
8. Škola ako životný priestor 12
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní 13

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu 14

1. Pedagogický princíp školy, vlastné ciele výchovy a vzdelávania 14
2. Zameranie školy a stupeň vzdelania 15
3. Profil absolventa 15

4. Pedagogické stratégie 17
5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami 18
6. Začlenenie prierezových tém 19
III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia 21
1. Hodnotenie žiakov 21
2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov 21
3. Hodnotenie školy 22
IV. Školský učebný plán 23
1. ročník 23
2. ročník 24
3. ročník 25
4. ročník 26
Poznámky k učebnému plánu 27
V. Učebné osnovy 28
1. – 4 . r o č n í k 28
Vyučovací predmet: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (SJL) 28
Vyučovací predmet: TVORIVÉ TÉMATICKÉ ČÍTANIE (TOC) 53
Vyučovací predmet: ANGLICKÝ JAZYK (ANJ) 64
Vyučovací predmet: MATEMATIKA (MAT) 104
Vyučovací predmet: Informatika (INF) 117
Vyučovací predmet: PRVOUKA (PVO) 124
Vyučovací predmet: PRÍRODOVEDA (PDA) 132
Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť 145
Vyučovací predmet: VLASTIVEDA (VLA) 145
Vyučovací predmet: ETICKÁ VÝCHOVA (ETV) 156

Vyučovací predmet: NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA (NBV) 168
Vyučovací predmet: PRACOVNÉ VYUČOVANIE (PVC) 185
Vyučovací predmet: VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VYV) 195
Vyučovací predmet: HUDOBNÁ VÝCHOVA (HUV) 208
Vyučovací predmet: TELESNÁ VÝCHOVA (TEV) 223
Prílohy 244
Príloha č. 1 244
Finančná gramotnosť 244

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Základná škola s materskou školou v Poráči je situovaná v krásnom prírodnom prostredí obce Poráč, ktorá leží na rozvodí medzi Poráčskym jarkom a Zlatníkom v Hnileckých vrchoch. Tie sú súčasťou Slovenského Rudohoria. Je najvyššie položenou obcou v okrese Spišská Nová Ves s nadmorskou výškou 778 m.

Naša škola je menšou vidieckou školou. Vznikla 1.7.2003 spojením základnej a materskej školy do jedného právneho subjektu. Obe školy sídlili v tej istej budove už od roku 1981, kedy bola škola postavená. Existovali však ako samostatné jednotky v rámci vtedajšieho školského systému. Budova školy je dvojposchodová. Na prvom poschodí sídli materská škola. Základná škola sídli na druhom poschodí. Je to neplnoorganizovaná základná škola, má iba 1. stupeň – ročníky 1.- 4. Každý ročník má svoju samostatnú učebňu. Od školského roku 2009/2010 má škola k dispozícii aj novú počítačovú učebňu, ktorá vznikla rozdelením najväčšej učebne na dve časti. Jedna časť sa využíva ako bežná trieda a druhá časť sa využíva ako počítačová učebňa. K škole patrí aj školský klub. Má samostatnú učebňu, ktorú môžu navštevovať žiaci všetkých štyroch ročníkov. V školskom roku 2011/2012 pribudol k ročníkom 1. – 4. aj nultý ročník. Tento ročník využíva učebňu školského klubu v doobedňajších hodinách. Kapacitne postačuje pre 32 detí. Základná škola kapacitne postačuje pre 115 žiakov (podľa jednotlivých učební: 30 žiakov, 31 žiakov, 31 žiakov a 23 žiakov). Naplnenosť tried nie je stopercentná, nakoľko priemerný počet žiakov v triedach za posledné roky je menej ako 20. Podľa úpravy školského zákona 464 zo 4. 12. 2013 najvyšší počet žiakov v triede základnej školy je:

- 22 žiakov v triede prvého ročníka,
- 24 žiakov v triede, v ktorej sú spojení žiaci dvoch ročníkov prvého stupňa základnej školy,
- 25 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka,

Najnižší počet žiakov v triede základnej školy je:

- 11 žiakov v triede prvého ročníka,
- 12 žiakov v triede, v ktorej sú spojení žiaci dvoch ročníkov prvého stupňa základnej školy,
- 13 žiakov v triede druhého až štvrtého ročníka.

Počet žiakov v triede sa môže zvýšiť o počet žiakov, ktorí si plnia školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky. Zriaďovateľ školy môže v osobitných prípadoch určiť aj nižší počet žiakov

v triedach napríklad ak by deti museli dochádzať do školy viac ako šesť kilometrov, či ak je z celkového počtu žiakov školy viac ako 80 percent zo sociálne znevýhodneného prostredia.

2. Charakteristika žiakov

Našu základnú školu navštevujú žiaci prvého stupňa z obce Poráč. Zloženie žiakov v triedach je veľmi rôznorodé. Sú tu žiaci z rôzneho kultúrneho aj sociálneho prostredia. Máme aj žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pričom niektorí pochádzajú z rodín v hmotnej núdzi. Niekoľko žiakov každoročne po odbornom diagnostikovaní je zaradených k žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú u nás vzdelávaní pomocou individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu v bežnej triede. Pozitívne je, že žiaci zo všetkých ročníkov sa navzájom poznajú a v škole vládne priateľská atmosféra.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Priemerný počet učiteľov v našej škole je 2. Učitelia vrátane riaditeľa školy sú triednymi učiteľmi v ročníkoch 1. - 4. V škole pôsobí aj jedna vychovávateľka, ktorá vyučuje v školskom klube detí a úväzok si dopĺňa vyučovaním výchovných predmetov. Náboženskú výchovu vyučuje miestny farár. Škola podľa aktuálnych potrieb zamestnáva aj asistenta učiteľa, ktorý pomáha hlavne zaostávajúcim žiakom a žiakom so ŠVVP.

V budúcnosti škola plánuje zapojiť učiteľov do ďalšieho vzdelávania v rámci kariérneho rastu podľa platnej legislatívy a reálnych požiadaviek a možností školy. Systém ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v našej škole je podrobne rozpracovaný v *„Pláne profesijného rozvoja“.*

Rešpektuje tieto hlavné princípy:

- Ďalšie vzdelávanie je právom i povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca školy.
- Každý pedagogický i odborný zamestnanec školy má mať možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok.

Vychádza z týchto cieľov:

- Uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.

- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkúvať operatívny a časovo aktuálny transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

4. Organizácia prijímacieho konania

Prijímacie konanie prebieha podľa Zákona o výchove a vzdelávaní z 22.5.2008 § 60 a 61, v zmysle zmien neskorších právnych predpisov, pričom neuplatňujeme žiadne iné špecifické požiadavky na prijatie žiaka než tie, ktoré sú uvedené v zákone.

5. Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do projektov: Zdravá škola, Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách, Kultúrne poukazy, Školské ovocie, Záložka do knihy nás spája, Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecné predmety. V budúcnosti by sme sa chceli zamerať zapojiť aj do iných vhodných projektov pre žiakov prvého stupňa ZŠ.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je primeraná. Každý rodič si môže školské výsledky svojho dieťaťa a otázky, týkajúce sa práce školy prediskutovať na celoškolských a triednych rodičovských združeniach. Tie sa

konajú spravidla trikrát ročne, dvakrát celoškolské a triedne rodičovské združenia a jedenkrát individuálne pohovory s triednym učiteľom. Okrem toho môžu rodičia svoje otázky konzultovať aj individuálne počas celého školského roka, po dohode s učiteľom. Výsledky školy sú uverejňované aj na webovej stránke školy. Pri rodičovských združeniach pôsobí Výbor rodičovského združenia, ktorý je spravidla zložený zo štyroch členov: predseda, pokladník a jeden člen. V budúcnosti plánujeme spoluprácu s rodičmi vylepšovať.

Rada školy je zložená zo siedmich členov. Dvaja členovia sú delegovaní obecným úradom, dvaja sú z radov rodičov, dvaja sú pedagogickí zamestnanci a jeden nepedagogický zamestnanec školy. Zasadá podľa potreby a je pravidelne oboznamovaná s dianím v škole.

Škola spolupracuje so Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v Harichovciach a to podľa aktuálnych potrieb pri diagnostikovaní žiakov a Centrom poradenstva a prevencie v Spišskej Novej Vsi.

7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola má k dispozícii štyri učebne pre ročníky 1. – 4. a jednu učebňu pre školský klub, ku ktorej patria aj vlastné sociálne zariadenia. Je vhodná aj na rodičovské združenia, súťaže a rôzne iné podujatia, nakoľko je to najväčšia miestnosť v škole. Ďalšou učebňou je počítačová učebňa, ktorá sa využíva na vyučovanie informatiky ale aj iných predmetov, kde sa využíva práca na počítači. Všetky učebne sú vybavené interaktívnymi tabuľami a notebookmi. V škole máme sklad učebníc a kabinet učebných pomôcok. Na chodbe medzi učebňami je umiestnená školská knižnica, ktorá sa každoročne dopĺňa o nové tituly. Škola ma k dispozícii malú telocvičňu, ktorá je po celkovej rekonštrukcii a je dobre vybavená základným telocvičným náradím pre prvý stupeň ZŠ. V areáli školy je moderné multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom, ktoré vybudovala obec a ktoré je k dispozícii obyvateľom obce v mimovyučovacom čase. V druhej časti areálu školy je vybudované vonkajšie detské ihrisko s preliezkami, ktoré využíva hlavne materská škola.

Škola má k dispozícii aj školskú jedáleň a kuchyňu, v ktorej sa pripravuje strava pre žiakov ZŠ, MŠ a cudzích stravníkov. Je umiestnená v budove školy.

8. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na upravené a estetické prostredie tried, školského dvora a chodieb. Pravidelne zverejňujeme aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách. Snažíme sa o budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi ale aj medzi všetkými zamestnancami školy. V rámci

tejto stratégie sa snažíme o neustálu modernizáciu a skrášľovanie životného prostredia. Najdôležitejšie zmeny a rekonštrukcie v škole od jej vzniku ako samotného právneho subjektu v roku 2003:

- výmena okien na prevažnej časti budovy,
- prístavba novej učebne školského klubu detí,
- zateplenie stropov v učebniach ZŠ aj MŠ,
- nové riešenie kotolne – plynofikácia a kúrenie peletkami,
- rekonštrukcia telocvične,
- vybudovanie nového multifunkčného ihriska v areáli školy,
- vybudovanie preliezkového ihriska v areáli školy,
- vytvorenie novej počítačovej učebne,
- rekonštrukcia sociálnych zariadení
- zateplenie budovy školy.

Tieto zmeny boli realizované v rámci vlastných rozpočtových možností ale aj na základe finančnej podpory a realizácie projektov Obce Poráč. Ďalšie úpravy sú plánované a budú realizované podľa konkrétnych možností školy aj obce.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola sa snaží vytvárať bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie ako aj vo všetkých priestoroch školy. Žiaci sú pravidelne poučovaní o bezpečnosti a ochrane zdravia pri výchove a vzdelávaní na začiatku školského roka, pred školskými akciami a pred školskými prázdninami. Záznam o tomto poučení sa uvádza v triednych knihách. Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov pri výchove a vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v *„Smernici na ochranu zdravia žiakov v škole“* a čiastočne aj v *„Školskom poriadku“*.

Odbornú prípravu BOZP a PO na škole zabezpečuje bezpečnostný technik. V súlade s platnou legislatívou všetci zamestnanci školy absolvujú školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. V stanovených časových termínoch prebieha pravidelná kontrola BOZP na pracovisku ako aj odstraňovanie zistených nedostatkov.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy, vlastné ciele výchovy a vzdelávania

Keďže sme školou pre všetky deti – talentované i tie, ktoré majú s učením problémy, našim prvoradým cieľom je vytvorenie dobrého tímu v triede, ktorý rozvíja sebapoznanie a sebahodnotenie jednotlivcov aj celého kolektívu. Cieľom je naučiť žiakov spoznávať svoje silné a slabé stránky, aby sa naučili učiť a získať dobrý učebný štýl a zároveň sa naučili sa riešiť problémy. Svoje rodinné a regionálne korene majú s hrdosťou využívať ako odrazový mostík do ďalšieho vzdelávania a života. Podporujeme u žiakov komunikatívnosť a dávame im základy pre širšie uplatnenie aj formou rozšíreného vyučovania cudzieho (anglického) jazyka. Ďalšie ciele výchova a vzdelávania sú v našej škole sú:

- získať potrebné vedomosti a zručnosti u žiakov vo všetkých predmetoch a učiť sa správne ich využívať,
- rozvíjať kľúčové spôsobilosti u žiakov: komunikatívnosť, flexibilnosť, tvorivosť, sebahodnotenie, vyhľadávanie informácií, tímová práca, riešenie problémových úloh a konfliktov, prezentácia svojej práce, používanie matematického myslenia v praxi, rozvoj kultúrneho vnímania, sebarozvoj,
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech,
- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov,
- zabezpečiť podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní,
- výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast,
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami,
- zaviesť nové formy a metódy práce,
- zabezpečiť kvalitnú elementárnu prípravu žiakov v anglickom jazyku,
- v spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Naša škola je zameraná na poskytovanie „***primárneho vzdelania – ISCED 1“*** žiakom prvého stupňa ZŠ. Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného (štvrtého) ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

V doložke vysvedčenia žiaka, ktorý úspešne absolvoval 4. ročník ZŠ – *primárny stupeň vzdelania* – sa uvedie: ***„Žiak/žiačka získal/získala primárne vzdelanie“***.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením, u ktorých je diagnostikovaná mentálna retardácia a ktorí sa vzdelávajú formou individuálneho vzdelávacieho programu získavajú primárne vzdelanie až po ukončení posledného ročníka základnej školy. U týchto žiakoch sa v doložke vysvedčenia každý rok uvádza: ***„Žiak/žiačka sa vzdelával/vzdelávala podľa individuálneho vzdelávacieho programu v predmetoch slovenský jazyk a literatúra a matematika variantu „A“ špeciálnych základných škôl.“*** Po ukončení 4. ročníka ZŠ títo žiaci *n e z í s k a v a j ú* primárne vzdelanie.

V zameraní našej školy je ďalšou prioritou osobnostný a sociálny rozvoj žiaka, rozvoj elementárnej spôsobilosti v anglickom jazyku, využívanie bohatých ľudových tradícií vo vyučovaní, všestrannejšie rozvíjanie športu a kultúry a poskytovanie rovnocenného vzdelávania žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

3. Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelania – ISCED 1 svojim vystupovaním robí dobré meno škole. Má osvojené potrebné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch na úrovni primeranej jeho schopnostiam a možnostiam.

Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

Sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,

- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v
- osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

Kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

Kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

Kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov, uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

Kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

Osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,

- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym
- trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadmi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

Kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

4. Pedagogické stratégie

Podporujeme rôzne metódy tvorivého prístupu učiteľa k žiakom a vedeniu žiakov k tvorivosti. K tomuto účelu budeme využívať aj metódy a formy skupinovej práce. Zároveň budeme preferovať aj samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôraz sa však kladie na využitie učiva v praxi a pocit vlastnej zodpovednosti za učenie. Všímame si aj talenty v jednotlivých oblastiach a rozvíjame ich do maximálnej možnej miery.

Naša škola podporuje modernú výučbu so zaradením didaktickej techniky vo vyučovaní. Pri vyučovaní predmetov prostredníctvom IKT venujeme zvýšenú pozornosť ochrane žiakov a používaniu bezpečného internetu. Ako doplnok ku klasickým vyučovacím metódam používame aj digitálny vzdelávací obsah.

Pri prevencii drogových závislostí sa zameriavame na rôznorodé a zaujímavé aktivity. Napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, sústavne pôsobíme proti fajčeniu a alkoholickým nápojom

cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

V rámci zvyšovania finančnej gramotnosti podporujeme rôzne školské aj mimoškolské aktivity, zamerané na podporu a rozvoj finančnej gramotnosti už v mladšom školskom veku.

Zameriame sa aj na iné formy vyučovania ako sú projektové vyučovanie, plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, škola v prírode, vyučovanie na dopravnom ihrisku, súťažné hry a olympiády a návšteva rôznych podujatí súvisiacich s obsahom výučby na prvom stupni ZŠ.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Sme otvorenou školou pre všetkých žiakov a snažíme sa vytvárať podmienky aj na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Títo žiaci sa členia na žiakov:

- so zdravotným znevýhodnením,
- zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- s nadaním.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením

Škola má žiakov s rôznymi (väčšinou ľahšími) stupňami mentálneho postihnutia, ktorí sú u nás vzdelávaní prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu. Sú začlenení v bežnej triede ZŠ, v niektorých predmetoch (matematika, slovenský jazyk a literatúra) však postupujú podľa individuálneho vzdelávacieho plánu. V týchto predmetoch postupujú podľa učebníc špeciálnej ZŠ – variant A. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu a plánu spolupracujeme so špeciálnou pedagogičkou zo Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Harichovciach.

Škola má pre týchto žiakov k dispozícii veľa názorných pomôcok. Vhodnou organizáciou priestoru v triede a výberom vhodných metód a činností učiteľ zabezpečuje, aby sa žiaci navzájom narušili. Okrem triednej učiteľky sa im venuje aj asistentka učiteľa, pokiaľ to dovoľujú finančné možnosti školy.

Vo vzdelávaní žiakov pomocou individuálnej integrácie dosahujeme veľmi dobré výsledky. Žiaci učivo pomalším tempom zvládajú, sú pozitívne motivovaní a do školy chodia radi. Škola týmto žiakom pomáha aj ponukou krúžkov, kde hravou formou môžu upevňovať učivo a realizujú sa aj v tvorivých činnostiach. Žiaci s mentálnym postihnutím sú väčšinou telesne zdatní a preto často úspešne reprezentujú školu v rôznych športových súťažiach. V budúcnosti plánujeme aj vedomostné súťaže medzi integrovanými žiakmi, ktorých cieľom by bola motivácia k učeniu.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Našu školu navštevujú aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia. V školskom roku 2011/2012 sme po prvýkrát otvorili nultý ročník hlavne pre týchto žiakov. Žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia v ostatných ročníkoch venujeme zvýšenú pozornosť a prostredníctvom diagnostických vyšetrení v pedagogicko-psychologickej poradni sa snažíme zistiť, či sociálna zaostalosť nesúvisí aj s mentálnym postihnutím. Pri vzdelávaní týchto žiakov pomáha aj asistentka učiteľa, ak to finančné možnosti školy dovolia. Podobne ako žiaci so zdravotným postihnutím majú títo žiaci možnosť realizácie v krúžkoch a ďalších aktivitách, ktoré podporujú ich všestranný rozvoj. Učiteľ a asistent učiteľa používa pri ich výučbe špecifický prístup a väčšie množstvo názorných pomôcok.

Škola by v budúcnosti chcela zlepšiť spoluprácu s rodičmi týchto detí. Je to však aj vecou slobodnej vôle rodičov, ktorí zatiaľ o prospech svojich detí v škole javia malý záujem.

Nadaní žiaci

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladie dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných žiakov, ich emocionálnej charakteristiky i sociálne vzťahy.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa v našej škole uskutočňuje v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy formou individuálnej integrácie žiaka.

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- Regionálna výchova a tradície (prierezová téma, zaradená do obsahu vzdelávania v rámci regiónu našej školy)

Všetky prierezové témy sú začlenené do nového predmetu s názvom **„Tvorivé tematické čítanie“**. Prierezové témy sú podľa potreby začleňované aj do ďalších vyučovacích predmetov v závislosti od svojho obsahu. V týchto predmetoch sa prierezové témy môžu uvádzať v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Pri vyučovaní prierezovej témy ***environmentálna výchova*** uplatňujeme zaujímavú a aktuálnu tému g l o b á l n e h o vzdelávania a to s ohľadom na vekové osobitosti mladších žiakov. Pri vyučovaní témy ***multikultúrna výchova*** kladieme dôraz na humanizmus, ľudské práva, práva dieťaťa, aby sa úspešne predchádzalo všetkým formám diskriminácie, rasizmu a násilia.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

1. **Hodnotenie žiakov**
2. **Hodnotenie pedagogických zamestnancov**
3. **Hodnotenie školy**

1. Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov využívame ***„Metodický pokyn na hodnotenie žiakov základnej školy č. 22/2011“.***

Pri hodnotení žiakov dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných a to hlavne prostredníctvom pochvaly a kladnej motivácie.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami využívame ***„Metodický pokyn na hodnotenie žiakov základnej školy č. 22/2011*** a pritom berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

U všetkých žiakov odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Cieľom hodnotenia pedagogických zamestnancov je reálne spoznať silné a slabé stránky práce každého pedagóga. Pomocou sebahodnotenia ale aj vzájomného hodnotenia odstraňovať zistené nedostatky a tým zvyšovať úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu. Pozitívne motivovať učiteľov ocenením ich silných stránok a zverejňovaním úspechov.

Hodnotenie zamestnancov sa zakladá na týchto princípoch:

- Rozhovor,
- Pozorovanie (hospitácia),
- Sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa,

- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti organizácie školských aktivít, využívania moderných metód vo vyučovaní, ďalšieho vzdelávania, mimoškolskej činnosti, tvorby učebných pomôcok a pod.,
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy (prostredníctvom dotazníka aj ústne)
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“),

V súlade s § 52 zákona č. 317/2010 Z. z. o pedagogických zamestnancoch riaditeľ každoročne vyhotoví *„P í s o m n ý z á z n a m o hodnotení pedagogického/odborného zamestnanca“*.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, rodičia aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP a aké sú výsledky v plnení týchto stanovených cieľov.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Posúdenie, ako škola spĺňa ciele, ktoré si stanovila najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe; ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces, metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Dotazníky pre učiteľov
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach a ďalších súťažiach
- SWOT analýza

IV. Školský učebný plán

1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín		Spolu týždenne	Skratka predmetu
		ŠTVP	ŠKVP		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	0	9	SJL
	Tvorivé tematické čítanie	-	0,5	0,5	TOC
	Anglický jazyk	-	1	1	ANJ
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	0,5	4,5	MAT
Človek a príroda	Prvouka	1	0	1	PVO
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	1	-	1	ETV / NBV
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	-	2	VYV
	Hudobná výchova	1	-	1	HUV
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	-	2	TSV
Spolu ŠTVP a ŠKVP:	-	20	2	22	-

Riešenie vyučovania 0,5 hodín:TOC – 0,5 h budeme vyučovať každý druhý týždeň 1 hodinu v alternatíve s MAT, MAT – 0,5 h budeme vyučovať každý druhý týždeň 1 hodinu v alternatíve s TOC.

2. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín		Spolu týždenne	Skratka predmetu
		ŠTVP	ŠKVP		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	-	8	SJL
	Tvorivé tematické čítanie	-	1	1	TOC
	Anglický jazyk	-	1	1	ANJ
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	-	4	MAT
	Informatika	-	1	1	INF
Človek a príroda	Prvouka	2	-	2	PVO
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	1	-	1	ETV / NBV
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	-	2	VYV
	Hudobná výchova	1	-	1	HUV
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	-	2	TSV
Spolu ŠTVP a ŠKVP:	-	20	3	23	-

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín		Spolu týždenne	Skratka predmetu
		ŠTVP	ŠKVP		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7	1	8	SJL
	Tvorivé tematické čítanie	-	1	1	TOC
	Anglický jazyk	3	-	3	ANJ
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	-	4	MAT
	Informatika	1	-	1	INF
Človek a príroda	Prírodoveda	1	-	1	PDA
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	1	-	1	VLA
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	1	-	1	ETV / NBV
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	-	1	PVC
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	-	1	VYV
	Hudobná výchova	1	-	1	HUV
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	-	2	TSV
Spolu ŠTVP a ŠKVP:	**-**	**23**	**2**	**25**	**-**

4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín		Spolu týždenne	Skratka predmetu
		ŠTVP	ŠKVP		
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7	-	7	SJL
	Tvorivé tematické čítanie	-	1	1	TOC
	Anglický jazyk	3	-	3	ANJ
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	-	4	MAT
	Informatika	1	-	1	INF
Človek a príroda	Prírodoveda	2	-	2	PDA
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	2	-	2	VLA
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	1	-	1	ETV / NBV
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	-	1	PVC
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	-	1	VYV
	Hudobná výchova	1	-	1	HUV
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	-	2	TSV
Spolu ŠTVP a ŠKVP:	**-**	**25**	**1**	**26**	**-**

Poznámky k učebnému plánu

Rozdelenie triedy na skupiny

Triedu podľa charakteru vzdelávacieho programu možno rozdeliť na skupiny. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.

Na vyučovanie predmetu **náboženská výchova alebo etická výchova** možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov **20**. Ak počet žiakov v skupine klesne pod **12** žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.

Na vyučovanie predmetu **cudzí jazyk** možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov **17**.

Na vyučovanie predmetu **informatická výchova** možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa napĺňajú do počtu najviac **17** žiakov.

Telesná výchova sa v prvom ročníku až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne. Najvyšší počet žiakov v skupine je **25**. Ak počet žiakov v skupine klesne pod **12** žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.

Všetky počty žiakov v triedach aj skupinách sú podmienené aj kapacitou učební, ktorá je uvedená v „Prevádzkovom poriadku ZŠ s MŠ v Poráči“.

V. Učebné osnovy

1. – 4. ročník

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Vyučovací predmet: SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (SJL)

(Vyučovací predmet s navýšením počtu vyučovacích hodín v 3.ročníku bez rozšírenia učiva)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. **ročník:** 9 hodín týždenne, 297 hodín ročne
   - Čítanie: 5 hodín
   - Písanie: 4 hodiny
2. **ročník:** 8 hodín týždenne, 264 hodín ročne
   - Literatúra: 4 hodiny, v rámci toho 4 krát ¼ hodiny písania (spolu 1 hodina)
   - Jazykové vyučovanie: 4 hodiny, v rámci toho 1 krát 1 hodina slohu
3. **ročník:** 8 hodín týždenne, 264 hodín ročne
   - Literatúra: 4 hodiny, v rámci toho 4 krát ¼ hodiny písania (spolu 1 hodina)
   - Jazykové vyučovanie: 4 hodiny, v rámci toho 1 krát 1 hodina slohu
4. **ročník:** 7 hodín týždenne, 231 hodín ročne
   - Literatúra: 3 hodiny
   - Jazykové vyučovanie: 4 hodiny, v rámci toho 1 krát 1 hodina slohu

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou úlohou predmetu Slovenský jazyk na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si pravopis a gramatiku, rozvíjať komunikačné schopnosti na úrovni ústnej i písomnej. Predmet slovenský jazyk a literatúra spája jazykovú zložku, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením a vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám. Písanie sa stáva pre žiaka základným nástrojom gramotnosti a zároveň mu slúži aj

ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na 1. stupni základnej školy v predmete Slovenský jazyk sú vymedzené dva časové úseky:

- do konca druhého ročníka
- do konca štvrtého ročníka

Slovenský jazyk v 1. ročníku sa člení na 2 základné zložky – čítanie a písanie. Ostatné zložky SJ – literatúra, jazyková výchova a sloh sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek. Obsah čítania a písania je rozčlenený do troch období:

1. prípravné obdobie
2. nácvičné - šlabikárové obdobie
3. zdokonaľovacie - čítankové obdobie

V jazykovej výchove žiaci spoznávajú zvukovú stránku jazyka, učia sa správne používať slovnú zásobu a tvoriť nové slová. Jazyková výchova vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu, ktoré je základným predpokladom jasného, prehľadného a zrozumiteľného vyjadrovania.

V literárnej výchove žiaci vedia analyzovať a reprodukovať jednoduché literárne texty. Učia sa formulovať vlastné názory o prečítanom diele, postupne získavajú čitateľské návyky, poslúchajú umelecké texty. Pomocou vhodných metód a zážitkových postupov získavajú potrebné čitateľské schopnosti.

V slohovej výchove sa žiaci zoznamujú s verbálnou a neverbálnou komunikáciou. Učia sa čítať s porozumením, kultivovane sa vyjadrovať a písať, riešiť problémy v modelových situáciách a rozoberať a posudzovať obsah textu.

CIELE PREDMETU

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti

- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI

- jazyk a komunikácia
- človek a príroda
- človek a spoločnosť
- človek a hodnoty
- matematika a práca informáciami
- umenie a kultúra
- zdravie a pohyb
- dopravná výchova
- environmentálna výchova
- mediálna výchova

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Prípravné obdobie - **Čítanie** **28 h**	**Tvorenie viet**	- pomenovať obrázky, - formulovať krátke vety, -povedať niekoľko viet o ilustrácii, -učiť sa krátke rečňovanky - jazykové prejavy, verbálna a neverbálna komunikácia.	Žiak -tvorí vety na základe ilustrácií v šlabikári -formuluje krátke otázky a primerane výstižné odpovede na otázky - odpovedá celou vetou -sa naučil krátke rečňovanky

	Vyvodenie pojmov **veta, slovo**	- rozčleniť vetu na slová pomocou názoru, - pochopiť význam slov „slovo“ a „veta“	-dokáže členiť vetu na slová, a spätne tvoriť vety
	Vyvodenie pojmu **slabika a hláska**	- rozčleniť slovo na slabiky - pomocou názoru, pochopiť význam slova „slabika“ - analýza slov na hlásky	-dokáže rozdeliť slovo na slabiky -sluchom analyzuje prvú a poslednú hlásku, - postavenie hlások v slove -správne a zreteľne artikuluje hlásky a slabiky
Nácvičné (šlabikárové) **obdobie – čítanie** **110 h**	**Hláska – písmeno,** **slabika, slovo, veta,** **krátky text.**	- malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy jednotlivých tvarových skupín - hláska - písmeno, - slovo v závislosti na poradí, ako sú uvedené v šlabikári pre 1. ročník, - nácvik čítania otvorených a zatvorených slabík, slov, jednoduchých viet, vlastných mien osôb, miesta bydliska, prvého slova vo vete, - rozlišovacie (diakritické) znamienka, - rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka	-pri ústnom prejave dodržiava správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť -adekvátne komunikuje s prihliadnutím na situáciu -prečíta malé a veľké, písmená písanej a tlačenej abecedy, - spája hlásky do slabík, slabiky do slov, slová do viet, - prečíta vety a krátke celky, ktoré obsahujú: - otvorené slabiky, - slabiky so spoluhláskovou skupinou, - viacnásobnú spoluhláskovú skupinu, - slabičné r ŕ, l Ĺ v písanej aj tlačenej forme, -prečíta arabské číslice -správne číta hlásky s dĺžňom, mäkčeňom a vokáňom -správne číta bodku, otáznik, výkričník, čiarku, spojovník

Čítankové obdobie - **Čítanie** **28 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek**	- vety, text: nadpis, riadok, článok. - diakritické a interpunkčné znamienka. - zdokonaľovanie techniky čítania, čítanie s porozumením. - voľná reprodukcia prečítaného textu. - vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom. - príprava na prechod k tichému čítaniu	-správne číta krátky text po príprave -určí počet riadkov v článku -vymyslí, zmení nadpis článku -spája slová do viet, vety do krátkych jazykových celkov -reprodukuje umelecký a vecný text - zdramatizuje kratší prozaický alebo básnický text
Prípravné cviky – **Písanie** **22 h**	**Uvoľňovacie cviky**	- zdokonaľovať uvoľňovacie cviky a zlepšovať jemnú motoriku zápästia a prstov. - nácvik písania prípravných cvikov od jednoduchších k zložitejším. - rozvíjať analytické schopnosti. - postrehnúť základné čiary a cviky v písacích cvikoch	-žiak si osvojí uvoľňovacie cviky zápästia pred písaním - zvládne písanie prípravných cvikov pred nácvikom písania písmen
Nácvičné obdobie – **Písanie** **87 h**	**Veľké a malé písmená, slabiky, slová, vety.** (Zošity s predtlačou č. 1 -4)	- vyvodenie a nácvik písmen slovenskej abecedy v poradí, závislom od používaných učebníc a písaniek. - samostatne písať jednoduchý text s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma. - v písomnom prejave aplikovať pravopisné javy.	-si osvojil písanie písmen slovenskej abecedy -správne podľa predlohy odpíše i podľa diktovania napíše tvary malých a veľkých písmen písanej abecedy podľa požiadaviek na písmo pre 1.ročník -spája písmená do slabík a slov -odpíše písané slabiky, slová a vety -prepíše tlačené slabiky, slová, vety -čitateľne a úhľadne podľa diktovania krátke známe slová, jednoduché vety a

			číslice -napíše vlastné mená osôb, miesto bydliska a prvé slovo vo vete veľkým začiatočným písmenom - tvorivo používa veľkú tlačenú abecedu
Čítankové obdobie - **Písanie** **22 h**	**Veta, text.** (Zošity s predtlačou č. 5 – 6)	- zdokonaľovanie techniky písania. - odpis a prepis textu. - písanie podľa diktovania. - precvičovanie pravopisných javov. - vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.	-čitateľne a úhľadne podľa predlohy odpíše jednoduchý písaný text -čitateľne a úhľadne podľa predlohy –prepíše jednoduchý tlačený text

2. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
JAZYKOVÉ VYUČOVANIE			
Hláska a písmeno **51 h**	**Hláska a písmeno** *Kontrolný diktát č.1 – úvodný* *Kontrolný diktát č.2 – rozlišovacie znamienka* *Kontrolný diktát č. 3 – dvojhlásky* *Kontrolný diktát č.4 – mäkké a tvrdé slabiky* *Kontrolný diktát č. 5 –*	• rozlišovanie hlásky a písmena • rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) • delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky • slabikotvorné r, ŕ, l, Í, samohláska ä • písanie i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov • písanie spoluhlások ď, ť, ň, ľ s mäkčeňom a bez neho pred e, i, ia, ie, iu • písanie veľkých písmen v menách osôb, zvierat a	vie rozlíšiť hlásku a písmeno - vie používať rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky) - vie rozdeliť a vymenovať samohlásky (krátke, dlhé), spoluhlásky (tvrdé, mäkké) a dvojhlásky - vie písať i, í po mäkkých spoluhláskach a y, ý po tvrdých spoluhláskach v koreni slov - vie písať ď, ť, ň, ľ s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred e, i, ia, ie, iu. - vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných

	veľké písmená	v zemepisných názvoch	názvov
Slabika, slovo, veta **18 h**	**Slabika, slovo, veta**	• analýza a syntéza slabík, slov a viet • spájanie samohlások, a dvojhlások so spoluhláskami do slabiky • jedno a viacslabičné slová • striedanie krátkych a dlhých slabík v slove • rozdeľovanie slov na konci riadka	- vie z hlások tvoriť slabiky, zo slabík slová a zo slov vety - vie tvoriť jedno a viacslabičné slová - vie, že po dlhej slabike najčastejšie nasleduje krátka slabika - vie rozdeliť viacslabičné slovo na konci riadku na základe slabičného princípu
Veta **30 h**	**Veta** *Kontrolný diktát č. 6 – vety* *Kontrolný diktát č. 7 – záverečný*	• spájanie slov do viet • písanie veľkých písmen na začiatku vety • interpunkčné znamienka na konci vety (bodka, otáznik, výkričník) • druhy viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia) • písanie a nácvik melódie opytovacích, oznamovacích, rozkazovacích, želacích a zvolacích viet	- vie písať veľké písmená na začiatku vety - pozná interpunkčné znamienka, ktoré sa používajú na konci vety - vie správne vysloviť, zapísať a rozlíšiť oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie vety
PÍSANIE			
Písmená a číslice **6 h**	**Písmená a číslice**	• malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy • arabské číslice	- vie písať správne tvary veľkej, malej, písanej a tlačenej abecedy - vie písať správne tvary arabských číslic

Vety **16 h**	**Vety**	• písanie jednoduchých viet	- vie odpisovať, prepisovať jednoduché vety - vie písať vety podľa diktátu - vie správne napísať začiatok vety - vie použiť vhodné interpunkčné znamienko
Vlastné mená **11 h**	**Vlastné mená**	• písanie vlastných mien osôb, zvierat a zemepisných názvov	- vie správne napísať vlastné mená osôb, zvierat a zemepisných názvov
SLOH			
Formy spoločenského kontaktu **7 h**	**Komunikačné konvencie**	• osvojenie základov spoločenského kontaktu (zdvorilosť v každodennej komunikácii) • pozdrav • oslovenie • tykanie / vykanie • predstavenie sa • privítanie • rozlúčenie • prosba / želanie • poďakovanie • ospravedlnenie • blahoželanie (ústne a písomne) • vyjadrenie súhlasu / nesúhlasu	- osvojuje si základy spoločenského styku (učí sa byť zdvorilý) - vie sa pozdraviť - vie osloviť iných - vie vhodne použiť tykanie / vykanie - vie sa predstaviť - vie privítať iných - vie sa rozlúčiť - vie poprosiť, poďakovať - vie sa ospravedlniť - vie zablahoželať - vie vyjadriť svoje stanovisko súhlas / nesúhlas
Formy písomného kontaktu **7 h**	Píšeme listy	• osvojenie si základov písomného kontaktu • adresa, adresa odosielateľa, pohľadnica, súkromný list • moderná komunikácia	- vie napísať adresu na list, pohľadnicu - vie sformulovať krátky list - vie napísať krátku SMS správu na mobilnom telefóne a e-mailovú

		(SMS, e-mail)	správu na internete
Formy rozhovoru **9 h**	**Formy rozhovoru**	• tvorba otázok • žiadosť o informáciu • rozhovor • zásady telefonovania (začiatok a koniec telefonického rozhovoru)	- vie správne sformulovať a klásť otázky - vie odpovedať na otázky - vie požiadať o informáciu - vie sa na začiatku telefonického rozhovoru pozdraviť a predstaviť, viesť rozhovor a na záver sa pozdraviť
Práca s textom (slohovým útvarom) **10 h**	**Rozprávanie**	• ústne rozprávanie podľa osnovy • tvorenie nadpisu • ústny opis predmetu, ilustrácie, obrázka • rozlíšenie nápisu a nadpisu • tvorba nápisov	- vie podľa osnovy vyrozprávať dej - vie podľa obsahu utvoriť nadpis - vie ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok - vie rozlíšiť nápis a nadpis - vie na určený výrobok, tému vymyslieť nápis
LITERÁRNA VÝCHOVA			
Práca s textom (kniha, časopis, noviny) **75 h**	**Texty a témy z používaných platných** **čítaniek , časopisov.**	• pojmy - autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej • rozdiel medzi detským časopisom a novinami • práca s textom – čítanie s porozumením, dokončenie príbehu, tvorenie nadpisu, hlavné postavy, obsah textu, dej	- pozná pojmy: autor / spisovateľ, ilustrácia, ilustrátor, čitateľ, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, zdrobnenina, nadpis, dej - pravidelne navštevuje knižnicu, vie sa v nej orientovať - pozná aspoň piatich spisovateľov alebo básnikov - vie rozlišovať časopisy a noviny, pozná niektoré detské časopisy - vie pracovať s textom (čítať s porozumením, dokončiť príbeh, tvoriť

			nadpis, vymenovať hlavné postavy, porozprávať stručný obsah)
Bábkové divadlo **4 h**	**Bábkové divadlo**	• pojmy – divák, bábkové divadlo, bábka • návšteva bábkového divadla - ako vzniká bábka, bábkoherec, dojmy z predstavenia	- navštívi predstavenie v bábkovom divadle - vie porozprávať obsah, vyjadriť svoje dojmy rozprávaním, ilustráciou - pozná pojmy bábka, bábkoherec
Literárne žánre **20 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek**	• druhy literárnych žánrov (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka)	- pozná a rozlišuje žánre (vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, rozprávka) - vie pochopiť ich pointu - naučí sa naspamäť aspoň tri vyčítanky, hádanky, básne, ľudové piesne - vie vyrozprávať obsah rozprávky - pozná niektoré ľudové rozprávky

3. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
JAZYKOVÉ VYUČOVANIE			
Abeceda **3 h**	**Abeceda** *Kontrolný diktát č. 1. – úvodný*	• Tlačené a písané písmená abecedy • Radenie slov podľa abecedy • Názvy písmen • Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy ***pojmy:*** abeceda, slovník, druhy slovníkov, encyklopédia, telefónny	*Žiak vie:* -tlačenú a písanú podobu abecedy - zoradiť slová v abecednom poradí - správne pomenovať všetky písmená - vyhľadať v slovníku, encyklopédii alebo v tel. zozname slovo podľa abecedy

		zoznam	
Delenie slov na slabiky **6 h**	**Delenie slov na slabiky**	Slovo, slabika • Rozdeľovanie slov na slabiky • Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík ***pojmy:*** slabikotvorné hlásky l,Í,r,ŕ, písanie a výslovnosť spol. l,Í,r,ŕ	- vie rozdeliť slová na slabiky, zo slabík utvoriť slová - že slabiky l,Í a r,ŕ môžu nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku
Obojaké spoluhlásky **4 h**	**Obojaké spoluhlásky**	• Delenie spoluhlások-tvrdé, mäkké, obojaké • Názvy obojakých spoluhlások • Pravopis po obojakých spoluhláskach ***pojmy:*** obojaké spoluhláskyb,m,p,r,s,v,z,f	- vie rozoznať obojaké spoluhlásky - vymenovať obojaké spoluhlásky - že po obojakých spoluhláskach píšu i, í alebo y, ý
Vybrané slová **2 h**	**Vybrané slová**	• Vybrané slová • Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní • Príbuzné slová pojmy: vybrané slová, príbuzné slová	- zadefinovať vybrané slová - rozoznávať vybrané a príbuzné slová - že vo vybraných slovách píšeme y alebo ý
Vybrané slová **40 h**	**Vybrané slová po b** *Kontrolný diktát č.2* **Vybrané slová po m** *Kontrolný diktát č.3* **Vybrané slová po p** *Kontrolný diktát č.4* **Vybrané slová po r** *Kontrolný diktát č.5*	• Vybrané slová po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f) • Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov • Pravopis vybraných a príbuzných slov pojmy: vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, m, p, r, s, v, z, príbuzné	-vie pravopis vybraných slov - správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách - vybrané slová používať nielen izolovane, ale aj v slovných spojeniach a v textoch - vysvetliť význam

	Vybrané slová po s *Kontrolný diktát č.6* **Vybrané slová po v** *Kontrolný diktát č.7* **Vybrané slová po z** *Kontrolný diktát č.8*	slová	vybraných slov - nahradiť slová a slovné spojenia vybraným slovom a naopak - triediť príbuzné slová
Ohybné slovné druhy **44 h**	**Podstatné mená** *Kontrolný diktát č. 9 – vlastné podstatné mená*	• Podstatné mená - konkréta • Rozdelenie podstatných slov na všeobecné a vlastné • Pravopis vlastných podstatných mien pojmy: podstatné mená, všeobecné a vlastné podstatné mená	vedia/ovládajú: - zadefinovať podstatné mená (PM) - pýtať sa na PM správnou otázkou - nájsť a vyhľadať PM v textoch a cvičeniach - rozlišovať všeobecné a vlastné PM - rozoznávať podstatné mená pomocou ukazovacích zámen ten, tá, to, tí, tie - uplatniť správny pravopis vo vlastných PM – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...
	Slovesá **Prídavné mená**	Slovesá • Synonymá • Prídavné mená • Antonymá pojmy: slovesá, akostné prídavné mená, slová s podobným (synonymá) a opačným (antonymá) významom	- vie zadefinovať slovesá - funkciu slovies v texte - pýtať sa na slovesá správnou otázkou - nájsť a vyhľadať slovesá v textoch a cvičeniach - tvoriť synonymá - zadefinovať prídavné mená - pýtať sa na prídavné mená správnou otázkou

			- vyhľadať akostné prídavné mená v textoch a cvičeniach - tvoriť antonymá
	Zámená	• Zámená • Vyhľadávanie zámen v cvičení alebo v texte pojmy: zámená - ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony - ten, tá, to, tí, tie - moje, tvoje, naše, vaše	-vie krátko zadefinovať zámená - vymenovať bežne používané zámená - vyhľadať zámená v texte - používať zámená pri komunikácii s inými osobami
	Číslovky *Kontrolný diktát č.10 - záverečný*	• Číslovky • Vyhľadávanie základných a radových číslovieok v cvičení alebo v texte pojmy: základné a radové číslovky	-vie povedať jednoduchú definíciu číslovieok - vyhľadať základné a radové číslovky, s ktorými sa už stretli alebo ich poznali v texte - v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky - správne napísať číslovky do 1 000 - usporiadať/napísať číslovky (slovom) od najmenšej po najväčšiu a naopak
PÍSANIE			
Abeceda **3 h**	**Abeceda**	• malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy	- vie písať správne tvary veľkej, malej, písanej a tlačenej abecedy
Obojaké spoluhlásky **4 h**	**Obojaké spoluhlásky**	• Pravopis po obojakých spoluhláskach	- že po obojakých spoluhláskach píšu i, í alebo y, ý
Vybrané slová **15 h**	**Vybrané slová**	• Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní	- že vo vybraných slovách píšeme „y“ alebo „ý“ vie pravopis vybraných slov

			- správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách
Ohybné slovné druhy **6 h**	**Ohybné slovné druhy** **Podstatné mená**	• Pravopis vlastných podstatných mien	-uplatniť správny pravopis vo vlastných PM – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov
5 h	**Číslovky**	Písanie čísloviek	- správne napísať číslovky do 1 000 - usporiadať/napísať číslovky (slovom) od najmenšej po najväčšiu a naopak
SLOH			
Formy písomného kontaktu **2 h**	**List**	• List, písanie listu • Písomné členenie listu (úvod, jadro, záver) • Oslovenie, podpis ***pojmy:*** list, oslovenie, podpis	- vie rozoznať časti listu - zoštylizovať jednoduchý list - pravopis oslovenia - podpísať sa svojím menom, prípadne priezviskom
Rozprávanie **6 h**	**Rozprávanie ústne, písomné**	Ústne a písomné rozprávanie • Rozprávanie vlastných prežitých zážitkov • Osnova -úvod, jadro, záver • Rozprávanie príbehu podľa osnovy • Časová postupnosť ***pojmy:*** osnova, úvod, jadro, záver, časová postupnosť	- vie porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy - dodržiavať pri rozprávaní a písaní časový sled/postupnosť
Formy písomného kontaktu **4 h**	**Oznam** **SMS** **E-mail**	• Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu (SMS), písomne (oznam, korešpondenčný lístok) a elektronicky (e-mail)	- vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného

		pojmy: oznam, SMS, e-mail, korešpond. lístok	lístka - sformulovať správu tak, aby obsahovala základné informácie
2 h	**Inzerát**	• Inzeráty v tlači • Vyhľadávanie inzerátov v tlači • Písanie inzerátov ***pojmy:*** inzeráty nachádzajúce sa v tlači	- vyhľadať inzerát v časopise, novinách alebo v reklamných tlačovinách - sformulovať písomne krátky inzerát
3 h	**Reklama**	• Reklama. Druhy reklamy. • Analýza reklamných textov • Tvorba reklamných textov • Reklamný plagát ***pojmy:*** reklama, druhy reklamy	-vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama - rozlíšiť druhy reklamy - posúdiť hodnovernosť reklamy - sformulovať krátky reklamný text
Písomné odovzdávanie informácií **4 h**	**Pozvánka**	• Pozvánka a jej písomná formulácia • Obsah pozvánky ***pojmy:*** pozvánka	- vie písomne sformulovať text pozvánky na podujatie - ovládať prvky, ktoré v pozvánke nesmú absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva) - pozvánku primerane graficky ozvláštniť
Opis **10 h**	**Opis predmetu**	• Opis konkrétneho predmetu – základné prvky, funkcie, využitie... • Členenie opisu na odseky – úvod, jadro, záver ***pojmy:*** opis, odsek	-vie opísať predmet (jeho využitie, funkciu) - opísať detskú príp. umeleckú ilustráciu (z čítanky, knihy
Vizitka **2 h**	**Vizitka, druhy vizitiek**	• Vizitka. Druhy vizitiek • Tvorba vizitky • Predstavovanie sa pomocou vizitky ***pojmy:*** vizitka, druhy	-vie predstaviť sa prostredníctvom vizitky - vyrobiť si vlastnú vizitku

		vizitiek	
LITERÁRNA VÝCHOVA			
Škola **3 h** **Jeseň** **15 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	Práca s textom - literárne texty zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu (témy obsahujúce prírodné motívy spojené s jeseňou a tematikou školy ***pojmy:*** literatúra pre deti	-vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré poznajú z domu alebo knižnice - niektorých významných detských autorov - porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo povedať jej obsah
Rodina **22 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	• Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu, v súvislosti s poéziou vyvodenie pojmu verš • Práca s textom – literárne texty s tematikou rodiny a rodinných vzťahov ***pojmy:*** poézia, próza, verš, odsek	- vie rozoznať poéziu od prózy - v literárnom texte identifikovať verš - v prozaickom útvare rozoznať odseky - vyhľadať detskú literatúru v knižnici, orientovať sa v nej
Zima **Zimné sviatky - Vianoce** **Tradície spojené so zimou** **20 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	• Krátke ľudové útvary • Pranostika, oboznámenie sa so známymi pranostikami • Prirovnanie, vyhľadávanie prirovnaní v literárnych útvaroch ***pojmy:*** ľudová slovesnosť, pranostika, ľudová rozprávka, prirovnanie	-vie čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje - svojimi slovami pranostiku charakterizovať - pranostiky vyhľadať, niektoré známejšie si zapamätať a povedať ich - pojem ľudová rozprávka, vedia ju odlíšiť od autorskej rozprávky - pojem prirovnanie, vedia ho v texte vyhľadať
Autorská rozprávka - výber z domácej i svetovej tvorby **25 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	• Čítanie rozprávok v učebnici, v časopisoch, v knižnici, doma • Členenie rozprávok ako	-vie pojem autorská rozprávka - rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou - prakticky nájsť príklady

Hlavná a vedľajšia postava **4 h**		literárneho útvaru • Mená svetových rozprávkarov a ich tvorba ***pojmy:*** autorská rozprávka, hlavná postava, vedľajšia postava	autorskej rozprávky - členenie textu rozprávky a pomenovať jej výchovný cieľ - hlavné a vedľajšie postavy rozprávky - rozprávku zdramatizovať
Príslovia a porekadlá **6 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	• Nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo • Výchovné využitie poučenia v porekadle ***pojmy:*** príslovie, porekadlo	- vie pojem príslovie a porekadlo - vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke, knižnici a v časopiseckej literatúre - povedať výchovný cieľ príslovia
Povesť **Výber** **zo slovenských povestí** **4 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	• Jednoduchá povesť a jej druhy • Hlavná myšlienka povesti ***pojmy:*** povesť, hlavná myšlienka	- pojem povesť - že existuje viacero druhov povestí - v povesti určiť hlavnú myšlienku, vedia ju výchovne využiť - sformulovať krátke otázky k textu

4. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
JAZYKOVÉ VYUČOVANIE			
Vybrané slová **Delenie hlások** **Ohybné slovné druhy** **30 h**	**Vybrané slová** **Delenie hlások** **Ohybné slovné druhy** *Kontrolný diktát č.1 – úvodný*	• Poznať vybrané slová, písanie i, í, y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. •.Poznať delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definície, vedieť ich identifikovať v cvičeniach, ovládať určovanie kategórií.	-vie pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané slová. - vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.

Pojem predpona **Delenie predponových slov** **Slabičné a neslabičné predpony** **6 h**	**Pojem predpona** **Delenie predponových slov** **Slabičné a neslabičné predpony**	•Vedieť tvoriť slová. •Vedieť odvodzovať slová pomocou predpôn. •Ovládať pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. •Poznať slabičné a neslabičné predpony.	-vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. -Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. -Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. -Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske **5 h**	**Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske** **Vybrané slová po b** *Kontrolný diktát č.2* **Vybrané slová po m** *Kontrolný diktát č.3* **Vybrané slová po p** *Kontrolný diktát č.4* **Vybrané slová po r** *Kontrolný diktát č.5* **Vybrané slová po s** *Kontrolný diktát č.6* **Vybrané slová po v** *Kontrolný diktát č.7* **Vybrané slová po z** *Kontrolný diktát č.8*	•Poznať pravopis ďalších vybraných slov a slov významovo príbuzných. • Vedieť písať geografické názvy s i, í, y, ý po obojakej spoluhláske.	- vie ,aké i/í, y/ý píšeme vo vybraných slovách. - vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách a geografických názvoch po obojakých spoluhláskach.
Delenie hlások **Znelé a neznelé hlásky** **Spodobovanie na konci slova, uprostred slova ,** **na hranici slov** **15 h**	**Delenie hlások** **Znelé a neznelé hlásky** **Spodobovanie na konci slova, uprostred slova ,** **na hranici slov** *Kontrolný diktát č. 9 – spodobovanie*	•Ovládať pravopis a správnu výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. •Ovládať rozdelenie hlások na znelé a neznelé. •Vedieť identifikovať spodobovanie. •Vedieť vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.	-vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. -vie ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. -vie, že pravidlo o spodobovaní platí len

			pre výslovnosť. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.
Priama reč **Uvádzacia veta** **Bodkočiarka** **Úvodzovky** **3 h**	**Priama reč** **Uvádzacia veta** **Bodkočiarka** **Úvodzovky**	• Vedieť definíciu priamej reči, poznať úvodzovky. •Vedieť písať uvádzaciu vetu (pred, v strede alebo na konci priamej reči). •Vedieť správne používať interpunkčné znamienka v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	-vie identifikovať priamu reč v texte. -vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. -vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. -vie správne používať interpunkčné znamienka v priamej reči. -vie rozoznať priamu reč v hovorenom slove
Slovné druhy **Podstatné mená** **Prídavné mená** **Zámená** **Číslovky** **Slovesá** **Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch.** **Podstatné mená, funkcia podstatných mien.** **17 h** Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. **Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde.** **Funkcia zámen.** **Druhy zámen.** **15 h**	**Podstatné mená** **Prídavné mená** **Zámená** **Číslovky** **Slovesá** **Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch.** **Podstatné mená, funkcia podstatných mien.** Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. **Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde.** **Funkcia zámen.** **Druhy zámen.**	• Rozšíriť poznatky o ohybných slovných druhoch. • Poznať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. • Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch .• Vedieť určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom • Poznať zámená, ich funkciu vo vete, druhy zámen. • Poznať definíciu čísloviek, ich delenie na základné a radové, pravopis čísloviek v obore do 100. • Zopakovať definíciu slovies. • Poznať gramatické kategórie slovies: osoba, číslo, čas.	-vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. -Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. -vie jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. -ovláda tvary podstatných mien a vie ich používať v texte. - vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámeno v texte. -vie, že zámená nahrádzajú podstatné a prídavné mená. -vie určiť základné druhy zámen. - vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie

		• Vedieť čo je neurčitok. • Vedieť časovať slovesá.	slovies – osoba, číslo a čas. -vie vyčasovať slovesá. - vie určiť u slovies neurčitok.
Neohybné slovné druhy **8 h**	**Funkcia neohybných slovných druhov vo vete.** **Príslovky** **Predložky** **Spojky** **Častice** **Citoslovcia** *Kontrolný diktát č. 10 – záverečný*	• Poznať neohybné slovné druhy, vedieť ich triediť, poznať ich funkciu a vedieť ich identifikovať v texte. • Poznať príslovky, predložky a spojky. Naučiť sa pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodiť ich z prvotných predložiek s priestorovým významom *na, do, v, s/so, z/zo* • Ovládať pravopis a výslovnosť predložiek *s/so, z/zo*, pravopis a výslovnosť predložiek s/so, k/ku v spojení s osobnými zámenami. Vedieť v texte identifikovať spojky, vyvodiť ich z textu, z aktívnej lexiky. • Poznať najfrekventovanejšie spojky (a, ale, keď, aby, že...). • Vedieť identifikovať v texte častice a citoslovcia, poznať ich funkciu, vedieť vymenovať aspoň niektoré a vedieť ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.	- vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. -pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. -vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. - ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. -vie používať spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. -vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovcia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. - vie vymenovať aspoň niektoré z nich a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.
SLOH			
Umelecký a vecný text **Kľúčové slová** **5 h**	**Umelecký a vecný text** **Kľúčové slová**	•Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy	-žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. -pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. -spätne ich vie v texte vyhľadať. -vie k textu vytvoriť osnovu. -ovláda pojem reprodukcia

			a vie ju prakticky zrealizovať. -žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.
Diskusia **Názor** **4 h**	**Diskusia** **Názor**	•Poznať pojmy diskusia a názor. Vedieť diskutovať na rôzne témy z bežného života. •Vedieť vyjadriť svoj názor na riešenie konfliktnej situácie buď reálnej alebo vymyslenej	-vie diskutovať na určitú tému. -ovláda pojem diskusia. -vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. -pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu.
Opis **6 h**	**Opis osoby, ústne, písomne**	•Vedieť charakterizovať opis osoby. Vedieť ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, kamaráta. •Poznať základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. •Vedieť stručne danú osobu opísať aj písomne.	-vie charakterizovať opis osoby. -vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, kamaráta, rodiča, spolužiaka. -pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. -veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.
Cielený rozhovor - Interview **5 h**	**Cielený rozhovor - Interview**	•Oboznámiť žiakov s cieleným rozhovorom – interview. •Vedieť tvoriť otázky a odpovede, cvičiť vzájomnú komunikáciu.	-pozná definíciu cieleného rozhovoru, pozná jeho cudzí názov – interview. - vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede.
Reprodukcia **6 h**	**Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť**	•Poznať pojem reprodukcia. •Vedieť reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí. •Vedieť reprodukovať rozprávanie. •Vedieť dodržiavať časovú postupnosť deja.	-ovláda pojem reprodukcia rozprávania. -vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť – veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie- záver.

Koncept **5 h**	**Koncept**	•Poznať definíciu konceptu. Vie vysvetliť čo to je, na príklade. Dokáže zrealizovať koncept v praxi	-ovláda definíciu konceptu/náčrtu. -vie vytvoriť náčrt slohového útvaru
Plagát **2 h**	**Plagát**	•Poznať pojem plagát. Poznať účel na ktorý sa používa. Vedieť vytvoriť plagát k nejakej udalosti.	-vie zadefinovať pojem plagát. -vie, na aké účely sa používa. -vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej udalosti
LITERÁRNA VÝCHOVA			
Umelecká literatúra **Divadelná hra** **40 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku. •Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou literatúrou. •Pojem divadelné hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. •Pojmy bábkového divadla •Oboznámiť žiakov s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež. Uviesť príklad divadelnej hry. •Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru. Zrealizovať dramatizáciu, zahrať divadelné predstavenie. •Pokúsiť sa vytvoriť divadelnú hru a zahrať ju.	-ovláda pojem umelecká literatúra. -vie ho odlíšiť od vecnej poézie. -vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. - vie recitovať jednu, dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov -ovláda pojem divadelná hra, vie ho opísať svojimi slovami, vie to na základe vlastnej skúsenosti. -pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. -vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve
Rozhlas **Televízia** **Film – kino** **32 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Poznať základné druhy médií. •Zaviesť pojmy: rozhlas, televízia a film – kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. •Poznať znaky, ktorými sa odlišujú. Využiť	- pozná pojem rozhlas, televízia, film (média). -vie ich pomenovať a navzájom od seba odlíšiť. -pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie

		poznatky z bežného života. •Pojmy vyvodiť z reálneho prostredia. Výchovné využitie – vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež, ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa.	a rozhlasu. -pozná sídlo slovenského rozhlasu, televízie, prípadne iných televízií. - vie, že v minulosti sa film premietal v kinách. V súčasnosti nám slúži aj televízia, prípadne DVD prehrávače. -žiak pozná niektoré literárne, rozprávky, ktoré boli sfilmované. -vie sa primerane správať v kine.
Dialóg **14 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Poznať pojem dialóg. Chápať dialóg najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. •Vedieť pri dialógu využívať mimiku, gestikuláciu.	-pozná pojem dialóg. -vie, kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. -vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. -pri dialógu vie využívať gestikuláciu a mimiku.
Kapitola **Strofa** **Rým** **20 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. • Poznať pojmy strofa, rým	-ovláda pojmy kapitola, strofa, rým. -vie ich identifikovať a ovláda ich definíciu. -rozozná 3 druhy rýmov, vie ich prakticky vyhľadať v básni.
Bájka **14 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Poznať pojem bájka. •Poznať text s bájkou, vedieť ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. •Vedieť povedať po prečítaní bájky ponaučenie, ktoré obsahuje. •Poznať meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a poznať J. Záborského – nášho významného bájkara.	- ovláda pojem bájka. -pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. -po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. -pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a pozná J. Záborského – nášho významného bájkara.

Komiks **12 h**	**Texty a témy z používaných platných čítaniek , časopisov.**	•Poznať pojem komiks. •Vedieť ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. •Vedieť prečítať dej komiksu. •Poznať postupnosť deja. Vedieť usporiadať obrázky podľa sledu deja. •Vedieť sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.	- ovláda pojem komiks. -vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry . -vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. -vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. -vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. -vie sám alebo s pomocou nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Sú v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa. Vybrané formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem o tvorivé činnosti žiakov.

- Podľa zdroja poznania a druhu poznatkov:
    - slovné metódy – monologické
    - dialogické
    - výkladovo – ilustratívne
    - praktické metódy – nácvik zručností
- Podľa fáz vyučovacieho procesu:
    - metódy motivačného charakteru,
    - fixačného charakteru,
    - expozičného charakteru,
    - diagnostické metódy
- Podľa spôsobu interakcie:
    - metódy frontálne,
    - skupinové
    - individuálne

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

1. ročník:

- učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické pomôcky a pod..
- Šlabikár, Čítanka
- Metodická príručka pre učiteľa k súboru Lipka

2.ročník:

- Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)
- Čítanka pre 2. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)
- Písanie pre 2. ročník ZŠ (1. a 2. časť)
- Mimočítanková literatúra (pracovný zošit)
- Detský časopis
- Knihy zo školskej knižnice

3.ročník:

- Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit) (nové z konkurzu)
- Čítanka pre 3. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)
- Písanie pre 3. ročník ZŠ (1. a 2. časť)
- Mimočítanková literatúra (pracovný zošit)
- Detský časopis
- Knihy zo školskej knižnice

4.ročník:

- Učebnica slovenského jazyka pre 4. ročník ZŠ – Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhDr. Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová
- Čítanka pre 4.ročník ZŠ – K. Štefeková a kol.
- Metodická príručka Slov. jazyka pre 4. roč.- Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhDr. Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová
- PZ k SJL pre 4.roč. ZŠ- Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhDr. Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová
- PZ k Čítanke pre 4. ročník ZŠ – K. Štefeková a kol.
- Slohové cvičenia – V. Damboráková

- Vybrané slová – D. Kovárová, A. Kurtulíková
- Eva Dienerová - Pravopisné cvičenia pre 4. roč. ZŠ
- Pravidlá slovenského pravopisu
- Renáta Bočkayová - Šťúplik a vybrané slová
- Texty na počúvanie – piesne, básne, rozprávky.
- Médiá, časopisy, CD, DVD, videokazety, edukačné portály

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vyučovací predmet: TVORIVÉ TÉMATICKÉ ČÍTANIE (TOC)

(Vyučovací predmet vytvorený školou)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: ½ hodiny týždenne, 16,5 hodín ročne

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet Tvorivé tematické čítanie vznikol integrovaním prvkov jednotlivých prierezových tém Štátneho vzdelávacieho programu a je rozšírený o prvky Slovenského jazyka a literatúry v oblasti pochopenia predčítaného textu v počiatočnom štádiu prvého ročníka, samotného čítania s porozumením v následných obdobiach a vyvodzovania jednoduchých záverov predčítaného alebo čítaného textu vzhľadom na úroveň čitateľských zručností a kognitívnych schopností žiakov. Je zameraný aj na hľadanie tvorivých riešení pri neúplnom alebo nedokončenom texte, na vyhľadávanie vlastných riešení podľa individuality žiaka. Celý predmet je sprevádzaný obohacovaním a rozširovaním poznatkov hlavne učiva z prírodovedy (v oblasti dopravnej výchovy, environmentálnej výchovy, ochrany života a zdravia a

regionálnej výchovy a tradícií) ale aj nových poznatkov z oblasti mediálnej výchovy, multikultúrnej výchovy, osobnostného a sociálneho rozvoja, ktoré sú zavŕšené tvorbou projektov a následnými prezentačnými zručnosťami. Všetky činnosti sú prevádzané nenásilnou hravou formou pomocou didaktických hier, improvizácie, dramatizácie, riešením modelových situácii, prerozprávaním textu, ilustráciou a pod., čo závisí vo veľkej miere od tvorivosti samotného učiteľa. Hlavnou úlohou je na základe danej témy predčítať učiteľom , alebo prečítať žiakmi text na danú tému a na základe neho tvoriť hravou formou. Obsah textu je vyberaný na niektorú z prierezových tém Štátneho vzdelávacieho programu (dopravná výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, mediálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a prezentačné zručnosti) alebo z oblasti regionálnej výchovy a tradícií.

CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je zaujať žiaka samotným textom, vzbudiť v ňom záujem o čítanie, o dozvedanie sa nových informácií z predčítaného alebo prečítaného textu a na základe neho si vytvárať svoje vlastné postoje. Jedným z čiastkových cieľov je naučiť žiaka orientovať sa podľa svojich individuálnych schopností v danej problematike a tým neustále rozvíjať kognitívnu stránku svojej osobnosti. Taktiež aj svoje charakterové črty, správne postoje k jednotlivý modelovým situáciám, rozlišovanie kladných a záporných vplyvov. Nemenej dôležitým cieľom je naučiť žiaka, už v rannom štádiu primárneho vzdelávania, vytvárať rozumné kompromisy na základe vlastných poznatkov, neustále rozvíjať svoje „ja“ a vytvárať základy asertívneho správania. Každá z prierezových tém má určené svoje čiastkové ciele, ktoré sú dané Štátnym vzdelávacím programom.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI

Hlavný obsah predmetu tvoria tieto témy:

- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- osobnostný a sociálny rozvoj
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- ochrana života a zdravia
- regionálna výchova a tradície
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Dopravná výchova **4 h**	Cesty a chodníky	Práca s textami o rozdelení cestnej komunikácie pre chodcov a dopravné prostriedky	Rozlíšiť správanie sa na chodníkoch a cestách, vedieť sa správne pohybovať po týchto komunikáciách
	Chodec a vodič	Práca s textami o rozlíšení týchto dvoch pojmov	Ovládať základné pravidlá bezpečného prechodu cez cestu (semafor)
Environmentálna výchova **2 h**	Zvieratá vo voľnej prírode	Práca s textom o lesných zvieratách	Pomenovať lesné zvieratá, odlíšiť ich od domácich zvierat
	Voda	Práca s textom o vode v prírode	Uvedomiť si dôležitosť vody pre každý živý organizmus, naučiť sa vodou šetriť, chrániť prírodné zdroje a neznečisťovať ich.
	Stromy	Práca s textom o stromoch	Vedieť rozlíšiť zmeny stromu v jednotlivých ročných obdobiach
Osobnostný a sociálny rozvoj **1,5 h**	Prvýkrát v škole	Práca s textom o prvákoch	Uvedomiť si svoju pozíciu v kolektíve, vedieť presadiť svoje kladné vlastnosti
	Moja rodina	Práca s textom o rodičoch a deťoch	Poznať pozíciu jednotlivých členov v rodine, poznať správne medziľudské vzťahy v rodine
Mediálna výchova **1,5 h**	Informácie v minulosti a dnes	Návšteva knižnice čítanie z encyklopédie	Poznať viac možností získavania informácií (internet, televízia, rozhlas, knihy…)
		Práca s textom o nepriaznivom vplyve televízie	Rozoznať pozitívne a negatívne konanie, vytvoriť si správny postoj k negatívnym činom
Multikultúrna výchova **1,5 h**	Nezáleží na tom kto som, ale aký som	Práca s textom o spolunažívaní viacerých etník	Naučiť sa hodnotiť človeka podľa činov, nie podľa iných odlišností
	Odkiaľ pochádza môj kamarát	Práca s textom o priateľstve rôznych detí	
Ochrana života a zdravia **1,5 h**	Zdravotná príprava	Práca s textom o pitnom režime	Osvojiť si vedomosti o tekutinách, ktoré sú vhodné k pitnému režimu dieťaťa
		Práca s textom o zdravom jedálnom lístku	Chápať dôležitosť konzumácie dostatočného množstva zeleniny a ovocia
	Nehody v domácnosti	Práca s textami o požiari v domácnosti	Poznať tiesňové telefónne číslo 112, vedieť privolať pomoc
	Civilná obrana	Práca s textami o horľavinách, následky požiaru, evakuácia	Vedieť sa správne zachovať pri evakuácii školy a v prípade iných núdzových situácií

	Červený kríž	Práca s textami o Červenom kríži	Poznať činnosť a ciele organizácie Červený kríž
Regionálna výchova a tradície **3 h**	Naša obec	Práca s knihou Poráč, čítanie článkov o kultúrnych podujatiach v obci	Poznať tradície svojej obce a prakticky sa do nich zapájať
	Nárečie	Čítanie rovnakého textu v rôznych nárečiach	Chápať rozdiely v dorozumievaní sa v jednotlivých častiach Slovenska
	Vianoce	Práca s textom o Vianociach	Vedieť porovnať tradície svojej obce a inej obce Slovenska cez Vianoce
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti **1,5 h**	Moji kamaráti	Práca s textom o priateľstve - prezentovanie vzorového projektu - k téme Odkiaľ pochádza môj kamarát	Vedieť prakticky vypracovať projekt a samostatne ho prezentovať v triede
	Zelenina a ovocie sú moji kamaráti	Práca s textom o zdravom stravovaní - k téme Zdravotná príprava	

2. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Dopravná výchova **5 h**	Bezpečná chôdza po ceste	Práca s textami o chodcoch	Naučiť sa pravidlá pohybu chodcov po ceste, poznať reflexné doplnky chodcov.
	Vo vlaku a v autobuse	Práca s textami o cestovaní hromadnými dopravnými prostriedkami	Ovládať základné pravidlá správania sa v hromadných dopravných prostriedkoch
	Cesta, chodník, obrubník	Práca s textom o rozdelení cestnej komunikácie (CD Emka to vie – Bezpečnosť na cestách)	Rozoznávať pojmy chodník, cesta, obrubník a vedieť na čo slúžia, poznávať dopravné značky.
Environmentálna výchova **4 h**	Elektrická energia	Práca s textom o energii	Starať sa o svoje okolie a chrániť prírodu, pričiniť sa o ochranu životného prostredia
	Lesné zvieratá v zime	Práca s textom o zvieratách v lese	Chápať a hodnotiť vzťah medzi človekom a zvieraťom a uvedomiť si dôležitosť pomoci človeka zvieratám.
	Separovanie odpadu	Práca s textom o triedení odpadu	Chápať dôležitosť triedenia domového odpadu.
Osobnostný a sociálny	Agresivita v škole	Práca s textom o	Podporovať schopnosť

rozvoj **6 h**		agresívnom správaní v škole (CD Emka to vie – Šikana)	uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov
	Moja rodina	Práca s textom o súrodencoch	Poznať dôležitosť súrodeneckej lásky a znášanlivosti
Mediálna výchova **4 h**	Kniha – zdroj informácií	Návšteva knižnice čítanie úryvkov z kníh pre deti	Porozumieť čítanému textu, vedieť si vyvodiť závery
	Televízia a iné média	Práca s textom o nepriaznivom vplyve televízie a internetových stránok	Rozoznať pozitívne a negatívne konanie, vytvoriť si správny postoj k negatívnym činom
Multikultúrna výchova **2 h**	Akú farbu má moja pleť	Práca s textom o spolunažívaní rôznych etník	Naučiť sa rešpektovať rôzne národností a etnické skupiny.
	Priateľ z cudziny	Práca s textom o priateľstve detí rôznych národností (CD Emka to vie – Obchodovanie s deťmi)	
Ochrana života a zdravia **4 h**	Zdravotná príprava	Práca s textom o úrazoch (CD Emka to vie – Ako vyhľadať prvú pomoc)	Osvojiť si vedomosti o poskytnutí prvej pomoci
		Práca s textom o zdravom pohybe	Chápať dôležitosť primeraného pohybu na čerstvom vzduchu
	Tiesňové telefónne čísla	Práca s textami o prírodných katastrofách	Poznať tiesňové telefónne čísla polície, záchrannej služby a hasičov.
	Civilná ochrana	Práca s textami o horľavinách a nebezpečenstve ich používania	Vedieť sa správať pri vyhlásení mimoriadnej situácie
Regionálna výchova a tradície **4 h**	Obce v mojom okolí	Práca s textami o vedľajších obciach, informácie o okolí	Poznať okolité obce a vedieť prakticky využiť vedomosti o nich.
	História našej obce	Práca s knihou Poráč	Získať vedomosti o histórii obce Poráč
	Vianoce	Práca s textom o Vianociach	Poznať vianočné zvyky našich predkov.
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti **4 h**	Bezpečná cesta na výlet	Práca s textom o chodcoch - tvorba a projektu - k téme Bezpečná chôdza po ceste	Vedieť prakticky vypracovať projekt a samostatne ho prezentovať v triede
	Lesné zvieratá	Práca s textom o lesných zvieratách – prezentovanie vlastného projektu - k téme Lesné zvieratá v	

		zime	
	Buďme k sebe dobrí	Práca s textom o agresívnom správaní - tvorba projektu a prezentácia – k téme Agresivita v škole	Vedieť si vytvoriť vlastné úsudky a chápať dôležitosť dobrých medziľudských vzťahov, prezentovať sa na verejnosti

3. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Dopravná výchova **4 h**	Chodci Dopravné značky Povinné vybavenie bicykla Ochranné pomôcky cyklistu a korčuliara	Práca s textami o bezpečnom pohybovaní sa chodcov po cestnej komunikácii. Praktické ukážky základného vybavenia bicykla, poznávanie dopravných značiek.(CD Emka to vie)	Zvládnuť zásady bezpečného správania sa na chodníku aj na ceste. Poznať základné vybavenie cyklistu a korčuliara, poznať zákazové, príkazové a výstražné dopravné značky.
Environmentálna výchova **5 h**	Naša Zem	Práca s textami o úžitku z prírody a jej ochrane	Poznať a chápať , pojmy skleníkový efekt, skleníkové plyny, atmosféra, dažďové pralesy,
	Zdravá príroda	Práca s textami o ochrane životného prostredia pred škodlivými výfukovými plynmi	Chápať dôležitosť obmedzenia využívania osobných áut a častejšieho využívania pešej chôdze a cykloturistiky.
Osobnostný a sociálny rozvoj **4 h**	Všetky deti sú dobré	Čítanie autorských textov detí, ktoré sa zapojili do súťaže Detský čin roka. (CD Emka to vie - Úteky z rodiny)	Naučiť sa adekvátne hodnotiť svoje činy aj činy druhých a poučiť sa z nich.
Multikultúrna výchova **3 h**	Rómski hudobníci	Práca s textami o významných rómskych hudobníkoch	Naučiť sa, že v každom človeku je niečo čím sa priblíži k ostatným bez ohľadu národnosti.
	Európska únia	Práca s textami týkajúcimi sa krajín európskej únie	Vedieť vymenovať krajiny Európskej únie a poznať spoločnú menu euro.

Ochrana života a zdravia **5 h**	Civilná obrana	Práca s textami zameranými na riešenie mimoriadnych situácií	Naučiť sa chápať pojem mimoriadna situácia a ovládať všeobecné zásady pri vyhlásení takejto situácie.
	Zdravotná príprava	Práca s textami o najčastejších úrazoch (CD Emka to vie – Ako sa nakrúcala Emka)	Zvládnuť základy podania prvej pomoci pri úrazoch, vedieť privolať prvú pomoc, vedieť ošetriť odreniny v praktickom živote.
	Červený kríž	Práca s textom oboznamujúcim s organizáciou Červený kríž	Osvojiť si vedomosti o Organizácii Červený kríž a jej funkcii. Poznať znak Červeného kríža a jeho princípy.
	Moje telo	Práca s textami o ľudskom tele	Poznať vnútorné orgány ľudského tela a ich funkcie. Chápať dôležitosť ich správneho fungovania.
Regionálna výchova a tradície **5 h**	Krásy môjho okolia	Práca s textami o hradoch a zámkoch v okolí	Poznať historické pamiatky vo svojom okolí
	Vianoce	Práca s textami určenými na prezentáciu pred obecenstvom	Poznať miestne ľudové zvyky a vážiť si ich.
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti **5 h**	Zdravá príroda	Odprezentovať projekt určený k téme Zdravá príroda	Získať poznatky o spôsobe prepravovania sa osôb a navrhnúť ten svoj.
	Európska únia	Odprezentovať projekt k téme Európska únia.	Získať poznatky o jednotlivých krajinách a zhodnotiť život v nich.
Mediálna výchova **2 h**	Zdravá príroda Európska únia	Vyhľadávanie informácií k tvorbe projektu z dostupných informačných zdrojov.	Naučiť sa efektívne využívať mediálne prostriedky pri získavaní informácií.

4. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dopravná výchova **5 h**	Teoretické znalosti pravidiel cestnej premávky	Práca s textami o dopravných situáciách, bezpečnej jazde na bicykli a prvej pomoci pri dopravnej nehode. Zábavné úlohy – riešenie dopravných situácií.	Vedieť sa správne pohybovať na bicykli po ceste a prispôsobiť jazdu na bicykli stavu vozovky a počasiu.
	Dopravné značky		Vedieť rozlíšiť zákazové, príkazové a informatívne dopravné značky.
	Dopravná nehoda a prvá pomoc		Vedieť privolať záchrannú službu a poskytnúť prvú pomoc pri dopravnej nehode.
	Starostlivosť o bicykel		Poznať základné vybavenie bicykla.
Environmentálna výchova **2 h**	Šetríme vodou	Práca s textami o vode o jej neznečisťovaní a šetrení	Chápať dôležitosť ochrany pitnej vody a neznečisťovania všetkých zdrojov vody
	Životné prostredie v okolí	Práca s textami o ochrane životného prostredia a zvierat, separovaní odpadu.	Chápať dôležitosť triedenia odpadu, Uvedomiť si vplyv znečisteného životného prostredia na ľudí, zvieratá aj rastliny.
Osobnostný a sociálny rozvoj **8 h**	Tajomstvá slušného správania	Čítanie textov o pravidlách slušného správania.	Vedieť sa správať k rodičom, učiteľom aj ostatným dospelým, spolužiakom, súrodencom aj ostatným deťom.
	Deklarácia práv dieťaťa.	Čítanie deklarácie práv dieťaťa.	Vytvoriť si vlastný postoj k spolužiakom, chápať pojem spolunažívanie.
Multikultúrna výchova **3 h**	Zoznamujeme sa s ďalekými a krajinami a živote v nich	Práca s textami o rozvojových krajinách. Čítanie rozprávok iných národov	Spoznať život v týchto krajinách, ich kultúru a zvyky.

Ochrana života a zdravia **3 h**	Riešenie mimoriadnych situácií	Práca s textami o možnom ohrození školy a domácností.	Poznať možné zdroje ohrozenia vo svojom okolí.
Ochrana života a zdravia **2 h**	Hry, gemblerstvo a iné závislosti.	Práca s textami zameranými na vplyvy hier vyvolávajúcich závislosť.	Naučiť sa kontrolovať svoje hrové činnosti a správne využívať voľný čas.
	Zdravotná príprava	Práca s textami o čistote a poriadku, hygiene.	Chápať dôležitosť čistoty a hygieny pre zdravý vývoj človeka.
	Prvá pomoc	Práca s textom oboznamujúcim s prvou pomocou pri poranení nohy, ruky.	Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri poranení končatín a privolať záchranárov.
	Krása ducha a tela	Práca s textami o ľudskom tele	Poznať vnútorné orgány ľudského tela a ich funkcie. Chápať dôležitosť ich správneho fungovania.
Regionálna výchova a tradície **3 h**	Môj dom, môj hrad.	Práca s textami o svojej obci	Naučiť sa vážiť si tradície a zvyky svojej obce.
	Vianoce	Práca s textami určenými na prezentáciu pred obecenstvom	Poznať miestne ľudové zvyky a vážiť si ich.
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti **5 h**	Šetríme vodou	Odprezentovať projekt určený k téme Šetríme vodou	Získať poznatky o zdrojoch vody v okolí, rozlíšiť správne a nesprávne zaobchádzanie s vodou.
	Pravidlá slušného správania.	Vytvorenie jednoduchého komixu na danú tému.	Naučiť sa vyhľadať a zhromaždiť informácie a doplniť o vlastné myšlienky.

Mediálna výchova **2 h**	Ochranný odev a maska	Vyhľadávanie informácií a obrázkov k danej téme.	Naučiť sa efektívne využívať mediálne prostriedky pri získavaní informácií.
	Na čo slúžia médiá	Čítanie textu o využívaní rôznych médií.	Naučiť sa efektívne využívať mediálne prostriedky pri získavaní informácií.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

- V predmete Tvorivé tematické čítanie (TOC) je použitý celý rad rôznych metód, za pomoci ktorých sa žiaci dostanú k splneniu hlavného cieľa a to: zaujímať sa o čítanie a využívať čítanie pri hľadaní informácií aj relaxe.
- Metódy a formy sú založené na pozorovaní, odposluchu, imitácii, tvorivých činnostiach a hre.
- Vo veľkej miere je využívaná metóda dramatizácie, nemenej však aj metódy ako: hra, tvorivé činnosti pri modelových situáciách, Brainstorming (skupinové riešenie problému s veľkým množstvom nápadov – podporuje fantáziu detí), metóda pre a proti (kritika určitého stavu a obhajoba iného stavu), improvizácia, prerozprávanie textu, vyjadrenie deja ilustráciou, ale aj dialóg, monológ a krátkodobé projekty.
- Vo výučbe sa využíva frontálna, skupinová aj individuálna forma práce žiakov, pričom v skupinovej forme práce sa vytvárajú rovnocenné vedomostné skupiny žiakov.
- Dôležité je zvoliť správnu stratégiu pri výbere čítaných textov so zreteľom na kognitívnu aj afektívnu oblasť danej vekovej skupiny žiakov.

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- *Elliotová, J. - King, C.:* Obrázková encyklopédia. Mladé letá, Bratislava 1991. ISBN 80-06-00400-5
- *Mikšíková, B.:* Smieško z 1.A. SPN- Mladé letá, s.r.o., Bratislava 2003. ISBN 80-10-00094-9
- *Razzi, J.*: Mickeyho Vianočná koleda. Egmont neografia, s.r.o., Bratislava 1993. ISBN 80-7134-617-9.
- *Košická, M. a spol.:* Stravuj sa zdravo.Pedagogické vydavateľstvo DIDAKTIS, s.r.o., Bratislava 2006. ISBN 80-89160-36-0
- *Ponížilová, B.:* Lesné miničarovanie. ROZEKVÍTEK. Brno 2006. ISBN 80-86626-05-9
- *Režucha, P. – Zimányová,* D.: Chodím, chodíš, chodíme. Orbis Pictus Istropolitana. Bratislava 1996. ISBN 80-7158-038-4
- *Vicianová – Kajan :* Maťko a jeho najmilší (Sexuálna výchova pre najmenších a ich najmilších).
- *Futtová, G.:* Nezblázni sa mamička.

- *Kožuchová, M., Matúšková, R., Stebila, J.:* Dopravná výchova pre 1. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá 2009. ISBN 978-80-10-01762-1
- *Kožuchová, M., Matúšková, R., Stebila, J.:* Dopravná výchova pre 2. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá 2009. ISBN 978-80-10-01763-8
- *Ďuríčková, M.:* Danka a Janka. SPN – Mladé Letá 2004. ISBN 80-10-00339-5
- Detské časopisy pre vekovú kategóriu detí od 6 do 10 rokov.
- Obsahový a výkonový štandard pre predmet Tvorivé tematické vyučovanie pre 3.ročník ZŠ, Poráč 2008, platný od 1.9.2008.
- *Senková, E.:* Nenič svoje múdre telo - pracovný zošit. Vydavateľstvo SONUS, Banská Bystrica 2002. ISBN 80-967549-6-3
- *Raynerová, C.:* Nenič svoje múdre telo. Štátny pedagogický ústav, Banská Bystrica 1997. ISBN 80-967549-2-0
- *Mann, A.:* Neznámi Rómovia. ISTER SCIENCE PRESS, Bratislava 1992. ISBN 80-900486-2-5
- *Hipš, J.a spol*: Klíma nás spája. Živica - centrum environmentálnej a etickej výchovy, Bratislava 2005. ISBN 80-968989-1-4
- *Prokešová, V.:* Všetky deti sú dobré. Vydavateľstvo COLUMBUS, Bratislava 2001. ISBN 80-7136-063-5
- *Hlúchová, L.:* Prvá pomoc pre deti. Vydavateľstvo Príroda, Bratislava 2001. ISBN 80-07-01161-7
- *Andersen, H.:* Rozprávky Hansa Christiana Andersena
- *Kožuchová, M., Matúšková, R., Stebila, J.:* Dopravná výchova pre 3. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá 2013. ISBN 978-80-8091-304-5
- *Kožuchová, M., Matúšková, R., Stebila, J.:* Dopravná výchova pre 4. ročník ZŠ. SPN – Mladé letá 2013. ISBN 978-80-8091-306-9
- Príprava na mimoriadne situácie – internetový zdroj
- Červený kríž – internetový zdroj
- Jednotní v rozmanitosti
- Emer, M.: Tajomstvá slušného správania. Vydavateľstvo M.P-STUDIO 2010, Havlíčkuv Brod. ISBN 978-80-970203-5-4
- Bagalová, Ľ., Gogolová, D.: Ľudské práva.ŠPÚ Bratislava 2007. ISBN 978-80-89225-26-2
- Košická, M. a spol.: Stravuj sa zdravo. Pedagogické vydavateľstvo DIDAKTIS, Bratislava. ISBN 80-89160-36-0
- Príručka Slovenského Červeného kríža.Vydavateľstvo Príroda. ISBN 80-07-01176-5
- Hruškovic, S.: Mladý záchranár.Vydavateľstvo RESCUE TEAM SLOVAKIA, o. z. Schválilo Ministerstvo školstva SR dňa 13.9.2007 pod číslom CD-2007-17156/35644-1:911
- Kajan a spol.: Environmentálna výchova – pracovný zošit.

- Panáčik pre utečencov. Občianske združenie Človek v ohrození. 2005.
- Výpis z dokumentu: Analýza územia obvodu Spišská Nová Ves z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí. 2009.
- Obsahový a výkonový štandard pre predmet Tvorivé tematické vyučovanie pre 3.ročník ZŠ, Poráč 2008, platný od 1.9.2008.

Učebné zdroje môžu byť nahradené dostupnejšou literatúrou, alebo inými vhodnejšími textami vybranými učiteľom na danú tému a neustále musia byť aktualizované.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vyučovací predmet: ANGLICKÝ JAZYK (ANJ)

(Vyučovací predmet v 1. a 2. ročníku vytvorený školou, v 3. a 4. ročníku počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

4. ročník: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet Anglický jazyk predstavuje ročníkoch 1.- 4. úvod do vyučovania anglického jazyka, ktorého cieľom je zvládnutie jazykových znalostí a komunikačných zručností odpovedajúcich požiadavkám Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky (SEER).

Žiaci si pri výučbe anglického jazyka osvojujú a postupne zvládajú hovorené i písomné prejavy, vytvárajú si komplexné komunikačné kompetencie. Skorý začiatok výučby anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry, odbúrava etnocentrické myslenie, pomáha vytvárať tolerantnosť voči všetkému inokultúrnemu.

CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôsobiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,

- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah vyučovania anglického jazyka na prvom stupni vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny. V začiatočnej fáze vyučovania hrajú dôležitú úlohu parajazykové a nonverbálne prostriedky (mimika a gestikulácia). V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatočníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopností detí v rámci kontextu. Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

<table>
<tr><th>Tematický celok</th><th>Téma</th><th>Obsahový štandard</th><th>Výkonový štandard</th><th>Medzi-pred-me-tové vzťahy</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Starter unit:
Hello – Ahoj
4 h</td><td>Greetings, song Hello, Marvo! - Pozdravy a privítania</td><td rowspan="3">Žiak sa má naučiť pozdraviť a odzdraviť (hello, bye bye) , predstaviť sa (I´m ...), spoznať postavy z knihy (Marvo, Milly, Dash, Adam, Lisa), počúvať a spievať dané piesne (Hello, Marvo!, Hello! What´s your name?), pracovať vo dvojici.</td><td rowspan="3">Žiak vie pozdraviť a odzdraviť, predstaviť sa, spozná postavy z knihy, počúva a spieva dané piesne, pracuje vo dvojici.</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>What´s your name? - Ako sa voláš ?</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Unit 1:
My friends - Moji priatelia
4 h</td><td>Actions - Povely</td><td rowspan="4">Žiak sa má naučiť čísla od 1 do 5 (one, two, three, four, five), počúvať a spievať dané piesne (Hands up! Hands down!, Five friends playing on the slide), jednoduché povely (Hands up!, Hands down!, Stand up!, Sit down!), pracovať v skupine a vo dvojici.</td><td rowspan="4">Žiak pozná čísla od 1 do 5, počúva a spieva dané piesne, pozná jednoduché povely, vie pracovať v skupine a vo dvojici.</td><td>Mat</td></tr>
<tr><td>Practise the actions - Používanie povelov</td><td></td></tr>
<tr><td>Numbers 1-5 - Číslovky1-5</td><td>Mat</td></tr>
<tr><td>Make a number book - Urob číselník</td><td></td></tr>
</table>

	Listening, revision - *Počúvanie, opakovanie*			
Unit 2: Milly´s house - *Millyin domček* **4 h**	Colours - *Farby*	Žiak sa má naučiť spoznať a pomenovať 5 farieb (red, yellow, orange, green, blue), základné vonkajšie časti domu (house, roof, wall, door, window).	Žiak pozná a pomenuje 5 farieb, základné vonkajšie časti domu.	Pvo
	Playing cards - *Hracie karty*			
	Milly´s house - *Millyin domček*			
	Make a house - *Urob domček*			
	What´s your favourite colour? - *Aká je Tvoja obľúbená farba?*			
	Merry Christmas - *Vianoce*	Žiak sa má naučiť vianočný a novoročný vinš (We wish you Merry Christmas), základnú slovnú zásobu k vianociam (star, tree, bauble, lantern, present) a vianočnú pieseň.	Žiak vie vianočný a novoročný vinš, základnú slovnú zásobu k vianociam a vianočnú pieseň.	
Unit 3: School - *Škola* **6 h**	Classroom objects - *Predmety v triede*	Žiak sa má naučiť názvy piatich predmetov v triede (rubber, crayon, scissors, pencil, book), čísla od 6 do 10 (six, seven, eight, nine, ten).	Žiak pozná názvy piatich predmetov v triede, čísla od 6 do 10.	
	Games with flashcards - *Hry s kartami*			
	Numbers 6-10- *Čísla 6-10*			Mat
	Make a number machine - *Urob kalkulačku*			
	Practise the colours and the objects - *Používanie farieb a predmetov* Opakovanie			
1 h	Happy Easter ! - *Veľkonočné sviatky*	Žiak sa má naučiť veľkonočný vinš (Happy Easter!), základnú slovnú zásobu k Veľkej noci (egg, basket, Easter, bunny, hop) a veľkonočnú pieseň (Hop, hop, hop!).	Žiak pozná veľkonočný vinš, základnú slovnú zásobu k Veľkej noci a veľkonočnú pieseň.	Pvo
Unit 4: Monster face - *Strašidelná tvár* **6 h**	Face vocabulary - *Slovník tváre*	Žiak sa má naučiť pomenovať základné časti tváre (hair, eyes, ears, nose, mouth).	Žiak vie pomenovať základné časti tváre.	Pvo
	Practise with playing cards - *Používanie kariet*			
	Rhyme Touch your nose - *Časti tváre v rímoch*			

	Make a mask - *Urob masku*			
Unit 5: Toys - *Hračky* **4 h**	Toy´s vocabulary - *Slovník hračiek*	Žiak sa má naučiť spoznať a pomenovať 5 hračiek (yo-yo, teddy, bll, robot, car).	Žiak pozná a pomenuje 5 hračiek.	
	Bingo with playing cards - *Bingo s kartami*			
	Song Robot - *Pieseň Robot*			
	Make a robot, revision - *Urob robota, opakovanie*			
Unit 6: A picnic - *Piknik* **4 h**	Food vocabulary - *Jedlá a potrava*	Žiak sa má naučiť spoznať a pomenovať 5 typov jedla (biscuits, pizza, cheese, juice, bananas), rozprávať o jedle.	Žiak pozná a pomenuje 5 typov jedla, vie rozprávať o jedle.	Pvo
	Bingo with playing cards - *Bingo s kartami*			
	Listening - *Počúvanie*			
	What´s your favorite? - *Čo je tvoje obľubené jedlo ?*			
	Final revision, games - *Záverečné opakovanie, hry*			

2. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy**
Starter unit: Hello again - *Ahoj!* **4 h**	Revision - Opakovanie z 1. ročníka	Žiak si má zopakovať slovnú zásobu a frázy z 1. ročníka, počúvať a spievať dané piesne (Hello, again!), pracovať vo dvojici.	Žiak vie slovnú zásobu a frázy z 1. ročníka, počúva a spieva dané piesne (Hello, again!), pracuje vo dvojici.	
	Greetings, song Hello again! - Pozdravy			
Unit 1: The animals – *Zvieratká* **5 h**	Vocabulary - Slovná zásoba	Žiak sa má naučiť názvy zvieratiek (horse, cow, sheep, chicken, duck), počúvať a spievať dané piesne, opísať obrázok (I can see something (white).), názvy nových farieb (brown, white, black), pracovať v skupine a vo dvojici.	Žiak pozná názvy zvieratiek (horse, cow, sheep, chicken, duck), počúva a spieva dané piesne, opíše obrázok (I can see something (white).), pozná názvy nových farieb (brown, white, black), pracuje v skupine a vo dvojici.	Pvo
	Colours - Farby			
	Listening, revision - Upevnenie			

Unit 2: The scarecrow – *Strašiak* **3 h**	Vocabulary - Slovná zásoba	Žiak sa má naučiť slovnú zásobu k ľudskému telu (head, arms, hands, legs, feet), počúvať a spievať dané piesne, nové slovesá (wave, shake, clap, stamp, nod), pracovať vo dvojici.	Žiak ovláda slovnú zásobu k ľudskému telu (head, arms, hands, legs, feet), počúva a spieva dané piesne, pozná nové slovesá (wave, shake, clap, stamp, nod), pracuje vo dvojici.	Pvo
	Can you wave your arms? - Dokážeš to?			
	Listening, revision - Upevnenie			
Unit 3: Fruit – *Ovocie* **5 h**	I like - Mám rád, slovná zásoba	Žiak sa má naučiť slovnú zásobu k ovociu (apples, pears, plums, oranges, cherries), počúvať a spievať dané piesne, poprosiť a poďakovať (can I have some apples, please?, Here you are., Thank you.).	Žiak ovláda slovnú zásobu k ovociu (apples, pears, plums, oranges, cherries), počúva a spieva dané piesne, vie poprosiť a poďakovať (can I have some apples, please?, Here you are., Thank you.).	
	Can I have some apples, please? - Pýtanie sa, poďakova-nie			
	Listening, revision - Upevnenie			
Unit 4: Clothes – *Oblečenie* **5 h**	Vocabulary - Slovná zásoba	Žiak sa má naučiť slovnú zásobu k oblečeniu (jacket, trousers, hat, shoes, t-shirt), obliekaniu (put on, take off, small, big).	Žiak vie slovnú zásobu k oblečeniu (jacket, trousers, hat, shoes, t-shirt), obliekaniu (put on, take off, small, big).	Pvo
	Put on, take off - Obliekanie			
	Listening, revision - Upevnenie			
Unit 5: Minibeats - *Malé zvieratká* **5 h**	Vocabulary - Slovná zásoba	Žiak sa má naučiť názvy malých zvieratiek (snail, butterfly, bee, worm, frog), a ich pohyby (wriggle, buzz, jump, crawl, fly), spievať dané piesne.	Žiak ovláda názvy malých zvieratiek (snail, butterfly, bee, worm, frog), a ich pohyby (wriggle, buzz, jump, crawl, fly), spieva dané piesne.	Pvo
	Song - Pesnička			
	Revision - Upevnenie			
Unit 6: The birthday party - *Narodeninová oslava* **4 h**	Vocabulary - Slovná zásoba	Žiak sa má naučiť pomenovať rôzne narodeninové predmety (presents, cake, cards, sweets, balloons), počúvať a spievať dané piesne, rozoznávať nové povely (Put your hands in/out.).	Žiak vie pomenovať rôzne narodeninové predmety (presents, cake, cards, sweets, balloons), počúva a spieva dané piesne, rozoznáva nové povely (Put your hands in/out.).	
	Listening - Počúvanie			
	Simon says - Povely			
	Final revision, games - Záverečné upevnenie	Žiak si má zopakovať a upevniť učivo z jednotlivých tematických celkov.	Žiak ovláda učivo z jednotlivých tematických celkov.	

Holidays – *Sviatky* **2 h**	Merry Christmas - Veselé vianoce	Žiak sa má naučiť vianočnú pesničku a novú slovnú zásobu k vianociam (It´s Christmas., snowman, cold).	Žiak vie novú slovnú zásobu k vianociam a vianočnú pieseň.	
	Happy Easter! - Veľká noc!	Žiak sa má naučiť novú slovnú zásobu k Veľkej noci (chicks, ducklings, lambs) a veľkonočnú pieseň.	Žiak pozná novú slovnú zásobu k Veľkej noci a veľkonočnú pieseň.	Pvo

3. ročník:

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať. Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať.	Hello! (Ahoj – čísla, farby, škola, dni) **12 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Pozdravy, predstavenie sa Čísla 1-15 Farby Školské pomôcky Dni v týždni Gramatika Množné číslo podstatných mien Čítanie Môj obľúbený predmet... Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie častí tela na obrázku Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov Rozprávanie Môj obľúbený...Môj najlepší... Povedanie svojho veku Aký je tvoj obľúbený...? Kto je tvoj najlepší priateľ? Pozri! Pomoc! Spievanie piesne spojené s pohybom počas nahrávky. Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka, nahrávka - úloha rolí	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodno-tenie na konci lekcie – vymaľová-vanie smejkov

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať. Ovláda bežné pravidlá spoločenského kontaktu, správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám. Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 1 Toys (Hračky) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Názvy hračiek Čítanie Môj obľúbený predmet... Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie hračiek na obrázku Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov Rozprávanie Moja obľúbená hračka Aký je tvoj obľúbený...? Otázka Kde je to? a odpoveď Tu je to. Pozri! Pomoc! Spievanie piesne spojené s pohybom počas nahrávky Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodno-tenie na konci lekcie - vymaľováva nie smejkov Ohodnoteni e záverečnéh o zadania

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať. Ovláda bežné pravidlá spoločenského kontaktu, správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám. Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 2 Monsters (Príšerky - Časti tváre) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby (časti tváre...) + čelo, zuby, vlasy, príšera, strašidelný Správne/nesprávne Čítanie Obrázkový príbeh Mýtické príšery Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkovým príbehom v knihe Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov, tvorba masky Rozprávanie Otázka: Koľko? Odpoveď: správne/nesprávne Opis príšerky Spievanie piesne spojené s pohybom počas nahrávky Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet -hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávani e smejkov Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať. Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.	Review 1+2 Opakovanie **3 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov Rozprávanie Stolná hra Odpovede na učiteľove otázky Spievanie piesne spojené počas nahrávky s pohybom / ukazovaním/spájaním obrázkov Reakcia na pokyny učiteľa	Opakovanie počutého (celá skupina / žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázku a nahrávky	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávani e smejkov
Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.	Halloween **2 h**	Slovná zásoba Symboly Halloweenu Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie symbolov na obrázku Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov Písanie Opis nakresleného obrázku Rozprávanie Odpovede na učiteľove otázky Spievanie piesne spojené počas nahrávky s pohybom / ukazovaním/spájaním obrázkov Reakcia na pokyn: Dotkni sa!, Pozri na ...! Nájdi ...! Tvorba tekvice / lampiónu / masky	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky	Priebežné ústne hodnotenie

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať. Ovláda bežné pravidlá spoločenského kontaktu, správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám. Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 3 Everyone´s different (Každý je iný - Časti tela) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby (časti tela...) s väzbou he´s got, she´s got Krátky, dlhý, blond ... Čítanie Obrázkové príbeh Opis výzoru Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkovým príbehom v knihe Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov Rozprávanie Spievanie piesne spojené s pohybom počas nahrávky (časti tela) Opis výzoru Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávanie smejkov Ohodnotenie záverečného zadania

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať. Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.	Review 3+4 Opakovanie **3 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov Plán domu, izby Písanie Krížovka Popis obrázka Počúvanie Dom, izba, opis osoby	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok (dom, izba ,vzhľad osoby) - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky	Priebežné ústne hodnotenie

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať. Ovláda bežné pravidlá spoločenského kontaktu , správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám. Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 5 I can do that (Viem to robiť - Slovesá - činnosť) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Schopnosti - skákať, liezť, behať, skryť, lietať, plávať, tancovať, kráčať, jazdiť, spievať... / Zvieratá Gramatika Použitie can, can´t Čítanie Obrázkové príbehy, úžasné zvieratá Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkovými príbehmi, číslovanie... Schopnosti Úžasné zvieratá Písanie a kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov Popis obrázkov Svoje schopnosti Rozprávanie Uhádnutie a pomenovanie aktivít, spievanie Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Skupinová práca Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - vie opísať svoje schopnosti	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávanie smejkov Ohodnotenie záverečného zadania

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 6 I like spaghetti (Mám rád špagety - Jedlo) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie už prebratej slovnej zásoby Jedlo: chlieb, syr, kurča, ryba ... Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkovými príbehmi Písanie Popis obrázka sendviča Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov Môj obľúbený sendvič Čítanie Obrázkové príbehy, Zdravé jedlo Rozprávanie Máš rád..? Moje obľúbené jedlo je... Mám/nemám rád... Spievanie, hra Opis obrázka Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - spieva počas nahrávky - zvláda pohybovú aktivitu spojenú s piesňami - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávani e smejkov Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať. Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.	Review 5+6 Opakovanie **3 h**	Slovná zásoba Stolná hra Opakovanie slovnej zásoby Písanie a kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov Napísanie čo mám a nemám rád Úloha rolí	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - vie napísať krátke vety o tom, čo má a nemá rád	Priebežné ústne hodnotenie
Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať.	Easter (Veľká noc) **2 h**	Slovná zásoba Symboly jari Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie symbolov na obrázku Písanie a kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie a opis podľa pokynov Obrázkový diktát Rozprávanie Odpovede na učiteľove otázky Spievanie piesne Hry	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta s porozumením jednoduchú vetu - vie opísať obrázok (ústne aj písomne) - vie napísať pozdrav	Priebežné ústne hodnotenie

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Unit 8 What´s he wearing? (Čo má oblečené? - Oblečenie) **10 h**	Slovná zásoba Upevnenie slovnej zásoby Oblečenie Počúvanie Nahrávka Práca s obrázkovými príbehmi , oblečenie Písanie Popis obrázka – oblečenie Opis priateľa Kreslenie Spájanie, vymaľovávanie podľa pokynov, kresba človeka v rôznom oblečení Čítanie Obrázkové príbehy Oblečenie v minulosti Rozprávanie Čo má oblečené? Spievanie, hra Opis obrázka Moje obľúbené oblečenie Príbeh Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí Vypracovanie zadania (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - spieva počas nahrávky - zvládne pohybovú aktivitu spojenú s piesňami - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Sebahodnote-nie na konci lekcie - vymaľovávani e smejkov Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať. Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu.	Review 7+8 Opakovanie **4 h**	Slovná zásoba Opakovanie slovnej zásoby Počúvanie Opis vzhľadu a oblečenia Rozprávanie Opis vzhľadu a oblečenia Kostým na karneval Opis osoby na fotografii Písanie a kreslenie Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov Návrh oblečenia a jeho opis	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - vie napísať krátke vety opisujúce vzhľad človeka	Priebežné ústne hodnotenie

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard** **Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania.	Our World (Náš svet) Our animals (Naše zvieratá) **2 h**	Slovná zásoba Zvieratá Rozprávanie Moje obľúbené zviera Triedny výskum Čo si myslia zvieratá -diskusia Písanie a kreslenie Obrázok: zviera a potrava Tvorba plagátu	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie celoročnej práce s dôrazom na progres
	Our World (Náš svet) Letters (Listy) **2 h**	Písanie List o sebe Čítanie Listy			

	Our World Food pyramid (Pyramída – jedlo) **2 h**	Rozprávanie Zdravá potrava Písanie a kreslenie Ideálny obed – poster / plagát	Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí	počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - zapája sa do diskusie	
	Our World (Náš svet) Houses (Domy) **2 h**	Slovná zásoba Dom, byt Čítanie Opis domov / bytov Písanie Obrázkový diktát + opis obrázku Rozprávanie Dom, ktorý sa mi páči			
	Our World (Náš svet) The village (Dedina) **2 h**	Slovná zásoba Obchody, budovy Rozprávanie I can see... Plagát, hra Nakreslenie plánu mesta a jeho popis			

4. ročník:

Cieľ **Kľúčové kompetencie**	**Tematický celok**	**Obsahový štandard Téma**	**Metódy vyučovania**	**Výkonový štandard**	**Metódy hodnotenia**
Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať	Hello! (Ahoj) **8 h**	**Slovná zásoba** Opakovanie slovnej zásoby: jedlo Abeceda, čísla Šťastné číslo **Gramatika** Hláskovanie, I´ve got..., He´s got... **Čítanie** Príbeh na obrázku **Počúvanie** Práca s obrázkom v knihe **Rozprávanie** Mám/nemám rád Vyjadrenie veku, pýtanie sa na vek Aké je tvoje šťastné číslo? Hra	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie hláskovať slová	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu , správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 1 Two worlds (Dva svety - Časti hlavy a tváre) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby: vzhľad, časti tváre, rodina Brada, fúzy, náušnice, okuliare **Gramatika** Otázky: Is...?, Are..?, Have/has got **Čítanie** Obrázkové príbehy Pôvodní Američania **Počúvanie** Nahrávka – pieseň: vzhľad, rodina... Práca s obrázkovými príbehmi **Rozprávanie** Hra: opis výzoru Tvorba otázky a odpovedí **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet)	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať výzor človeka	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie Ohodnotenie záverečného zadania

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu , správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 2 I am dancing (Tancujem - Slovesá – činnosť) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Zariadenie v kuchyni Slovesá **Gramatika** Prítomný priebehový čas Can/can´t **Čítanie** Obrázkové príbehy Kreslenie pohybujúcich sa obrázkov **Počúvanie** Pieseň: zariadenie v kuchyni Práca s obrázkovými príbehmi **Rozprávanie** Hra s obrázkami, otázka a odpoveď v prítomnom priebehovom čase **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - správne tvorí otázku a kladnú vetu v prítomnom priebehovom čase	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Review 1+2 Opakovanie **3 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby **Gramatika** Prítomný priebehový čas Can/can´t **Rozprávanie** Stolná hra	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - správne tvorí otázku a kladnú vetu v prítomnom priebehovom čase	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu, správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 3 It´s snowing (Sneží - Počasie) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Počasie **Čítanie** Obrázkové príbehy Počasie **Počúvanie** Pieseň o počasí Práca s obrázkovými príbehmi v knihe **Rozprávanie** Aké je počasie? Je.... Moje obľúbené počasie **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka – nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať stav počasia a spýtať sa na počasie	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie Ohodnotenie záverečného zadania

Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu , správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	New Year´s Day (Nový rok) **1 h**	**Slovná zásoba** Kalendár, koruna, ohňostroj Slovesá **Gramatika** Prítomný priebehový čas -otázka a odpoveď **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie symbolov na obrázku **Rozprávanie** Otázky a odpovede Spievanie piesne Pomenovanie vecí na obrázku **Kreslenie** Tvorba novoročných pozdravov	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - používa slovesá v priebehovom tvare	Priebežné ústne hodnotenie

Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 4 I am scared (Bojím sa - Prídavné mená – pocity) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Pocity: nahnevaný, šťastný, hladný, smutný, smädný, unavený, obávajúci sa Ďalšia slov. zásoba: tma, špina, voľný, duch, žralok **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázkovými príbehmi Pieseň – pocity **Písanie** Popis obrázka izby **Čítanie** Obrázkové príbehy Ako sa cítiš? **Rozprávanie** Opis izby Spievanie piesne Hra Výskum: Bojíš sa..?, Ako sa cítiš? **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - tvorí otázky a odpovede	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Review 3+4 Opakovanie **3 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie už prebratej slovnej zásoby (ročné obdobia, dni, počasie, pocity) **Počúvanie** Nahrávka spojená s aktivitami a prvkami na obrázku **Kreslenie** Spájanie, vymaľovávanie, číslovanie podľa pokynov **Písanie** Popis obrázka **Rozprávanie** Otázky a odpovede **Čítanie** Slovná zásoba na obrázku a vety v zadaní	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta a počúva s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok (ročné obdobia, dni, počasie, pocity) - tvorí otázky a odpovede	Priebežné ústne hodnotenie

Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Valentine´s Day (Valentínsky deň) **1 h**	**Slovná zásoba** Srdce, kvety, koláč, čokoláda, pozdrav **Gramatika** Have got / has got **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie symbolov na obrázku **Rozprávanie** Otázky a odpovede Spievanie piesne Pomenovanie vecí na obrázku **Kreslenie** Tvorba valentínskych pozdravov	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - používa väzbu *have got /has got...*	Priebežné ústne hodnotenie

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu, správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 5 Lions eat meat (Levy jedia mäso - Zvieratá a jedlo) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Zvieratá: antilopa, chrobák, krokodíl, žaba, žirafa, hroch, lev, nosorožec, zebra **Gramatika** Jednoduchý prítomný čas, otázka, kladná veta, 3.os. jed. č. Použitie *can, can´t, have/has got, Is it..?* **Čítanie** Obrázkové príbehy Potravové reťazce **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázkovými príbehmi Pieseň: zvieratá, potrava **Písanie** Krátke otázky a odpovede Opis obrázka: potravový reťazec **Rozprávanie** Hra: uhádni a pomenuj zviera podľa opisu jeho schopností, výzoru, potravy Otázky a odpovede na tému *potrava zvierat* **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke rezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy Skupinová práca	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať. - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - vie opísať zviera - tvorí otázky a odpovede - urobí plagát s popisom	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: sebahodnote-nie Ohodnotenie záverečného zadania

Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 6 Bugs (Chrobáky) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Hmyz: mravec, chrobák, motýľ, blcha, mucha, lúčny koník, pakobylka Príd.mená: krásny, jedovatý, nebezpečný, užitočný, silný **Gramatika** I´ve got... , Have you got..? **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázk. príbehmi Pieseň: hmyz, predložky, jedlo **Písanie** Popis obrázka **Čítanie** Obrázkové príbehy Zaujímavý hmyz **Rozprávanie** Hry s kartičkami: Have you got...?, No, sorry! , Yes, here you are! Hra: slovná zásoba Otázky: Kde je...? + odpov. Aký hmyz máš v izbe? **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - spieva počas nahrávky - zvládne pohybovú aktivitu spojenú piesňami - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - tvorí otázky a odpovede	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Review 5+6 Opakovanie **3 h**	**Slovná zásoba** Stolná hra: pohni sa, štvorec, dopredu, dozadu, vedľa, pred Opakovanie slovnej zásoby (jedlo, zvieratá, hmyz) **Rozprávanie** Pokyny, otázky, odpovede	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - hovorí pokyny pri hre	Priebežné ústne hodnotenie

Rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať Ovláda bežné pravidlá spoločenskéh o kontaktu , správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	My day (Môj deň - Denný režim) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Aktivity počas dňa, rutina **Gramatika** Jednoduchý prítomný čas Vyjadrenie času **Čítanie** Obrázkové príbehy Čas **Počúvanie** Nahrávka, pieseň (môj deň) Práca s obrázkovými príbehmi **Písanie** Môj deň Popis obrázka Hodiny **Rozprávanie** Obrázkové príbehy Spievanie, práca s textom piesne Hra s kartičkami **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy Skupinová práca	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - vie sa pýtať aj odpovedať. - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta krátku súvislú vetu s porozumením - vie opísať obrázok - napíše denný režim - vie povedať, koľko je hodín	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie: Sebahodnote-nie na konci lekcie Ohodnotenie záverečného zadania

Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Unit 8 I like surfing (Rád surfujem - Šport) **9 h**	**Slovná zásoba** Upevnenie slovnej zásoby Športy **Počúvanie** Nahrávka, pieseň spojená s pohybom Práca s obrázkovými príbehmi Šport **Písanie** Popis obrázka **Čítanie** Obrázkové príbehy Nebezpečné športy **Rozprávanie** Hra: Čo chýba? (športy) Spievanie, práca s textom, pohyb (slovná zásoba) Má rád..?, Áno má. / Nie nemá. Tvorba otázok a odpovedí **Príbeh** Zoznámenie sa s postavami a dejom podľa obrázka - nahrávka - úloha rolí **Vypracovanie zadania** (Evaluation sheet - hodnotiaci list)	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - vie sa pozdraviť a predstaviť - spieva počas nahrávky - zvládne pohybovú aktivitu spojenú piesňami - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - tvorí otázky a odpovede	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie na konci lekcie Ohodnotenie záverečného zadania

Dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Review 7+8 Opakovanie **4 h**	**Slovná zásoba** Opakovanie slovnej zásoby: športy, čas, denný režim **Počúvanie** Rozvrh aktivít počas dňa Odpovede podľa vypočutej nahrávky **Rozprávanie** Mám rád... Vyjadrenie času Tvorba otázok a odpovedí **Písanie** Rozvrh aktivít počas dňa	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - reaguje na pokyny učiteľa - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - číta s porozumením krátke vety - vie opísať obrázok - napíše krátke vety, opisujúce vzhľad človeka	Priebežné ústne hodnotenie

Uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu	Mother´s Day (Deň matiek) **1 h**	**Slovná zásoba** Členovia rodiny **Počúvanie** Nahrávka Práca s obrázkom v knihe Rozpoznanie postáv na obrázku **Písanie** Blahoželanie pre mamu **Rozprávanie** Otázky a odpovede	Opakovanie počutého (celá skupina /žiak) - po vyslovení učiteľom - po nahrávke Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta s porozumením jednoduchú vetu - vie opísať obrázok (ústne aj písomne) - vie napísať pozdrav	Priebežné ústne hodnotenie

Vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania	Our World (Náš svet) Our weather (Naše počasie) **1 h**	**Slovná zásoba** Počasie, ročné obdobia **Rozprávanie** Moje obľúbené počasie, opis počasia v ročnom období Otázky a odpovede o počasí **Čítanie** Počasie v UK	Prezentácia slovnej zásoby prostredníctvom obrázkov a reálnych objektov Počúvanie a čítanie s porozumením Didaktické hry Úloha rolí Výukové DVD Pracovné listy	Pozitívne motivovaný žiak - ovláda preberanú a opakovanú slovnú zásobu - reaguje na pokyny učiteľa - spája súvisiace obrázky - pracuje s obrázkovým materiálom - reprodukuje počuté - zvládne úlohu v jednoduchom príbehu podľa obrázka a nahrávky - číta s porozumením jednoduchú vetu - zapája sa do diskusie	Priebežné ústne hodnotenie Hodnotenie celoročnej práce s dôrazom na progres
	Our World (Náš svet) London (Londýn) **1 h**	**Čítanie** Pamiatky v Londýne **Rozprávanie** Otázky a odpovede o Londýne **Kreslenie a písanie** Vlastný plagát Londýna			
	Our World (Náš svet) Sports (Športy) **1 h**	**Slovná zásoba** Šport **Čítanie** Šport v škole **Rozprávanie** Aké športy hráš v škole a s rodinou? **Tvorba projektu** Šport			

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

V prvom ročníku sa žiaci zoznamujú s jazykom. Začínajú pritom s posluchom a nácvikom správnej výslovnosti. Žiaci sa učia vyslovovať jednoduché slová a vety za pomoci učiteľa a zvukového záznamu. Ťažisko práce spočíva v učení sa pomocou hier, básní a piesní. Metódy a formy práce: počúvanie piesní a dialógov, práca s "playing cards" (vystrihovacie kartičky), hra s "puppets" (maňušky) a "flashcards" (kartičky so slovnou zásobou), práca s pracovným zošitom, hry (Bingo, Echo, Miming game...), pohybové hry, zážitkové vyučovanie. Pre prvý kontakt s cudzím jazykom je dôležité vytvorenie pozitívneho vzťahu k predmetu a vzbudenie záujmu o dianie na vyučovacej hodine.

V druhom ročníku sa uplatňujú všetky zásady a princípy osvojovania cudzieho jazyka, ktoré sme využívali v prvom ročníku. „Najdôležitejšou úlohou druhého ročníka je však pripraviť deti na čítanie a písanie v cudzom jazyku“. Dieťa, ktoré sa práve naučilo čítať a písať v rodnom jazyku sa bude prirodzene snažiť uplatniť rovnaké postupy aj pre dekódovanie obsahu v cudzom jazyku. Uplatňovať také isté princípy v angličtine však nie je možné, preto ani v druhom ročníku nebudeme ešte požadovať od žiakov čítanie ani písanie. Žiaci sa však môžu postupne, hlavne v druhom polroku, kedy majú čítacie a písacie návyky v materinskom jazyku už viacej zautomatizované, začať vizuálne oboznamovať s anglickým textom. Môžeme na to používať napríklad slová na kartičkách. Tieto slová môžu potom v rôznych aktivitách napr. pripájať k obrázkom alebo z nich poskladať vetu. Takto si žiaci po prvýkrát môžu porovnávať odlišnosti písaného a hovoreného anglického textu. Koncom druhého ročníka môžeme zaradiť aj písanie veľmi jednoduchých viet.

Tretí ročník základnej školy tvorí medzník vo vyučovaní cudzieho jazyka. Žiak už získal určité zručnosti v čítaní a písaní v materinskom jazyku a má všetky predpoklady na zvládnutie čítania a písania v cudzom jazyku. V treťom ročníku sa preto po prvýkrát začínajú rozvíjať všetky jazykové zručnosti – počúvanie a hovorenie, ale aj čítanie a písanie. Predchádzajúca jazyková príprava žiaka v prvom a druhom ročníku tvorí výborný odrazový mostík na zvládnutie tretiackeho učiva. U žiaka v treťom ročníku prevláda ešte konkrétne myslenie. Abstraktné myslenie sa rozvíja pomalšie, je typické skôr pre druhý stupeň ZŠ. Názornosť a hravé formy práce zostávajú preto naďalej veľmi dôležitou súčasťou vyučovania. Žiak však dokáže čoraz viacej pracovať s logickým myslením a preto začína lepšie chápať aj mnohé gramatické pravidlá.

Štvrtý ročník tvorí záver štúdia na prvom stupni ZŠ. Vo štvrtom ročníku rozvíjame a prehlbujeme všetky doteraz získané zručnosti žiaka – počúvanie, hovorenie, čítanie aj písanie. Keďže žiaci už nadobudli určité skúsenosti v cudzom jazyku, majú primeranú slovnú zásobu, poznajú základné vetné konštrukcie, je dôležité, aby sa tieto zručnosti zautomatizovali. Dôraz sa kladie na zmysluplnosť toho, čo sa učia. Je dôležité nastaviť vyučovací proces tak, aby umožňoval tzv. rannú produkciu, čiže tvorenie krátkych písaných textov alebo účasť v krátkych dialógoch a komunikačných situáciách. Gramatika sa naďalej vyučuje zážitkovo, teda nie vysvetľovaním gramatických pojmov a systematizáciou jazyka ako

takého, pretože to odporuje základnej vývinovej charakteristike dieťaťa v danom vekovom období. Systematizácia gramatiky príde na rad až vo vyšších ročníkoch.

Podľa Spoločného európskeho konferenčného rámca by mal žiak na konci štvrtého ročníka dosiahnuť komunikačnú úroveň A 1.1+. Z gramatického hľadiska to znamená vedieť sa vyjadriť samostatne a gramaticky správne, písomne alebo ústne, v jednoduchých situáciách napr. predstaviť sa, opýtať sa ľudí, ako sa majú, vyjadriť sa čo mám rád, čo nemám rád a pod.

Metódy:

- komunikatívna metóda
- naratívna metóda
- audio - lingválna metóda

Formy:

- tradičné formy
- práca v skupine
- práca vo dvojiciach
- individuálna práca
- projekty
- využitie IKT

Stratégie vyučovania:

- vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť bez strachu a stresu
- vyprovokovať u dieťaťa chuť do učenia a využiť pri tom jeho prirodzenú túžbu po zvedavosti
- umožniť dieťaťu učiť sa všetkými zmyslami
- zohľadniť potreby a schopnosti žiakov a prispôsobiť im obsah a formy vyučovania
- dodržať požiadavku postupného prechodu od hrového k uvedomelému spôsobu výučby

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

- pozitívny vzťah k sebe, ľuďom
- rozhovory

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- projekt

Multikultúrna výchova

- anglický jazyk ako prostriedok kontaktu s inými kultúrami
- miesto vlastnej krajiny v porovnaní s krajinou cieľového jazyka
- pozdravy, sviatky, jedlá a zdvorilostné frázy

Enviromentálna výchova

- kladný vzťah k životnému prostrediu vo všetkých krajinách

Ochrana života a zdravia

- zásady zdravého životného štýlu

Prepojenie s inými predmetmi:

Slovenský jazyk a literatúra

- porovnanie zvukovej podoby anglického jazyka s materinským jazykom, vedenie dialógu, opis

Prírodoveda

- ročné obdobia, domáce zvieratá, časti tela, členovia rodiny, sviatky, ovocie a zelenina

Výtvarná výchova

- farby

Matematika

- počítanie predmetov, geometrické tvary

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Učebnica s PZ ZAP A – 1. ročník, Vanessa Reily, Oxford University Press 2010, ISBN-13: 978 0 19 438350 9
- Učebnica s PZ ZAP B – 2. ročník, Vanessa Reily, Oxford University Press 2010, ISBN-13: 978 0 19 438353 0
- Metodická príručka k učebnici ZAP A - Vanessa Reily, Oxford University Press 2010, ISBN-978 0 19 438352 3
- Metodická príručka k učebnici ZAP B - Vanessa Reily, Oxford University Press 2010, ISBN-978 0 19 438355 4
- CD ZAP A, CD ZAP B
- Post cards – obrázkové karty k lekciám
- Posters – plagáty k učebnici ZAP a a ZAP
- Učebnica English Adventure 1 – pre 3. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN-0 582 79168 5

- PZ English Adventure 1 – pre 3. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN-0 582 79163 4
- Učebnica English Adventure 2 – pre 4. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN-0 582 79385 8
- PZ English Adventure 2 – pre 4. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN-0 582 79174 X
- Metodická príručka k učebnici a PZ English Adventure 1 – pre 3. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN 978 0 582 79171 8,
- Metodická príručka k učebnici a PZ English Adventure 1 – pre 4. ročník, Anne Worrall Pearson Education Limited 2005, ISBN 978 0 582 79180 0,
- CD, interaktívne CD a DVD k učebnici English Adventure 1 – pre 3. ročník
- CD, interaktívne CD a DVD k učebnici English Adventure 2 – pre 4. ročník
- Post cards – obrázkové karty k lekciám
- Posters – plagáty k učebniciam English Adventure 1 a 2
- rôzne materiály z internetovej stránky
- materiály na interaktívnu tabuľu

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

Vyučovací predmet: MATEMATIKA (MAT)

(Vyučovací predmet s navýšením počtu vyučovacích hodín v 1.ročníku bez rozšírenia učiva)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 4,5 hodiny týždenne, 148,5 hodín ročne

2. ročník: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

3. ročník: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

4. ročník: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet matematika v 1.- 4. ročníku základnej školy je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie. Učebný predmet matematika na 1. stupni základnej školy zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

CIELE PREDMETU

Cieľom učebného predmetu matematika je poskytovať žiakom také matematické vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia riešiť základné problémy a úlohy s ktorými sa budú stretávať v praktickom živote. Žiakov viesť k objavovaniu, pochopeniu a aplikácii primeraných súvislostí jednak vo vnútri jednotlivých oblastí matematiky, ale aj medzi týmito oblasťami. Riešením slovných úloh žiakov viesť k aplikácii získaných poznatkov v bežnej praxi, pri nákupoch, meraniach a podobne. Viesť k správnej aplikácii postupne sa

rozširujúcej matematickej symboliky, k vhodnému využívanie tabuliek, grafov a diagramov. V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti rozvíjať numerické zručnosti žiakov. Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore. Riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavať nové vedomosti, zručnosti a postoje, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie. Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať sa na primeranom rozvíjaní schopností žiakov, používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače), vyhľadávať, spracovávať a ukladať informácie. Viesť žiakov k získavaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa a samostatnému učeniu sa. Počas vyučovania čo najviac využívať názorné pomôcky pre vyvodenie a pochopenie učiva, s ktorým sa stretnú v praktickom živote. Predovšetkým klásť dôraz na praktické využitie počtových operácií a pojmov. Námetmi slovných úloh a motiváciou pri zavedení niektorých pojmov sa vyučovanie matematiky podieľa na prehlbovaní vlasteneckej, ekologickej, zdravotnej, protidrogovej a mravnej výchovy. Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritickosť. Viesť k ochrane a zveľaďovaniu okolitej prírody, starostlivosti o svoje zdravie, budovať kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Vzdelávací obsah matematiky v 1.- 4. ročníku základnej školy je rozdelený na päť tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh:

1. Čísla, premenná a počtové výkony s číslami,
2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy,
3. Geometria a meranie ,
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
5. Logika, dôvodenie, dôkazy

Učivo v tematickom okruhu Čísla, premenná a počtové výkony s číslami zastáva na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, počtových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla. V ďalšom tematickom okruhu Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú. V tematickom okruhu Geometria a meranie, žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú

sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geometrických útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa s jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality. Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1. stupni ZŠ je Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika. Tento tematický okruh na 1. stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy na 1. stupni ZŠ riešia manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvajú, rôzne zoskupujú). Pozorujú frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich. Tematický okruh Logika, dôvodenie, dôkazy na 1. stupni ZŠ sa objavuje v len podobe úloh. Žiaci riešia úlohy v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Prirodzené čísla 1 až 20 **44 h**	Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 6, 0, 7, 8, 9, 10. Prirodzené čísla do 20. Počítanie počtu vecí po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 -20. Rozkladanie a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami: veľkost, susedné čísla. Riešenie úloh na porovnávanie.	Poznávanie prirodzených čísel 1 – 20, počítanie počtu vecí, utváranie skupín, riešenie úloh na porovnávanie.	Žiak vie utvárať, vyznačovať, oddeľovať, kresliť skupinu predmetov 1 – 20. Vie tvoriť stúpajúcu a klesajúcu postupnosť predmetov a čísel. Samostatne vie vytvoriť stúpajúci a klesajúci číselný rad, riešiť úlohy charakterizované pojmami viac, menej.
Sčítanie a odčítanie **47,5**	Sčítanie a odčítanie po etapách: V obore do 5, V obore do 10. V obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplnenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťahy medzi sčítaním a odčítaním.	Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 predmetnou činnosťou a na základe textu. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Tvorba číselnej úlohy na základe textu a tvorba textu na základe numerickej úlohy .	Ovládať spamäti všetky spoje sčítania a odčítania do 20 bez prechodu cez základ 10. Využívať zručnosť v sčítaní a odčítaní, doplnení sčítancov v praxi. Zaznamenávať textovú súvislosť číslami a počtovými výkonmi. Kooperovať pri práci v skupine a riešiť zadané úlohy.
Geometria **15 h**	Geometrické tvary a ich triedenie na základe ich vlastností. Otvorené a uzavreté krivé čiary, priame čiary, triedenie čar. Telesá: guľa, kocka, valec.	Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore. Rozlíšenie odlišných vlastností telies a geometrických útvarov . Narábanie s rysovacími potrebami.	Žiak vie nakresliť, vymaľovať, vymodelovať geometrický tvar. Vie vybudovať z kociek stavbu na základe modelu. Rozozná priestorové útvary na základe ich odlišností, vie určiť polohu na základe preberaných výrazov (nad, pod, pri medzi a pod.)a

			definovať základné geometrické útvary.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie **42 h**	Pravdivosť a nepravdivosť obrázkových situácií a matematických výrokov formulovaných slovne. Dichotomické triedenie predmetov podľa jedného znaku (modré, nie sú modré) Postupnosť predmetov a zisťovanie pravidelnosti v týchto postupnostiach.	Práca s matematickými úlohami prostredníctvom matematických hier. Zakresľovanie do tabuliek a diagramov.	Žiak dokáže rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov. Chápe význam tabuliek a diagramov.

2. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10 **20h**	Počítanie s pomocou Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10 Slovné úlohy zamerané na sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10	Sčítanie a odčítanie do 20 s prechodom cez základ 10 aj pomocou znázorňovania. Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov(aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel. Počítanie spamäti. Pojmy: sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel... Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek Určenie jedného sčítanca, ak je daný druhý sčítanec a súčet - porovnávanie rozdielom Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10. Ovládať všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Žiak vie vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie – určiť súčet, keď sú dané sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek. Vie vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie – určiť jedného sčítanca, keď je daný druhý sčítanec a súčet, zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnávať rozdielom. Vie vyriešiť zloženú, slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu a+b+c
Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100 **16 h**	Čísla do 30, počítanie do 30 Numerácia do 100 Dvojciferné čísla a ich zápis Pripočítanie a odčítanie celých desiatok	Prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100. Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky. Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo a súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100. Číselný rad v obore do 100, poradie, posledný, hneď	Žiak vie určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet do 100, priradiť príslušný počet k danému číslu do 100, usporiadať čísla od 20 do 100. Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 na desiatky a jednotky, zapísať dvojciferné číslo ako súčet jednotiek a desiatok,

	Porovnávanie čísel do 100	pred, hneď za, najväčšie, najmenšie. Rozklad čísel na desiatky a jednotky, určovanie počtu Riešenie numerických a slovných úloh na porovnávanie. Číselná os, o koľko menej, o koľko viac.	graficky to znázorniť. Porovnať čísla. Vedieť sa orientovať v číselnom rade v obore do 100. Vedieť porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel a pomocou znázornenia. Vedieť určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100. Vedieť riešiť pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu a zapísať pomocou znakov.
Geometria **20 h**	Krivé a rovné čiary Body Rysovanie Meranie Meranie v cm a m	Spájanie predmetov rovnakej farby, rovnakých tvarov, rozdeľovanie celku čiarami Zavednie pojmu bod. Spájanie bodov rovnými a krivými čiarami Rysovanie ľubovoľného obrázka, aj obrázka podľa predlohy, vytváranie štvorcovej siete pomocou spájania bodov, pojem úsečka, rysovanie úsečiek, určovanie počtu úsečiek v obrázku. Meranie a porovnávanie úsečiek podľa vlastného meradla. Merania pomocou krokovania, prstami. Zavedenie jednotky dĺžky centimeter, decimeter a meter. Určovanie dĺžky úsečiek a rysovanie úsečiek v cm. Určovanie dĺžky predmetov v cm, dm a m.	Poznať rozdiel medzi krivými a rovnými čiarami. Vedieť určiť kedy bod leží, neleží na čiare. Vedieť spojiť body čiarami. Vedieť pracovať s pravítkom a narysovať úsečku, označiť ju bodmi. Vedieť porovnať dve úsečky odhadom. Vedieť odmerať dĺžku v cm, dm aj m. Použiť meranie v praxi. Vedieť rozdiel medzi jednotlivými jednotkami dĺžky. Vedieť ich správne označiť.
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100 **50 h**	Pripočítanie a odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 Pripočítanie a odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla s prechodom cez základ 10	Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla s prechodom aj bez prechodu cez 10. Komutatívnosť a asociatívnosť pri sčítaní. Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel do 100. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah	Vedieť sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Vedieť spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100.Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich použiť pri riešení príkladov. Vedieť urobiť skúšku správnosti.

	Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100	medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti. Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel. Riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh, riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh v obore do 100.	Vedieť riešiť jednoduché a zložené slovné úlohy vedúce k zápisu a+b+c, c+b-c, a-b-c, v obore do 100. Vyriešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie do 100.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie **26 h**		Názorný úvod k učivu logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, posúdenie ich správnosti a pravdivosti. Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavovanie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel. Triedenie vecí podľa spoločného znaku. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania.	Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav. Triediť predmety podľa jedného znaku, vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti a pokračovať vo vytvorenej postupnosti. Hľadať všetky možnosti usporiadania predmetov, vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Vedieť urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché uzávery.

3. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Opakovanie a prehĺbenie učiva z 2.ročníka Čísla do 100 **16 h**	Opakovanie	Čísla do 100 Zápis dvojciferných čísel. Význam cifier a orientácia v číselnom rade. Porovnávanie čísel. Sčítanie a odčítanie do 100	Ovládať známe pojmy a číselné operácie, vedieť pracovať s číselnou osou, chápať pojmy hneď pred, hneď za.
Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 **22 h**	Trojciferné čísla a počítanie po 1 Počítanie po 10 aj po 100 Štvorciferné čísla a počítanie po 1 Počítanie po 10, 100 a 1 000	Rozklad čísla na stovky, desiatky, jednotky – grafické znázornenie Vyhľadávanie čísla skákaním po 10 a 100 Rozklad čísel na tisícky, stovky , desiatky a jednotky. Skákanie dopredu a dozadu po desiatkach, stovkách a tisíckach	Vedieť rozložiť a zložiť trojciferné číslo pomocou daných stoviek, desiatok a jednotiek, pohybovať sa na číselnej osi do 1 000 Vedieť rozložiť a zložiť trojciferné číslo pomocou daných tisícok, stoviek, desiatok a jednotiek, pohybovať sa na číselnej osi do 10 000

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000 **46 h**	Sčítanie a odčítanie do 1 000 Sčítanie a odčítanie do 10 000	Postupné sčítanie a odčítanie stoviek, desiatok a jednotiek – grafické znázornenie Sčítanie a odčítanie pod seba Riešenie slovných úloh Postupné sčítanie tisícok, stoviek, desiatok a jednotiek – grafické znázornenie Sčítanie a odčítanie pod seba Riešenie slovných úloh	Chápať princíp sčítavania a odčítavania čísel do 10 000. Vedieť využívať sčítanie a odčítanie v aplikácii na slovné úlohy. Ovládať rozklad čísel na jednotky, desiatky, stovky a tisícky. Vedieť sčítať a odčítať ľubovoľné čísla v obore do 10 000 vedľa seba a bez prechodu cez 10 aj pod sebou.
Geometria **24 h**	Čiary a ich meranie Premena jednotiek dĺžky Telesá Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie úsečiek a geometrických útvarov	Kreslenie a rysovanie čiar Spájanie bodov, vytváranie úsečiek a rovinných útvarov. Rysovanie štvorcov a obdĺžnikov do štvorcovej siete. Meranie úsečiek v dm, cm a mm. Rysovanie úsečiek danej dĺžky. Zavedenie pojmu milimeter. Sčítanie a odčítanie rovnakých aj rôznych jednotiek dĺžky. Stavanie stavieb z kociek. Porovnávanie stavieb. Určovanie počtu kociek v stavbách, spočítanie poschodí jednotlivých stavieb. Úlohy typu: dva-krát zväčši, zmenši úsečku, obdĺžnik, štvorec...	Chápať rozdiel medzi krivými a rovnými čiarami. Chápať pojem priamka. Vedieť merať pravítkom a metrom, využívať v praktickom živote Vedieť ako sa označujú jednotlivé jednotky dĺžky. Pri sčítaní a odčítaní dbať na premenu jednotiek na rovnaké jednotky dĺžky. Vedieť odhadnúť približnú dĺžku úsečky. Žiak má dostatočnú predstavivosť, aby vybudoval určenú stavbu z kociek podľa predlohy, vie určiť počet poschodí v stavbe aj porovnať a vyhľadať rovnaké stavby otočené v rôznych smeroch. Vedieť graficky aj výpočtom určiť dvojnásobnú, trojnásobnú... veľkosť úsečky. Pomocou štvorcovej siete vedieť zväčšiť alebo zmenšiť rovinné útvary – štvorec, obdĺžnik, trojuholník.

Násobenie a delenie v obore do 20 **24 h**	Násobenie Rozdeľovanie a delenie Násobenie a delenie	Násobenie ako viacnásobné sčítanie. Násobenie pomocou grafického znázornenia. Riešenie slovných úloh. Zavedenie znamienka krát. Riešenie rovníc s jednou neznámou. Delenie predmetov na rovnaké časti, delenie na daný počet častí. Delenie postupným odčítaním. Riešenie slovných úloh. Násobenie a delenie nulou a jednotkou. Zavedenie pojmov činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel. Zväčšovanie a zmenšovanie čísel niekoľko krát. Násobenie a delenie v obore do 20 spamäti.	Vedieť násobiť pomocou postupného sčítania rovnakých sčítancov a využívať to aj pri riešení slovných úloh. Vedieť automaticky násobiť v obore do 2O. Vedieť rozdeliť celok na rovnaké časti aj na daný počet častí Ovládať násobenie a delenie v obore do 20 spamäti. Chápať komutatívnosť pri nasobení.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie **Začlenené do ostatných tematických celkov**		Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti. Pravda, nepravda a negácia výrokov. Tvorenie postupností a hľadanie riešení.	Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav, vedieť postupovať vo vytvorenej postupnosti, tvoriť systém pri hľadaní všetkých možností.

4. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Násobenie a delenie v obore násobilky **40 h**	Násobenie	Násobenie postupným sčítaním. Počítanie pomocou zápisu násobenia. Riešenie slovných úloh na násobenie. Výpočet obsahu štvorcovej siete pomocou násobenia. Násobenie viacerých činiteľov.	Vedieť algoritmus násobenia. Vedieť a uplatňovať komutatívnosť pri násobení. Vedieť využiť násobenie pri premene jednotiek dĺžky.
	Polovice a tretiny	Pojmy: polovica a tretina. Praktické rozdeľovanie predmetov na polovice a tretiny. Riešenie slovných úloh.	Vedieť v praxi rozdeliť celok na polovice a tretiny. Chápať počet daných častí v celku. Vedieť využívať vedomosti v praxi.
	Rozdeľovanie na skupiny s daným počtom	Rozdeľovanie celku na niekoľko skupín s daným počtom predmetov, určenie počtu vzniknutých skupín.	Vedieť pomocou praktických činností rozdeliť celok na skupiny s daným počtom predmetov, vedieť určiť počet vzniknutých skupín.
	Rozdeľovanie na daný počet skupín	Rozdeľovanie celku na daný počet skupín pomocou grafického znázornenia a praktickými činnosťami. Rozdeľovanie pomocou praktických činností. Delenie delilkou v obore do 20.	Vedieť pomocou praktických činnosti rozdeľovať celok. Chápať spojenie s delením. Vedieť deliť a rozdeľovať pomocou praktických činností, chápať súvislosť s násobilkou a delilkou.
	Delenie	Delenie postupným sčítavaním druhého činiteľa. Slovné úlohy.	Vedieť spamäti násobiť v obore malej násobilky. Vedieť násobiť číslom 10.
	Násobenie a delenie číslami 2, 5, 10, 4, a 8	Počítanie spamäti. Automatizácia spojov	
	Násobenie a delenie číslami 3, 6, 9 a 7	Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia.	
Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 **19 h**	Sčítanie a odčítanie spamäti do 100	Opakovanie z 3.ročníka. Numerické počítanie jednoduchých príkladov do 100 spamäti. Riešenie jednoduchých rovníc. Postupné sčítanie a odčítanie desiatok a jednotiek. Sčítanie a odčítanie pod seba bez prechodu. Riešenie slovných úloh.	Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Využitie sčítania a odčítania v slovných úlohách.

Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000 **45 h**	Viacciferné čísla	Porovnávanie viacciferných čísel zápisom pod seba. Zaokrúhľovanie čísel na desiatky, stovky a tisícky. Sčítanie a odčítanie pomocou rozkladu. Zápis čísel slovom.	Vedieť sčítať a odčítať viacciferné čísla pomocou rozkladu, zaokrúhliť na desiatky, stovky a tisícky. Vedieť vypočítať jednoduché numerické príklady s viacciferným číslami.
	Sčítanie a odčítanie spamäti	Sčítanie a odčítanie s celými desiatkami a stovkami, odčítanie jednociferného čísla, čísla pred a za daným číslom. Vytváranie a počítanie sčítacích rodiniek.	Vedieť rozložiť čísla s nulou na súčin čísla a tisícky, stovky a desiatky. Vedieť vytvoriť numerický príklad z troch daných čísel.
	Počítanie bez prechodu	Sčítanie a odčítaní postupným rozkladom čísel. Sčítanie a odčítanie pod seba. Slovné úlohy.	Vedieť sčítať a odčítať bez prechodu spamäti . Vedieť vytvoriť príklad na sčítanie a odčítanie v slovnej úlohe.
	Sčítanie s prechodom	Sčítanie a odčítanie vedľa seba pomocou rozkladu na stovky, desiatky a jednotky a postupným sčítaním.	Vedieť správne zapísať čísla pri sčítaní pod sebou a správne vypočítať vedľa seba aj pod sebou. Chápať komutatívnosť pri sčítaní.
	Odčítanie s prechodom	Sčítanie a odčítanie pod sebou. Správny zápis čísel pod sebou.	
Geometria a meranie **28 h**	Priamky a úsečky	Rysovanie priamok, úsečiek danej dĺžky, obrázkov v štvorcovej sieti podľa predlohy. Sčítanie, odčítanie, delenie a násobenie úsečiek.	Vedieť narysovať úsečky danej dĺžky, rysovať do štvorcovej siete, sčítať, odčítať, násobiť a deliť dĺžky úsečiek.
	Obvod rovinných útvarov	Určovanie obvodu postupným sčítaním úsečiek.	Chápať postup pri určovaní obvodu rovinných geometrických útvarov.
	Kružnica a kruh	Pojmy: kruh, kružnica, polomer, priemer. Rysovanie kružnice a kruhu.	Vedieť narysovať kružnicu. Chápať rozdiel medzi kruhom a kružnicou, vedieť určiť polomer kruhu a kružnice. Vedieť určiť vzdialenosť bodu od priamky pomocou kružnice.
	Trojuholník	Rysovanie trojuholníka pomocou kružnice.	Vedieť narysovať trojuholník pomocou vety sss. Ovládať postup pri rysovaní trojuholníka.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie - **začlenené do ostatných tematických celkov**		Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. - Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou	Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

- slovné monologické a dialogické metódy – vysvetľovanie, rozhovor
- demonštračné metódy - pozorovanie, demonštrácia činností, obrazov
- praktické metódy – samostatná , skupinová práca žiakov
- experimentovanie, tvorenie, skúmanie
- motivačné metódy – problém ako motivácia, motivačný rozhovor
- fixačné metódy – nácvik zručnosti
- diagnostické metódy – rozbor práce žiakov
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo
- dieťa pochváliť, hodnotiť, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie
- spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tlieskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- problémové vyučovanie
- samostatná práca žiakov
- práca vo dvojiciach
- praktické aktivity a experimentovanie
- vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného,
- diagnostického typu)
- frontálne vyučovanie
- tvorivé vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

Pri vyučovaní matematiky budú použité učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, prezentované v pedagogicko-organizačných pokynoch MŠ SR na príslušný školský rok. Pri vyučovaní budú použité pracovné listy vypracované učiteľmi v zmysle didaktických zásad pre tento druh didaktickej pomôcky. Demonštračné pomôcky a didaktická technika /IKT/ budú využívané podľa možnosti školy /dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa/. Takisto aj materiálno-výučbové prostriedky ako modely telies, rysovacie pomôcky, stavebnice, kalkulačky, meracia technika, internet, knižnica.

- Lehoťanová, B.: Matematika pre 1.ročník ZŠ – 1.časť. AITEC s.r.o., Bratislava 2009. ISBN 980-80-89375-11-0
- Lehoťanová, B.: Matematika pre 1.ročník ZŠ – 2.časť. AITEC s.r.o., Bratislava 2011. ISBN 978-80-89375-56-1
- Černek, P. – Bednářová, S.: Matematika pre 2.ročník ZŠ – Učebnica. AITEC s.r.o. , Bratislava 2011. ISBN 978-80-89375-79-0
- Černek, P. : Matematika pre 2.ročník ZŠ – 1.časť. AITEC s.r.o. , Bratislava 2009. ISBN 978-80-89375-14-1
- Černek, P. – Bednářová, S.: Matematika pre 2.ročník ZŠ – 2-časť. AITEC s.r.o. , Bratislava 2010. ISBN 978-80-89375-47-9
- Černek, P. : Matematika pre 3.ročník ZŠ – Učebnica. SPN - Mladé letá s.r.o. , Bratislava 2011. ISBN 978-80-10-02046-1
- Černek, P.: Matematika pre 3.ročník ZŠ – 1.časť. SPN - Mladé letá s.r.o. , Bratislava 2011. ISBN 978-80-10-02047-8
- Černek, P.: Matematika pre 3.ročník ZŠ – 2.časť.SPN - Mladé letá s.r.o. , Bratislava 2012. ISBN 978-80-10-02048-5
- Černek, P.: Matematika pre 4.ročník ZŠ – Učebnica. SPN – Mladé letás.r.o. , Bratislava 2011. ISBN 978-80-10-02104-8
- Černek, P.: Matematika pre 4.ročník ZŠ – 1.časť. SPN – Mladé letá s.r.o. , Bratislava 2011. ISBN 978-80-10-02103-1
- Černek, P.: Matematika pre 2.ročník ZŠ – 2.časť. SPN – Mladé letá s.r.o. , Bratislava 2012. ISBN 978-80-10-02105-5
- Obsahový a výkonový štandard pre predmet matematika pre 1., 2., 3. a 4.ročník ZŠ, Poráč 2008, platný od 1.9.2008.

Učebné zdroje môžu byť nahradené dostupnejšou literatúrou, alebo inými vhodnejšími textami vybranými učiteľom na danú tému a neustále musia byť aktualizované.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vyučovací predmet: Informatika (INF)

(Vyučovací predmet v 2. ročníku vytvorený školou, v 3. a 4. ročníku počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôsobil na informatická výchova. Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

CIELE PREDMETU

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú

vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Hlavný obsah predmetu tvoria tieto tematické okruhy:

- Informácie okolo nás
- Komunikácia prostredníctvom IKT
- Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie
- Princípy fungovania IKT
- Informačná spoločnosť

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

2. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Informácie okolo nás **20 h**	Práca s obrázkami	Práca s nástrojmi – výplň, čiary, pečiatky, premiestňovanie obrázkov, usporiadanie obrázkov	Vedieť v určenom grafickom programe používať nástroje – čiary, pečiatky, pero, štetec, výplň. Vedieť premiestniť a usporiadať obrázky
	Práca s textom	Písanie veľkých a malých písmen abecedy, písanie číslic, označovanie slov, viet pomocou kurzora, mazanie, zmena veľkosti a farby písma	Samostatne sa orientovať na klávesnici a pracovať v jednoduchom textovom editore s vlastne vytvoreným textom. Vedieť zmeniť veľkosť a farbu písma, vykonať opravy chýb.
	Práca so zvukmi	Práca so zvukovým prehliadačom, prehrávanie zvuku, pridávanie hlasitosti	Vedieť pridať a stlmiť hlasitosť vo zvukovom súbore
Komunikácia prostredníctvom IKT **3 h**	Práca s webom a emailom	Zoznámenie s pojmami – internet, link, web stránka, prehliadač	Rozlišovať pojmy link, webová adresa, internet, prehliadač, orientovať sa na pracovnej ploche, vedieť nájsť ikony webových prehliadačov

Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie **4 h**	Informačná spoločnosť Práca s webom a emailom Využitie IKT v bežnom živote	Práca podľa návodu a inštrukcií daných v určenom programe.	Zvládnuť elementárne príkazy, vedieť pracovať podľa návodu v jednoduchom programe pre deti a školských edukačných programoch
Princípy fungovania IKT **4 h**	Časti PC a jeho ovládanie Práca s myšou a klávesnicou Bezpečnosť pri PC	Poznávanie základných častí počítača Poznávanie časti myši, jej správne držanie Práca s myšou, posúvanie kurzora po ploche, nastavenie kurzora na dané miesto v texte Oboznámenie sa so správaním sa v učebni IKT	Ovládať základné periférie na ovládanie počítača , ovládať a vedieť priradiť pojmy- myš a klávesnica Poznať časti a funkciu myši, zvládnuť jednoduchý klik. Osvojiť si pojem kurzor, poznať základné funkcie klávesov na klávesnici Osvojiť si základné pravidlá správania sa pri počítači a sústavne ich dodržiavať.
Informačná spoločnosť **2 h**	Využitie IKT v bežnom živote	Práca s edukačnými programami Zoznámiť sa profesiami tvorcov edukačných programov a počítačových hier	Vedieť pracovať v školskom edukačnom programe , zapnúť si ho, pracovať podľa návodu a vypnúť ho. Vedieť vymenovať profesie tvorcov edukačných programov a hier – výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač

3. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Informácie okolo nás **14 h**	Práca s obrázkom	Práca s nástrojmi – výplň, čiary, pečiatky, oblasť, kreslenie v rôznych programoch.	Zvládnuť nakresliť obrázok v rôznych grafických programoch pomocou nástrojov výplň, čiary, pečiatky. Vedieť označiť danú oblasť, premiestniť ju.
	Práca s textom	Písanie písmen malej a veľkej abecedy, písanie písmen ä, ú, ô	Zvládnuť napísanie ľubovoľného textu, ovládať jednoduché formátovanie textu.
	Práca s obrázkom v textovom editore	Vkladanie obrázka do textu, oprava chýb v texte.	Vedieť prepísať text a doplniť ho vhodným obrázkom. Vedieť vykonať opravy textu po prepise.

	Tvorba animácie	Tvorenie jednoduchej animácie, kopírovanie snímok, spustenie a zastavenie animácie, prezentovanie vlastných výsledkov práce.	Vedieť vytvoriť jednoduchú animáciu podľa predlohy, spustiť ju a zastaviť, prezentovať ju pred spolužiakmi.
	Práca so zvukmi	Nahrávanie zvukov, zvukové efekty, ukladanie zvukového súboru.	Vedieť nahrať zvuk, upraviť ho zvukovými efektmi a uložiť.
Komunikácia prostredníctvom IKT **10 h**	Práca s webom a emailom	Orientácia na detských webových stránkach. Pravidlá netikety. Vytvorenie emailovej schránky.	Poznať detské webové stránky a orientovať sa v nich. Správne posielať a prijímať emailovú poštu. Ovládať pravidlá etického správania sa v e-mailovej komunikácii.
Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie **3 h**	Využitie vo viacerých témach	Skladanie obrázkov z menších obrazcov, pohyb animovaných obrázkov, zapísanie jednotlivých krokov a vytvorenie postupu.	Vedieť pracovať s jednoduchými návodmi na skladanie obrázkov, pohybovanie obrázkom, vedieť naprogramovať jednoduchý postup robota, pracovať podľa príkazov.
Princípy fungovania IKT **4 h**	Časti PC a jeho ovládanie	Zapnutie a vypnutie počítača, pracovná plocha, prídavné zariadenia – tlačiareň, slúchadlá, reproduktory.	Ovládať funkcie jednotlivých tlačidiel a klávesov na pri počítači, zvoliť si daný súbor na pracovnej ploche, otvoriť ho, vytlačiť dokument. Vedieť počúvať zvuk cez reproduktor alebo slúchadlá.
	Práca s myšou a klávesnicou	Práca s dvojklikom, práca s oknom programu.	Vedieť otvoriť, premenovať, zrušiť súbor.
	Poriadok v PC	Vytvorenie vlastného priečinku. Ukladanie súborov do priečinkov.	Vedieť rozlíšiť priečinok a súbor, vytvoriť si vlastný priečinok a v doň si ukladať svoje súbory.
	Práca s fotografiou	Poznávanie častí digitálneho fotoaparátu, dotváranie fotografie pomocou dokresľovania a pečiatok.	Zvládnuť dotvorenie digitálnej fotografie v grafickom programe pomocou nástrojov kreslenie a pečiatky.
	Práca so zvukmi	Spoznávanie CD a DVD mechaniky na PC, spúšťanie a ukončenie zvuku z CD a DVD.	Vedieť si samostatne spustiť a ukončiť zvuk z CD a DVD.

Informačná spoločnosť **2 h**	Vo viacerých témach	Bezpečnosť počítača a hesiel.	Poznať dôležitosť ochrany informácií v počítači pomocou hesla, vedieť prečo a kým je potrebné PC chrániť.

4. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Informácie okolo nás **15 h**	Práca s obrázkom	Otočenie a prevrátenie obrázka, pomenovanie a uloženie obrázka.	Vedieť zmeniť smer obrázka pomocou otáčania, prevrátenia, pomenovať a uložiť obrázok do priečinka.
	Práca s textom	Kopírovanie, vkladanie a presúvanie textu, vkladanie symbolov do textu.	Vedieť vkladať rôzne informácie do textu, text kopírovať a presúvať. Dodržiavať základné zásady písania textu.
	Práca s obrázkom v textovom editore	Vloženie a formátovanie obrázka, zoznámiť sa s pojmom autorské právo.	Vedieť správne vložiť a formátovať obrázok, dodržiavať autorské práva pri práci s obrázkami.
	Tvorba animácie	Tvorba zložitejšej animácie.	Vedieť vytvoriť vlastnú animáciu a prezentovať ju pred spolužiakmi.
	Práca so zvukmi	Nahrávanie zvukov, zvukové efekty.	Vytvoriť vlastný zvukový súbor doplnený zvukovými efektmi.
Komunikácia prostredníctvom IKT **4 h**	Práca s webom a emailom	Vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete, kopírovanie a ukladanie, vkladanie príloh do e-mailu.	Nájsť informácie alebo obrázky na internete pomocou kľúčového slova, vybrať najvhodnejšiu informáciu, skopírovať a uložiť. Vedieť pripojiť prílohu do e-mailovej správy a odoslať.
Postupy, riešenia problémov, algoritmické myslenie **6 h**	Využitie vo viacerých témach	Skladanie obrázkov z menších obrazcov, pohyb animovaných obrázkov, zapísanie jednotlivých krokov a vytvorenie postupu.	Vedieť pracovať so zložitejšími návodmi na skladanie obrázkov, pohybovanie obrázkom, vedieť naprogramovať zložitejší postup robota, pracovať podľa príkazov.

Princípy fungovania IKT **4 h**	Časti PC a jeho ovládanie	Prác a s USB kľúčom.	Vedieť zapojiť USB kľúč do PC, uložiť súbory a priečinky z počítača, otvoriť súbory a priečinky z USB kľúča.
	Práca s myšou a klávesnicou	Funkcia pravého tlačidla myši.	Vedieť používať pri práci s obrázkom a textom pravé tlačidlo myši.
	Poriadok v PC	Znaky v názvoch priečinkov a súborov.	Poznať povolené a zakázané znaky pri pomenovaní priečinkov a súborov.
	Práca s fotografiou	Presun fotografie z fotoaparátu do počítača.	Poznať možnosti presunu fotografie do počítača cez USB kábel alebo pomocou pamäťovej karty.
	Práca so zvukmi	Púšťanie hudby z internetu, práca s ďalšími programami na nahrávanie hudby.	Vedieť pustiť si zvuk z internetu, pracovať s programami na nahrávanie zvuku.
Informačná spoločnosť **4 h**	Vo viacerých témach	Profesie potrebné pri tvorbe PC programov a hier	Poznať profesie , ktoré sa podieľajú na vytváraní PC programov a hier (výtvarník, skladateľ, animátor...) a ich podiel na vytvorenom produkte.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

- Vysvetľovanie, rozprávanie, opis, rozhovor, diskusia
- demonštrácia, manipulácia, pozorovanie
- metódy riešenia úloh, praktické činnosti, samostatná práca
- kolektívna práca
- skupinová práca
- práca vo dvojiciach
- individuálna práca

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Obsahový a výkonový štandard pre predmet Informatickú výchovu pre 2., 3. a 4.ročník ZŠ, Poráč 2008, platný od 1.9.2008.
- Blaho, A. a spol.: Informatická výchova pre 2.ročník. AITEC s.r.o. Bratislava 2010. ISBN 978-80-89375-17-2

- Mosná, M., Ščasná, A..: Informatická výchova pre 3.ročník – pracovná učebnica. AITEC s.r.o. Bratislava 2011. ISBN 978-80-89375-70-7
- Mosná, M., Ščasná, A..: Informatická výchova pre 4.ročník – pracovná učebnica. AITEC s.r.o. Bratislava 2011. ISBN 978-80-89375-71-4
- Didaktická technika:
  Multimediálne CD
  Počítačová učebňa s pripojením na internet
- Materiálne výučbové prostriedky:
  - Prezentácie
  - Výučbové CD
  - Edukačné programy
  - Internet
- Programy:
  - Drawing for Children
  - LogoMotion
  - Revelation Natural Art
  - Interwrite Workspace
  - IrfanView
  - Tux Paint
  - Sebran
  - Microsoft Office Word
  - Microsoft Office PowerPoint

HODNOTENIE PREDMETU

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda

Vyučovací predmet: PRVOUKA (PVO)

(Vyučovací predmet v ktorom počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

2. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet Prvouka predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulá skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

- Cieľ je možné bližšie špecifikovať, prírodoveda má deti viesť k:
- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímanie pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.

- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

PARCIÁLNE CIELE PREDMETU

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. *Prvý a druhý ročník* Prvouky je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú. Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),

- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),
- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách. Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby :

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy atď.
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť atď.

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj rozvoj špecifických postojov, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa.

U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Vzhľadom na špecifiká prírodovedného vzdelávania je predmet prírodoveda zameraný predovšetkým na rozvoj kognitívnych, informačných a čiastočne sociálnych kompetencií. Pri rozvoji **kognitívnych kompetencií** je dieťa vedené k špecifickému spracovávaniu informácií získaných vlastným pozorovaním a skúmaním, rozvíjajú sa objavné (induktívne) spôsoby poznávania. Pri rozvoji **informačných kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj detskej schopnosti vyhľadávať informácie v rôznorodých zdrojoch a posudzovať ich využiteľnosť pre pochopenie skúmaného javu ako aj ich mieru objektivity poskytovaných údajov. Pri rozvoji **sociálnych kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj konštruktívneho dialógu zameraného na modifikáciu aktuálne platných predstáv detí o skúmaných javoch.

Vzdelávací obsah je konštruovaný tak, aby si deti postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďujú na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie, kategorizačné schopnosti a neskôr sa sústreďujú na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať principiálne fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjajú sa schopnosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Uvedené spôsobilosti a kompetencie sa rozvíjajú pri nadobúdaní a modifikácii vybraných pojmov

a najmä pri modifikácii komplexnejších predstáv, ktoré sú špecifikované obsahovým štandardom v jednotlivých témach.

Prírodovedné vzdelávanie je základom pre kvalitný rozvoj ekologických poznatkov, environmentálnych súvislostí, ako aj pre kvalitný rozvoj kladného postoja k vlastnému zdraviu a zdravému životnému štýlu. Keďže ide o rozvoj postojov a poznatkov vytvorených na základe tvorby súvislostí medzi vedomosťami, nie je vhodné ich rozvíjať osobitnými aktivitami, ich rozvoj je súčasťou špecifického prístupu k prírodovednému vyučovaniu. Ich zmysluplný rozvoj je zabezpečený špecifikáciou výkonového štandardu, ktorý sústreďuje žiakov na tvorbu súvislostí medzi nadobúdanými poznatkami.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina **4 h**	**Moja rodina**	Vedieť vymenovať členov rodiny, popísať úlohy členov rodiny, poznať pravidlá fungovania rodiny. Poznať vzťahy v rodine v rámci jednotlivých kultúr. Viesť deti k tolerancii k ľuďom iných rás a kultúr.	Žiak vie vymenovať členov rodiny. Žiak rozlišuje kultúrne a jazykové rozdiely rodín v rôznych kultúrach.
Plynutie času **4 h**	**Môj čas**	Porovnať a identifikovať rozdiely medzi dňom a nocou. Určovať celé hodiny. Vedieť pomenovať rôzne druhy hodín, vyrobiť si vlastné ručičkové hodiny. Poznať časti dňa – ráno, predpoludnie, popoludnie, večer, opísať denný poriadok (režim dňa), poznať časové súvislosti, vedieť rozdiel medzi školským dňom a dňom voľna. Čas a jeho trvanie Presýpacie hodiny Objektívny a subjektívny čas	Žiak identifikuje a porovnáva rozdiely medzi dňom a nocou. Žiak určuje na ciferníku celé hodiny. Žiaci si vyrobia vlastné hodiny z papiera. Žiak vie vysvetliť plynutie času, porovnať objektívny a subjektívny čas, zoradiť obrázky podľa plynutia času. Žiak vie vysvetliť ako fungujú presýpacie hodiny a vie skúmať, od čoho súvisí rýchlosť presýpania presýpacích hodín. Žiak si uvedomuje, že kalendáre a hodiny používame preto, aby sme mohli čas merať presne.

Osobná hygiena a psycho-hygiena **7 h**	**Ja a moje zdravie**	Poznať jednotlivé vonkajšie orgány ľudského tela. Pravidelné stravovanie, striedanie práce a odpočinku, hygiena človeka, zásady zdravej výživy, správne stolovanie. Hľadať a popisovať situácie vyvolávajúce pocit šťastia.	Žiak pozná vonkajšie orgány ľudského tela, príp. rozpoznáva aj ich funkcie. Žiak opisuje situácie vyvolávajúce pocit šťastia. Žiak vie vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku. Vie uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania.
Hmota **2 h**	**Ja a veci okolo mňa**	Prostredníctvom zmyslov opísať a hľadať spoločné znaky plynného, kvapalného a pevného skupenstva hmoty.	Žiak vychádzajúc zo zmyslovej skúsenosti rozpoznáva spoločné znaky plynného, kvapalného a pevného skupenstva hmoty.
Zmeny v prírode **4 h**	**Ja a príroda**	Pozorovať a opisovať zmeny v prírode, ktoré sa dejú počas jednotlivých ročných období. Sledovať a opisovať prírodné javy. Ročné obdobia a príslušné mesiace, porovnávať zmeny listnatého stromu počas roka. Využitie hier v prírode (škola v prírode).	Žiak vie opísať zmeny prírodných javov v rámci ročných období. Žiak pozná ročné obdobia a príslušné mesiace. Žiak vie porovnať a identifikovať zmeny listnatého stromu počas roka. Žiak vie pozorovať, identifikovať a zapísať informáciu o prírodných javoch. Žiak vie využiť získané poznatky v škole v prírode.
Živočíchy **4 h**	**Zvieratá**	Identifikovať spoločné a rozdielne znaky zvierat. Vytvárať skupiny zvierat na základe spoločných znakov. Poznávanie zvierat a ich mláďat, pomenovanie zvieracích rodín, poznať príbytky zvieratiek, spôsob ich života, ošetrovanie a starostlivosť o ne. Pozorovanie domácich zvierat, na základe vlastnej skúsenosti.	Žiak vie identifikovať spoločné a rozdielne znaky zvierat, vie na základe zovšeobecnenia vytvárať skupiny s podobnými znakmi, vie spolupracovať pri hľadaní spoločných znakov skupín. Žiak vie vymenovať zvieracie rodiny, vie, čím sa živia. Vie pracovať s encyklopédiou.
Rastliny a semená **4 h**	**Rastliny okolo nás**	Hľadať a pozorovať základné charakteristické vlastnosti skupín rastlín. Spracovávať spolu po diskusii vlastný názor. Poznať proces zmeny kvetu na plod.	Žiak vie na základe pozorovania zovšeobecniť a identifikovať charakteristické vlastnosti rastlín v skupinách. Dokáže svoj názor odprezentovať a obhájiť ho. Žiak vie pozorovať zmeny konára ovocného stromu od kvetu k plodu. Vie jasne komunikovať a opisovať získané informácie, dokáže položiť

			jasné otázky.
Voda **4 h**	**Voda, rastliny, zvieratá a človek**	Hľadať spoločné a rozdielne znaky vodných rastlín a zvierat. Pozorovať rastliny. Porovnávať zistené skutočnosti. Rastliny v zime a v lete, pitný režim.	Žiak vie pozorovaním a prácou s encyklopédiou identifikovať rozdielne a spoločné znaky vodných rastlín a vodných zvierat. Vie vhodne interpretovať získané poznatky. Vie porozprávať ako sa treba starať o rastliny v zime i v lete. Vie vysvetliť, prečo potrebujeme vodu a diskutovať o tom, čo sa stane s vodou, ktorú pijeme.

2. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hmota **14 h**	**Ja a veci** **okolo mňa**	Vzduch, vlastnosti vzduchu, hmota, teplota, vietor. Rozprávka O troch prasiatkach z hľadiska technológie stavby. Stavba, remeselníci, stavebný materiál, stavebné stroje, stavebné náradie. Prispôsobenie sa človeka životu v prírode. Farba, chuť a vôňa vody. Užitočnosť a škodlivosť vody. Voda v prírode, na zemskom povrchu, v ovzduší, jazerách, riekach, oblaky, dážď, rosa, sneh. Význam vody pre človeka.	Vie pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota, ktorá vypĺňa priestor podobne ako kvapalné a pevné látky. Žiak si osvojil pojem plynná látka. Žiak argumentuje vlastnou skúsenosťou, ako dôkaz prítomnosti vzduchu používa skúsenosť s vetrom, prievanom, fúkaním vzduchu cez slamku do vody. Žiak si uvedomuje, že vietor je pohybujúci sa vzduch. Vie vysvetliť, že čím je pohyb vzduchu rýchlejší, dokáže hýbať s väčšími predmetmi. Opísať, čím je zaujímavý vietor na jeseň a porovnať ho s vetrom v iných ročných obdobiach. Vymodelovať domček podľa rozprávky. Postaviť múrik alebo domček zo skladačky. Žiak vie aký je vplyv vzduchu na ľudské obydlie. Vie určiť príklady na nevhodné využitie prírody, pozorovať živočíchy v blízkom okolí a uvažovať, kde žijú. Vie opísať v akých formách sa voda v prírode môže vyskytovať, vysvetliť

			rozdiel medzi riekou, jazerom, morom a oceánom. Vie pripraviť experiment, akú chuť ma voda, čo je vo vode rozpustné. Vie uviesť návrh ako zabrániť znečisteniu vody.
Zmeny v prírode **14 h**	**Ja a príroda**	Pozorovať a opisovať zmeny v prírode, ktoré sa dejú počas jednotlivých ročných období. Sledovať a opisovať prírodné javy. Ročné obdobia a príslušné mesiace, porovnávať zmeny listnatého stromu počas roka. Poznať časti rastliny, rastliny v mojom okolí. Druhy stromov-ihličnaté a listnaté stromy. Rastliny v lese a parku, okolie školy, ochrana prírody. Rastliny, kvet, koreň, stonka. Skvalitňovať procesy komunikácie žiaka (zasadiť 3-4 fazule na založenie neskorších pokusov). Práca s atlasom. Ovocné stromy, druhy ovocia, zelenina, druhy zeleniny, pestovanie zeleniny. Plod, semeno, kôstkovice, bobule, malvice, konzervácia ovocia. Semená a plody. Zelenina koreňová, listová. Uskladňovanie zeleniny.	Žiak vie opísať zmeny prírodných javov v rámci ročných období. Žiak pozná ročné obdobia a príslušné mesiace. Žiak vie porovnať a identifikovať zmeny listnatého stromu počas roka. Žiak vie pozorovať, identifikovať a zapísať informáciu o prírodných javoch. Žiak sa vie orientovať v kalendári, porovnávať ročné obdobie, merať teplotu vzduchu, vedieť vyhodnotiť zmeny počasia. Vie zakresliť rastlinu a jej časti, pozorovať a zapísať dlhodobý rast rastliny. Vie určiť vybrané rastliny vo svojom okolí. Vie určiť stromy podľa základných charakteristík. Vie navrhnúť možnosti ochrany lesov a parkov, vysvetliť nevhodné využívanie prírody. Vie rozlíšiť ovocné stromy od iných stromov, pozná základné druhy plodov, vie akým spôsobom sa pestuje zelenina a pozná základné druhy zeleniny. Vie rozoznať základné druhy kvetov kvitnúcich v okolí.
U lekára **5 h**	**Ja a moje zdravie**	Zdravý človek, správna životospráva, úrazy, choroba, nebezpečné miesta, ošetrenie, lekár, prvá pomoc, lekárnička, teplomer. Práca s encyklopédiou, odbornou literatúrou a internetom.	Žiak vie navrhnúť spôsoby ako viesť zdravý spôsob života, pozná návyky správnej životosprávy. Pozná hygienické návyky, vie opísať nebezpečné miesta, pozná prácu lekárov a vie poskytnúť prvú pomoc. Vie rozpoznať rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba. Vie vymenovať úrazy a choroby, pozná

			základný obsah lekárničky. Vie zmerať teplotu teplomerom. Vie diskutovať o lekárskej ambulancii, vyhľadať informácie v odbornej literatúre a na internete.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vyučovací predmet: PRÍRODOVEDA (PDA)

(Vyučovací predmet v ktorom počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasti sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulá skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň.

- Cieľ je možné bližšie špecifikovať, prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímanie pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

PARCIÁLNE CIELE PREDMETU

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný rozvoj myslenia dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. *Tretí a najmä štvrtý ročník* sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách. Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája rozvoj poznatkového systému dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby :

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...

- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy atď.
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, príťažlivosť atď.

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj rozvoj špecifických postojov, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa.

U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Rozvoj poznatkového systému, rozvoj spôsobov nadobúdania a modifikácie poznatkov a rozvoj špecifických postojov majú v edukačnom pôsobení učiteľa vzájomne ekvivalentnú hodnotu a postavenie. Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Vzhľadom na špecifiká prírodovedného vzdelávania je predmet prírodoveda zameraný predovšetkým na rozvoj kognitívnych, informačných a čiastočne sociálnych kompetencií. Pri rozvoji **kognitívnych kompetencií** je dieťa vedené k špecifickému spracovávaniu informácií získaných vlastným pozorovaním a skúmaním, rozvíjajú sa objavné (induktívne) spôsoby poznávania. Pri rozvoji **informačných kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj detskej schopnosti vyhľadávať informácie v rôznorodých zdrojoch a posudzovať ich využiteľnosť pre pochopenie skúmaného javu ako aj ich mieru objektivity poskytovaných údajov. Pri rozvoji **sociálnych kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj konštruktívneho dialógu zameraného na modifikáciu aktuálne platných predstáv detí o skúmaných javoch.

Vzdelávací obsah je konštruovaný tak, aby si deti postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďujú na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie, kategorizačné schopnosti a neskôr sa sústreďujú na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať principiálne fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjajú sa schopnosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Uvedené spôsobilosti a kompetencie sa rozvíjajú pri nadobúdaní a modifikácii vybraných pojmov a najmä pri modifikácii komplexnejších predstáv, ktoré sú špecifikované obsahovým štandardom v jednotlivých témach.

Prírodovedné vzdelávanie je základom pre kvalitný rozvoj ekologických poznatkov, environmentálnych súvislostí, ako aj pre kvalitný rozvoj kladného postoja k vlastnému zdraviu a zdravému životnému štýlu. Keďže ide o rozvoj postojov a poznatkov vytvorených na základe tvorby súvislostí medzi vedomosťami, nie je vhodné ich rozvíjať osobitnými aktivitami, ich rozvoj je súčasťou špecifického prístupu k prírodovednému vyučovaniu.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

3. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás **7 h**	**Vlastnosti látok**	Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov Druhy látok Topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia	Vie určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov. Vie z čoho sú vyrobené veci okolo nás, vie pomenovať niektoré druhy látok (drevo, kov, sklo, papier, guma, koža). Vie zdôvodniť zmeny vlastnosti látok - topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia. Vie pripraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok.

	Voda, vzduch	Vlastnosti vody Vzduch, zloženie vzduchu, pohyb vzduchu	Pozná vlastnosti vody. Vie charakterizovať vzduch, jeho zloženie a pohyb.
	Meranie objemu Meranie hmotnosti	Porovnávanie, meranie Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu, Hmotnosť	Vie, že meranie sa uskutočňuje prostredníctvom rôznych meradiel (teplomer, meter, silomer, odmerný valec, hodiny). Pozná jednotky objemu. Vie odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca. Vie zostrojiť filter na čistenie vody. Pozná jednotky hmotnosti. Vie odmerať hmotnosť. Vie porovnávať hmotnosť vecí.
Technika, technické objavy **6 h**	**Technika okolo nás**	Sila, trenie, elektrická energia, ozubené súkolesie	Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie a určiť kde sa vyrába. Vie zostaviť jednoduchý elektrický obvod z batérie, spojovacích drôtov, dvoch žiaroviek a spínača. Pozná techniku v domácnosti, ktorá využíva prevody ozubených kolies. Vie vymenovať predmety, kde sa ozubené kolesá využívajú, vie vysvetliť princíp fungovania. Vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú. Pozná zásady bezpečnosti pri práci so zariadeniami využívajúcimi elektrickú energiu. Vie, že nemôže manipulovať s elektrickými spotrebičmi bez dospelého. Pozná niektoré elektrárne, ktoré vyrábajú elektrickú energiu (vodné, jadrové).
Vesmír **4 h**	**Vesmír**	Planéta, hviezda, slnečná sústava, rotácia Zeme okolo vlastnej osi – striedanie dňa a noci	Žiak vie vysvetliť, čo je vesmír a to prostredníctvom jeho opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Žiak vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vie vysvetliť aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou. Žiak vie, že Slnečná sústava ma osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka a v rôznej vzdialenosti. Vie planéty vymenovať. Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci.

			Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, že cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy.
Ľudské telo **10 h**	**Človek ako súčasť prírody**	Rozmnožovanie, cicavý reflex, materské mlieko – ďalšie cicavce Zmysly- zmyslové vnemy Zmysly- zmyslové vnemy – hmat , zrak Zmysly – sluch, čuch, zmyslové orgány, dôležitosť zmyslov v živote človeka Nervová sústava- mozog, miecha a nervy. Srdce, cievy, krv.	Žiak vie ako vznikne a ako a kde sa vyvíja dieťa, pozná a vie vysvetliť pojmy maternica, cyklus života, materské mlieko, cicavý reflex, pozná aj iné cicavce v živočíšnej ríši. Žiak vie, že svet okolo vnímame zmyslami, vie ich vymenovať, vie vysvetliť pojem zmyslové vnemy, vie, že orgánom chuti je jazyk, orgánom sluchu je ucho a orgánom čuchu je nos, zraku je oko. Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán, vie vysvetliť ako funguje sluch a chuť a čuch, aký význam majú tieto zmyslové orgány pri spoznávaní prostredia, vie, že orgánom chuti je jazyk, orgánom sluchu je ucho a orgánom čuchu je nos, zraku je oko. Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán, vie vysvetliť ako funguje sluch a chuť a čuch, aký význam majú tieto zmyslové orgány pri spoznávaní prostredia, vie, že orgánom chuti je jazyk, orgánom sluchu je ucho a orgánom čuchu je nos, zraku je oko. Žiak pozná pojem nervová sústava, vie z čoho sa skladá, pozná funkciu mozgu, vie ako riadi ľudské telo a že je potrebné ho cvičiť a precvičovať, vie čo je základná jednotka nervovej sústavy. Žiak vie, že srdce je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv, ktorá prúdi v cievach, vie kde sa v tele nachádza, aké je veľké, aký má tvar, pozná jeho dôležitosť pre život človeka, vie, že srdcový sval nie je možné ovládať vôľou, ale možno ho vytrénovať, aby bolo silné a zdravé.

Živočíchy **10 h**	**Živočíchy – súčasť prírody**	Stavovce Cicavce Vtáky Znaky vtákov, lietavé a nelietavé vtáky Plazy –znaky Plazy – ďalšie znaky, jedovaté plazy, 1.pomoc Obojživelníky- znaky Ryby a drsnokožce - znaky	Žiak pozná pojem stavovce a vie ho vysvetliť, vie, že znakom stavovcov je kostra, vie vymenovať príklady, vie ako vyzerá kostra jednotlivých skupín živočíchov (ryby, vtáky, obojživelníky, človek...) Žiak pozná pojem cicavec a vie ho vysvetliť, pozná typické znaky cicavcov (živia sa materským mliekom) ako aj ďalšie znaky a vie vymenovať zástupcov tejto živočíšnej skupiny. Žiak pozná pojem vtáky vie ho vysvetliť, pozná typické znaky vtákov (krídla, perie) a vie vymenovať zástupcov tejto skupiny živočíchov. Žiak vie, že niektoré vtáky nelietajú, pozná aj ďalšie znaky tejto skupiny, vie vymenovať aj lietavých a nelietavých zástupcov skupiny, pozná spôsob rozmnožovania (vývoj vo vajíčku). Žiak pozná pojem plazy a vie ho vysvetliť, pozná typické znaky plazov (nestála telesná teploty)a vie vymenovať niektorých zástupcov tejto skupiny. Žiak pozná aj ďalšie typické znaky plazov, vie, že niektoré hady sú smrteľne jedovaté, pozná 1.pomoc pri uštipnutí hadom. Žiak pozná pojem obojživelníky, vie ho vysvetliť a vie vymenovať zástupcov tejto živočíšnej skupiny, pozná aj typické znaky obojživelníkov a vie ich popísať aj ich spôsob vývinu. Žiak pozná pojem ryby, vie vymenovať zástupcov tejto živočíšnej ríše, pozná a vie vymenovať typické znaky rýb.
Spoločenstvo **6,5 h**	**Spoločenstvo – základ života v prírode**	Prírodné spoločenstvá Vodné spoločenstvá Kultúrne spoločenstvá	Žiak vie a pozná pojem prírodné spoločenstvá, vie ich vymenovať a pozná dôležitosť základných podmienok pre život, pozná potrebu ich ochrany.

		Les	Žiak pozná pojem vodné spoločenstvá, vie čo ho tvorí, pozná rôzne vodné spoločenstvá (rybník, oceán) a rozdiely medzi nimi, pozná potrebu chrániť ho. Žiak pozná pojem kultúrne spoločenstvo, vie že je tvorené výtvormi človeka a teda môže byť len človekom chránené. Žiak pozná pojem spoločenstvo lesa, vie čo ho tvorí, pozná jeho dôležitosť pre život a potrebu chrániť ho pre ďalšie generácie.
Rastliny **6 h**	**Rastliny – súčasť prírody**	Pagaštan konský Časti stromu Miazga Gaštan jedlý Časti stromu Plod Nahosemenné rastliny -ihličnaté stromy Krytosemenné rastliny -listnaté stromy	Žiak vie vymenovať časti stromu, vie, ktorá časť je semeno a ako sa z neho vyvíja nová rastlina. Podľa pokynov urobí projekt a zapíše svoje pozorovania. Žiak vie vymenovať časti stromu, vie vymenovať nahosemenné rastliny, vie tento pojem vysvetliť, vie ako sa šíria semená ihličnatých stromov v prírode. Vie vymenovať krytosemenné rastliny, vie tento pojem vysvetliť.

4. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vlastnosti látok **10 h**		Kvapalné látky - voda - povrchová, podzemná, sladká, morská, kolobeh vody v prírode Pevné látky, vplyvy počasia na horniny - zvetrávanie, pôda, vznik pôdy Plynné látky - atmosféra, vzduch, jeho zloženie, vzduchoprázdno Energia - formy, využitie	Žiak vie, že morská voda je slaná, čo spôsobuje rozpustená soľ, vie, že živočíchy, ktoré v nej žijú by bez soli neprežili a naopak, vie vysvetliť ako je možné z morskej soli získať soľ, vie, že z morskej vody sa odparuje len voda, takže morská voda je v plynnom stave len vodná para. Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky, vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, vie, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov vzniká

			pôda, pozná jej dôležitosť pre rastliny a živočíchy. Žiak vie, že okolo Zeme sa nachádza vzdušný obal - atmosféra, pozná jej časti, vie, ako vzduch a voda vplývajú na železné predmety, vie, že vzduch je hmota, ktorá vypĺňa priestor, vie, čo je vietor, ako vzniká, aké má vlastnosti, z akých látok sa skladá. Žiak pozná potrebu energie pre pohyb vecí, aj pre človeka, vie, že sa nedá vyrobiť ani zničiť.
Ľudské telo **8 h**	**Človek ako súčasť prírody**	Tráviaca sústava, jej časti, stravovanie Vylučovacia sústava, jej časti, spôsoby vylučovania odpadových látok Oporno-pohybová sústava - kostra, svaly Dýchacia sústava	Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy. Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme, uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré organizmus potrebuje, ostatné vylučuje stolicou, pozná základné súčasti tráviacej sústavy. Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, vie, že sa v nich tvorí moč, pozná základné časti vylučovacej sústavy a aj ďalšie spôsoby vylučovania odpadových látok z tela. Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kostru, vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele, vie, že niektoré svaly ovládame vôľou a niektoré nie, vie uviesť príklady pohybu. Žiak pozná časti dýchacej sústavy, vie, kde sa v tele nachádzajú pľúca, vie, že zo vzduchu pri dýchaní využívame iba kyslík, vie vymenovať základné prejavy dýchania - pohyb hrudníka, pozná vplyv fyzickej námahy na zrýchlenie dýchania a srdcovej činnosti.
Vesmír **12 h**	**Gravitačná sila, Mesiac, Slnko Súhvezdie**	Gravitačná sila Zeme, sila, jednotka a meradlo sily Zvuk, jeho vznik, šírenie, výška	Žiak vie, že Slnko je zdrojom svetla, že je to druh energie, že sa odráža od vecí šíri sa priamočiaro, prechádza priehľadnými látkami, vie, že biele svetlo sa rozkladá.

		Slnko - zdroj tepla a svetla Svetlo, jeho vlastnosti Mesiac - prirodzená družica Zeme, fázy Súhvezdia, Zem, jej výnimočnosť a ochrana	Žiak vie, že Mesiac je prirodzená družica Zeme, že obieha okolo Zeme po kruhovej dráhe, že sám nesvieti, ale odráža slnečné svetlo, pozná mesačné fázy a vie, ktorý človek sa ako prvý prechádzal po Mesiaci. Žiak vie, že vo vesmíre je veľa hviezd, súhvezdí, planét, že majú rôznu veľkosť, hviezdy aj rôznu teplotu, vie ako dlho letí svetlo zo Slnka na Zem, vie, že Zem je jedinečná a preto ju treba chrániť.
Technika a technické objavy **8 h**	**Technika okolo nás**	Magnetická sila, magnet, magnetické pole Jednoduché stroje - páka, kladka, naklonená rovina Elektrická energia	Žiak pozná pojem magnetická sila, vie, že magnet pôsobí magnetickou silou na železné predmety, vie, že okolo magnetu je magnetické pole, že magnet má dva póly - severný a južný. Žiak pozná jednoduché stroje - páku, kladku a naklonenú rovinu, pozná princíp ich fungovania, vie, že menia smer pohybu, vie, kde v praxi ich využívame. Žiak vie, na čo sa používa elektrická energia, kde sa vyrába, ako sa rozvádza, vie, že je nevyhnutá pre prácu elektrických spotrebičov, pozná zásady bezpečného využívania elektrickej energie.
Živočíchy **6 h**	**Živočíchy - súčasť prírody**	Bezstavovce, hermafrodity, obrúčkavce - slimák, dážďovka Obrúčkavce – dážďovka, Hmyz Hmyz - úplná a neúplná premena	Žiak pozná pojem bezstavovec a hermafrodit (obojpohlavný živočích) a vie ich vysvetliť, vie povedať zástupcov tejto živočíšnej skupiny, pozná pojem obrúčkavec a zástupcu tejto skupiny. Žiak vie vymenovať časti tela dážďovky. Vie, že hmyz je najpočetnejšia skupina bezstavovcov, vie opísať telo hmyzu - jeho časti. Žiak vie, že existujú dve veľké skupiny hmyzu - s úplnou premenou (vajíčko - larva - kukla - dospelý jedinec) a neúplnou premenou (vajíčko - larva - dospelý jedinec) a vie vysvetliť, čím sú

			charakterizované.
Spoločenstvo **6 h**	**Spoločenstvo - základ života v prírode**	Živočíšne spoločenstvo Živočíšne spoločenstvo - svorka, kolónie Živočíšne spoločenstvo - mravce, včely	Žiak vie, že živočíchy žijúce v skupinách voláme živočíšne spoločenstvo, vie, že v každom z prírodných spoločenstiev môže existovať viacero živočíšnych spoločenstiev, vie, že nie všetky živočíchy žijú v spoločenstve. Žiak pozná pojem svorka a kolónia a vie ich vysvetliť, pozná pravidlá života v svorke aj v kolónii, pozná rozdiely medzi nimi a vie ich vysvetliť, vie vymenovať živočíchy, ktoré žijú v takých spoločenstvách. Žiak vie, že včely a mravce žijú v spoločenstvách, vie, že včelie spoločenstvo nazývame včelstvo, vie ako tieto spoločenstvá fungujú.
Rastliny **8 h**	**Rastliny - súčasť prírody**	Rastlina - časti rastliny, život na jednom mieste Zelené farbivo - chlorofyl, chloroplasty, listy listnatých stromov Fotosyntéza - premena slnečnej energie	Žiak vie, že rastliny sú prispôsobené životu na jednom mieste, pozná časti rastliny a na čo slúžia, vie, že nie všetky rastliny sú rovnaké. Žiak vie, že rastlinné bunky obsahujú chloroplasty a tie zas zelené farbivo - chlorofyl, vie, prečo stromom na jeseň opadávajú listy a ihličnatým nie, pozná význam rozkladajúcich sa častí rastlín pre obohacovanie pôdy. Žiak pozná a vie vysvetliť pojem fotosyntéza, vie ako prebieha, vie, že pri nej vzniká zdroj energie pre rastlinu - glukóza, vie, že rastliny. potrebujú pre svoj život oxid uhličitý.
Huby **8 h**	**Huby – súčasť prírody**	Huby - príjem potravy, symbióza Huby - plesne, parazitizmus, saprofytizmus Mikroskop, preparát, živočíšna bunka, rastlinná bunka Významní vedci prírodných vied	Žiak vie, že huby majú prejavy rastlín aj živočíchov, vedia ako prijímajú potravu, poznajú a vedia vysvetliť pojem symbióza - pre oboch výhodné spolužitie s iným organizmom. Žiak pozná pojem parazitizmus a saprofytizmus (život na odumretých rastlinách a ich rozkladanie), vie, že medzi huby patria aj plesne, vie, že ich využívame aj ako lieky (Penicillium), vie, že huby sú jedlé,

			niektoré jedovaté. Žiak vie, že telá (rastlín, živočíchov) sa skladajú z buniek, že ich môžeme skúmať, pozná mikroskop, pojem preparát, vie, že rastlinné a živočíšne bunky sa líšia. Žiak pozná niektorých významných vedcov a ich objavy.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Jedným zo základných prostriedkov na dosiahnutie cieľov prírodovedy sú vyučovacie hodiny rôzneho typu. Pri utváraní zámernej pozornosti v prírodovede má význam organizácia činnosti žiaka. Hlavným zdrojom poznávania je sústavné vyžívanie poznatkov žiakov o dianí v prírode a v spoločnosti na vyučovacích hodinách, priame pozorovanie na vychádzkach, v kútiku živej prírody, pri sledovaní a vedení kalendára prírody. Patria sem jednoduché pokusy, práca s pracovným zošitom, morfologické cvičenia a vlastné zážitky žiakov. Vzhľadom na vek žiakov je v dôležitá názornosť. Sústavná práca prispieva k rozvoju žiakovej osobnosti, a to nielen jeho vedomostí, ale aj zručností a pracovných návykov. Témy, ktoré nemôžu žiaci poznať vlastným pozorovaním, im sprostredkujeme rôznymi názornými pomôckami (série diapozitívov, krátke filmy, televízne a rozhlasové vysielanie). Pracujú aj s rôznymi prírodninami, nástennými obrazmi a interaktívnou tabuľou. V didaktických hrách napodobňujú rozličné profesie a učia sa chápať ich význam. Na vychádzkach učiteľ vedie žiakov k pozorovaniu objektov, skúmaním ktorých prehlbujú a rozlišujú svoje poznanie. Žiaci sa učia poznané veci a javy systematicky triediť a rozlišovať významné od významného. Pri vyučovaní prírodovedy môžeme využiť klasické aj moderné metódy: rozprávanie, vysvetľovanie, opis, beseda, pozorovanie, práca s textom, práca s obrazom, brainstorming, hobometóda (ide o brainstroming s prestávkou na samoštúdium), Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia), dramatizácia, motivovanie pomocou úloh, motivovanie pomocou hodnotenia.

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie,
- problémové vyučovanie,
- projektové vyučovanie,
- programové učenie,
- blokové vyučovanie,
- integrované tematické vyučovanie,
- heuristické vyučovanie (DITOR),
- tvorivé vyučovanie, objavujúce vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

Wiegerová, A., Česlová, G.: Prírodoveda pre 1. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2011. ISBN 978-80-10-02084-3

Wiegerová, A., Česlová, G, Kopáčová J.: Prírodoveda pre 2. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2009. ISBN 978-80-10-01797-3

Wiegerová, A., Česlová, G, Kopáčová J.: Prírodoveda pre 3. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2011. ISBN 978-80-10-02079-9

Wiegerová, A., Česlová, G, Kopáčová J.: Prírodoveda pre 4. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2011. ISBN 978-80-10-02080-5

Žoldošová, K.: Štátny vzdelávací program ISCED 1, Prírodoveda (Vzdelávacia oblasť Príroda a spoločnosť). Štátny pedagogický ústav, Bratislava 2011

HODNOTENIE PREDMETU

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť

Vyučovací predmet: VLASTIVEDA (VLA)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácnych predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním.

Vlastiveda inak nazývaná aj „Objavujeme Slovensko“ je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti „Príroda Slovenska“ je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalostí v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

CIELE PREDMETU

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa. Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne pútavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybraté pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať. Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije
- orientovať sa v priestore a čase
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

3. ročník:

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Ako sa vyznať vo svojom okolí, mapa, plán. Príbehy Slovenska na obrázkoch. Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD. Za tajomstvami prírody Slovenska.

Poznávame dejiny Slovenska

Časové súvislosti. Obyvateľstvo Slovenska v historických obdobiach.

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich. Výber podľa učiteľa.

4. ročník:

Krajina, v ktorej žijeme

Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja.

Mestá a dediny

Charakteristika mesta a dediny. Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc

Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach. Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch. Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska

Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky

Historické regióny na Slovensku. Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Skanzeny.

V súlade s prírodou

Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom.

KOMPETENCIE

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti a komunikatívne kompetencie tým, že majú možnosť slovne alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretovať prečítanú alebo vypočutú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod. Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie *kultúrnej kompetencie*, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia.

Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy *personálnej a interpersonálnej* kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovo.

Poznámka: Témy nie je nutné preberať následne, ale výberovo. Závisí to od aktuálnosti sviatkov, ročných období a významných udalostí, ktoré sa udiali. Napríklad stala sa nejaká významná udalosť na Slovensku, tak jej budeme venovať pozornosť. Inokedy samotní žiaci prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede. Výber kultúrnych a prírodných zaujímavostí ponechávame na učiteľov a žiakov.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

3. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Objavujeme Slovensko **15 h**	Ako sa vyznať vo svojom okolí	Krajina, svetové strany, povrch, obraz krajiny.	Opísať (porozprávať vlastnými slovami) obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Vedieť určiť svetové strany podľa poludňajšieho tieňa. Všímať si zaujímavosti krajiny a jej zmeny.
	Plán	Plán triedy	Nakresliť rozmiestnenie nábytku v triede (vytvoriť plán triedy).
	Mapa	Význam plánu, mapové znaky, orientácia podľa plánu.	Čítať plán podľa mapových znakov, orientovať sa podľa plánu. Vytvoriť plán známeho prostredia.
		Ako vzniká mapa, mapové znaky, grafická mierka mapy, vzdialenosť objektov na mape.	Orientovať sa na pláne. Vyhľadávať ďalšie znaky na pláne (podľa vysvetliviek) a opísať, čo na danej mape zobrazujú. Podľa mierky odmerať skutočnú vzdialenosť objektov zobrazených na pláne.
	Slovensko na glóbuse	Kde sa nachádza Slovensko. Glóbus.	Určiť Slovensko na glóbuse alebo mape sveta.
	Pohoria na Slovensku, chránené územia	Krásy našich hôr, pohoria, chránené územia.	Určiť na mape pohoria, ktoré sa nachádzajú v okolí trás z Bratislavy do Košíc. Vyhľadať o nich ďalšie dostupné informácie, prezentovať ich. Pomenovať na mape chránené územia, národné parky. Zdôvodniť, prečo sú chránené. Naučiť sa pravidlá „správania sa“ v chránených oblastiach.
	Rieky na Slovensku	Rieky - dar života. Voda, význam rieky, rekreácia, priehrada. Starostlivosť o vodu. Znečisťovanie vody.	Ukázať na mape najznámejšie slovenské rieky. Vysvetliť, prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo pri riekach existujú rekreačné zariadenia, prečo stavajú priehrady. Opísať ako vznikli jazerá a plesá. Porozprávať ako sa staráme o rieky a vodné plochy. Pomocou textu vytvoriť pojmovú mapu.
	Lesy - naše pľúca.	Druhy lesov, pravidlá slušného správania v lese, živočíchy žijúce	Vysvetliť pojem les, zaradiť strom do príslušného druhu lesa a poznať niektoré živočíchy, žijúce v

		v lesoch.	konkrétnych lesoch. Vedieť pravidlá slušného správania sa v lese. Zhodnotiť svoje správanie sa v prírode na príkladoch, čo je dobré, čo nie je dobré.
	Slovensko plné záhad. Jaskyne, kúpeľné mestá, minerálny pramene.	Slovenské jaskyne, kúpeľné mestá, minerálne pramene. Pravidlá správania sa v jaskyni.	Podľa mapových znakov na mape ukázať slovenské jaskyne, kúpeľné mestá a minerálne pramene. Vysvetliť ich význam. Opísať pravidlá slušného správania sa v jaskyni a zdôvodniť ako nevhodné správanie sa v jaskyni môže prispieť k zničeniu výnimočného prírodného výtvoru.
	Po turistických chodníčkoch. Turistická mapa, potreby na výlet.	Orientácia na turistickej mape, veci potrebné na výlet. Pravidlá správania sa na výlete.	Naplánovať si v skupine výlet, orientovať sa na turistickej mape podľa mapových znakov a pripraviť si všetky potrebné veci na výlet so zreteľom na špecifiká horského prostredia a počasia. Pripraviť si aj pravidlá správania sa na výlete a zdôvodniť.
Poznávame dejiny Slovenska **9 h**	Minulosť, prítomnosť, budúcnosť	Ako chápať časové súvislosti. Minulosť, prítomnosť, budúcnosť.	Rozlíšiť minulosť, prítomnosť, budúcnosť podľa udalostí. Zostaviť časovú priamku udalostí podľa rokov alebo storočí a podľa časovej priamky a povedať, čo sa stalo skôr a čo neskôr.
	Osídľovanie	Prečo sa ľudia usadili na našom území. Osídľovanie.	Vedieť povedať v chronologickom poradí, ako prebiehalo osídľovanie. Vedieť z textu určiť, aké boli príčiny jednotlivých etáp.
	Múzeum	Predmety, ako svedkovia doby. Múzeum.	Vyjadriť vzťah k historickým predmetom, prečo sú zaujímavé, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie.
	Svätopluk	Svätopluk a jeho sláva.	Prerozprávať vlastnými slovami povesť o Svätoplukových prútoch. Porozprávať pomocou obrázkov o živote Slovanov, opísať symboly, ktoré sú v povestiach a zhodnotiť, či sa význam vtedajších symbolov prenáša aj do súčasnosti.
	Mária Terézia	Prečo chodíme do školy. Mária Terézia.	Pozná meno významnej panovníčky Uhorska, čím bola významná, čím bola zaujímavá, v akej dobe a v akom prostredí žila. Ktoré miesta na Slovensku sú s ňou spojené. Ako je s ňou spojená školská dochádzka.

	Ľudoví Štúr, Anton Bernolák	Ako vznikol slovenský jazyk. Významní jazykovedci: Ľudovít Štúr a Anton Bernolák	Vedieť vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a poznať významné osobnosti spojené s týmto procesom.
	Slovenská hymna	Ako vznikla slovenská hymna.	Poznať text hymny a porovnať text súčasnej hymny s pôvodným textom, nájsť rozdiely a vedieť vysvetliť význam jednotlivých slov. Poznať príležitosti, pri ktorých sa hrá hymna.
	Milan Rastislav Štefánik	Prečo M.R. Štefánik veľa cestoval.	Opísať osobnosť M.R. Štefánika a zhodnotiť, čím bol významný, čím bol zaujímavý, ktoré miesta na Slovensku sú s ním späté a prečo má významné miesto v dejinách Slovenska.
		Slovensko v súčasnosti.	Na mape vedieť určiť, ktoré zo susedných štátov patria do Európskej únie.
Naše starobylé pamiatky a ich krása **9 h**	Vznik miest	Ako vznikali mestá.	Opísať spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikali. Porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti. Vytvoriť v skupine model mesta.
	Život v minulosti a v súčasnosti	Slávne mestá. Život v minulosti a v súčasnosti.	Porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti. vyhľadať na mape slávne miesta. Vyhľadať rôzne informácie o slávnych mestách z rôznych zdrojov, opísať zaujímavosti.
	Svetoznáme pamiatky	Svetoznáme pamiatky. UNESCO.	Porovnať podľa obrázkov kultúrne a prírodné pamiatky zapísané do zoznamu UNESCO, ich význam, zaujímavosti, prečo je potrebné chrániť ich.

4. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Krajina, v ktorej žijeme **4 h**	Čítanie mapy Slovenska	Povrch krajiny podľa členitosti. Pohoria a nížiny. Rieky na Slovensku.	Vedieť opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky.
	Časová priamka	Udalosti podľa časovej priamky.	Vedieť porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke.

	Územné členenie – kraje.	Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Vedieť vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.
Mestá a dediny. **2 h**	Mesto a dedina	Charakteristika mesta, dediny.	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody.
	Krajské mestá.	Kraje a krajské mestá.	Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.
Cestujeme z Bratislavy do Košíc. **6 h**	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Cestovné poriadky vlakov, autobusov. Pravidlá slušného správania sa v dopravných prostriedkoch.	Vedieť vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.
	Bratislava, Košice	Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach	Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vedieť vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách.
		Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch	Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT).
	Moje obľúbené miesto na cestovanie	Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.	Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku **4 h**	Baníctvo na Slovensku	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu	Vedieť porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné. Odraz minulosti v súčasnosti.
	Práca baníkov v minulosti a dnes	Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo.	Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.

Tradície a zvyky. Skanzeny **8 h**	Historické regióny na Slovensku, ich zvyky a tradície Skanzeny na Slovensku	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...) Zvyky a tradície podľa historických regiónov Život v stredovekom meste Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy. Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	Poznať historické regióny Slovenska, vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť.
V súlade s prírodou **7 h**	Ideme do hôr	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí.
	Oddych v horách	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávili voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.
	Kráľova hoľa Kriváň	Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber	Vedieť reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu.
	Rieky, jazerá, gejzír	Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek Jazerá, gejzír,	Vedieť opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír.
	Dunaj, Dunajec	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Vedieť opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja
	Prírodné zaujímavosti	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom Výber	Vedieť vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
Mini projekt o vlastnom kraji **2 h**	Súčasnosť a minulosť v našom kraji	Významné udalosti a osobnosti nášho kraja	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme miniprojektu.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Pri vyučovaní vlastivedy ako nového predmetu sa snažíme využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Klasické metódy:

- rozprávanie
- vysvetľovanie
- opis
- beseda
- pozorovanie
- práca s textom
- práca s obrazom
- práca s plánom a mapou

Nové moderné metódy:

- brainstorming
- hobometóda (ide o brainstroming s prestávkou na samoštúdium)
- Gordonova metóda (hľadanie originálneho riešenia)
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- dramatizácia
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä významné veci, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tlieskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- programové učenie
- blokové vyučovanie
- integrované tematické vyučovanie
- heuristické vyučovanie (DITOR)
- tvorivé vyučovanie
- objavujúce vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Vlastiveda pre 2.ročník ZŠ, M. Kožuchová, M. Šimunková, Expol pedagogika, s.r.o., Bratislava 2009, ISBN 978 80 8091 197 3
- Vlastiveda pre 3.ročník ZŠ, M. Kožuchová a kol., Expol pedagogika, s.r.o., Bratislava 2009, ISBN 978 80 8091 151 5
- Vlastiveda pre 4.ročník ZŠ, M. Kožuchová a kol., Expol pedagogika, s.r.o., Bratislava 2011, ISBN 978 80 8091 224 6
- Materiálno – technické prostriedky : odborné publikácie k daným témam vlastivedy, encyklopédie, webové stránky s témami vlastivedy , materiálno-technické a didaktické prostriedky.

HODNOTENIE PREDMETU

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť: Človek a Hodnoty

Vyučovací predmet: ETICKÁ VÝCHOVA (ETV)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou úlohou predmetu Etická výchova na 1. stupni základnej školy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba

3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

CIELE PREDMETU

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Hlavný obsah predmetu tvoria tieto témy:

- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- osobnostný a sociálny rozvoj

- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- multikultúrna výchova
- ochrana života a zdravia
- regionálna výchova a tradície
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch **5 h**	**Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch**	-ponúknuť víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie. -prvé kontakty v triede a v škole. -komunikácia zameraná na sebaprezentáciu a sociálne vzťahy	- chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve - uvedomuje si potrebu vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti - vie sa predstaviť a učí sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu
Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve **7 h**	**Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve**	-vzájomná úcta pri komunikácií -úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro -vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny	- vie precítiť, čo je to úcta k ľuďom -vie, aké má prvky úcta k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom - vie vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť - k spolužiakom je ústretový
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta **6 h**	**Ľudská dôstojnosť a sebaúcta**	-uvedomovanie si vlastnej hodnoty -poznávanie vlastnej jedinečnosti a nedotknuteľnosti -vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok	-má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahnevaný, radostný, vďačný, nevšímavý...) -vie pomenovať svoje dobré vlastnosti - poznáva sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu - badateľná snaha

			o sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok
Pozitívne hodnotenie iných **5 h**	**Pozitívne hodnotenie iných**	-človek a jeho hodnota- spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede -prehodnocovanie negatívnych skutočností -postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo	-vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia - je schopný oceniť dobro na iných, vie aj prijať ocenenie, - rozvíjať postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympatickí - osobná aktivita pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločenstve
Naša rodina **10 h**	**Naša rodina**	- uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť - príbuzenské vzťahy -rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa -úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny - význam blízkeho človeka pre život jednotlivca	-vie identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy (mama, otec, brat, sestra, súrodenec, starí rodičia, teta, strýko, ujo, bratranec, sesternica) -reflektuje dobro plynúce z rodiny, vie vyjadriť, čo ho na rodinných vzťahoch teší, čo je v rodine najdôležitejšie, -vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje

2. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch **6 h**	**Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch**	-pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka, - počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce, - sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných, - základy spolupráce v	- vie vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu - pozná svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy - chápe a vnútorne akceptuje význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy - uvedomuje si spojitosť práv

		skupinách (uvedomovanie si práv a povinností	a povinností - badať pokroky v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní spolužiakov pri diskusii
Tvorivosť **7 h**	**Tvorivosť**	• objavovanie vlastných daností - talentu - pozitívnych stránok (V čom som výnimočný, čo viem dobre robiť, čo mi ide dobre...), • rozvoj fantázie a pozorovacích schopností, • tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní (Vymyslieť darček pre súrodencov, rodičov, starých rodičov...), • tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje (Ako dobre nám padne, keď nás iní prekvapia niečím novým, zaujímavým – napr. mama novým jedlom...), • využitie tvorivosti v živote triedy (tvorba pravidiel správania sa v triede, ak si ich pamätáme z minulého ročníka, treba ich však prehodnotiť).	- vie vysvetliť pojem tvorivosť - vie vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou - vie vymenovať konkrétne produkty (ovocie) tvorivosti v rámci rodiny a školy - je si vedomý, že má čo ponúknuť zo svojich darov v prospech spoločenstva - zapája sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie - badať podporu sebaovládania a trpezlivosti pri spoločnom riešení úloh
Iniciatíva **6 h**	**Iniciatíva**	• iniciatíva v sebapoznaní (Kto som? Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moje prežívanie, pohodu, či nepohodu? Prečo reagujem tak, ako reagujem?), • iniciatíva vo vzťahu k iným, • hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a ich	- vie vysvetliť pojem iniciatíva - vie uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy - uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie osobnú bezpečnosť - prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede

		realizácia, • iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná (riešenie problémov – navádzanie na klamstvo, podvádzanie, kradnutie, ohováranie…), iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť (fajčenie, alkohol, drogy, sexuálne zneužívanie detí).	
Vyjadrovanie citov **7 h**	**Vyjadrovanie citov**	• vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne (Ako si vzájomne vyjadrujeme city v rodine, vo vzťahoch s priateľmi, spolužiakmi?), • úcta k žene – matke, sestre, spolužiačke… (Čo sa mi páči a čo sa mi nepáči na ženách a dievčatách?), • úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi…(Čo sa mi páči, a čo sa mi nepáči na mužoch a chlapcoch?), • kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev, vzdor, smútok…), • akceptovanie citov iných. druhým zlo	- vie vysvetliť spojenie „vyjadrovanie citov“ - vie vysvetliť význam citov v živote človeka pozná význam slov radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, veselosť, vďačnosť, ochota láskavosť, obdiv, odpor - chápe dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných -vie verbálne i neverbálne identifikovať a vyjadriť city vďačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia - prejavuje snahu kultivovane vyjadrovať hnev, vzdor, odpor, smútok - učiť sa akceptovať prežívanie citov u druhých
Naša trieda – spoločenstvo detí 7 h	**Naša trieda – spoločenstvo detí**	• správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami – slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, pomoc slabším, rešpektovanie inakosti (Čo sa mi v našej triede	- vie vysvetliť pojem spoločenstvo detí - vie čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo a čo ich narúša - uvedomuje si potrebu rešpektovania odlišnosti

		najviac páči? Som tu spokojný? Sú iní spokojní so mnou?), • kamarátstvo a priateľstvo - úprimné a falošné priateľstvo (Čo je dôležité pre priateľstvo? Mám v našej triede priateľov?), • dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce (Môžem niečo zmeniť na sebe, aby sa so mnou v našej triede lepšie žilo? Mám dajaký návrh na vylepšenie našich vzťahov?).	iných - chápe túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom - vie rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy -rôznymi spôsobmi prispieva k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede

3. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch **5 h**	**Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch**	-dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania -pozná pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť otvorená komunikácia - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, - asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách pozná spôsob ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu	- vie vysvetliť pojem komunikácia - vie, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie - vie ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa - chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie - rozumie dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách - v komunikácii badať snahu o objektívnosť a pravdivosť - vie sa postaviť voči negatívnym javom (šikanovanie..) - odoláva príjemným zvodom na zlé, badať snahu povedať nie

Vcítenie sa do prežívania iných – empatia **5 h**	**Vcítenie sa do prežívania iných – empatia**	- hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných, - pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny…), - odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších, - záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí.	- rozumie pojmom „ súcit, spolucítenie, vcítenie sa do iného - vie, čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania svoj omyl i na omyl iných - vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“ - uvedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých -učí sa vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne postihnutých -chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou - chápe skutočnosť viny a odpustenia -rozumie významu odpúšťania a práva na omyl -prejavuje pochopenie voči spolužiakom a chorým, zdravotne postihnutým a ľuďom v núdzi -pri konflikte
Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti: **11 h**	**Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti:**	- právo na omyl a možnosť nápravy, - význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch, - rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty, - súťaživosť a kooperácia - má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti -vie pomenovať svoje dobré vlastnosti i iných	- vie vysvetliť slovo „pomoc“ a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, vie uviesť ich príklady - pozná možné reakcie na pomoc (prijatie, odmietnutie) -vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať
Pomoc, darovanie, delenie sa **4 h**	**Pomoc, darovanie, delenie sa**	-vnímanie a prežívanie prosociálosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat), - zámerné robenie dobra iným, rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, - podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu, - príprava žiakov na možné neprijatie dobra inými. -vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia	- badať jasnú snahu k spolupráci, - vidí problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro - je pripravený reagovať na neprijatie pomoci

Naša škola **8 h**	**Naša škola**	poznávanie kvalít a predností školy , - rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojej škole – osobnosti, prostredie, atmosféra, učebné predmety , - účasť žiakov na živote a úspechoch školy (Podieľam sa na vytváraní dobrej atmosféry na našej škole? Ktoré problémy na našej škole ma znepokojujú? Čo môžem urobiť ja pre vylepšenie života na našej škole?).	-vie hovoriť o kvalitách svojej školy -poznáva kvality a prednosti školy a teší sa z nich - vie prispieť k prezentácii školy - má záujem o aktívnu účasť na živote školy

4. ročník

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch: **7 h**	**Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:**	• tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.), • rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...), • dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, • kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).	chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch - uvedomuje si význam rovnoprávností ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia - v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia
Reálne a zobrazené vzory **5 h**	**Reálne a zobrazené vzory**	• sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok), • pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier…(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV), • prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia,	- na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií - vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí. - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania - vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom - badať na jeho správaní

		priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti), • čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).	prosociálne prvky
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy **7 h**	**Rozvoj tvorivosti a iniciatívy**	• podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...), • osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo, • tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.	-uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť - prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa **7 h**	**Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa**	• súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?), • Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo), • práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?), • solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solildarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne…).	- má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie - je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia

Náš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou **7 h**	**Náš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou**	• rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?),-projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy • iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).	-pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa -pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť -vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete osvojuje si sociálne normy - dožaduje sa svojich práv - rešpektuje práva iných poznáva a je hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu - učí sa vidieť problémy regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení je iniciatívny pri objavovaní krás a špecifík regiónu, prejavuje ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich)

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt. Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

- senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
- nácvik v podmienkach triedy,
- reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi…).

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia …) V etickej výchove im hovoríme zjednodušene – cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní ***hodnotovú reflexiu***, tá je súčasťou každého kroku. (Hodnotenie prežitého rozumom napr. – Čo som prežil? Čo som si uvedomil? Ako to súvisí so životom vo mne, okolo mňa? Čo z toho vyplýva pre môj život?) Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Základom výchovno-

vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete. Žiaci počas hodín ETV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ na danú aktivitu zvolil.

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

F Lencz,L.–Križová,O.: Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997

Metodická príručka : Etická výchova pre 1.ročník

Roche Olivar, R.: Etická výchova. Bratislava : Orbis Pictus, 1992.

Kopinová,Ľ.- Ivanová,E. : Etická výchova v 3. ročníku ZŠ, MPC Bratislava, 2005

Amnesty International: Deťom o Všeobecnej deklarácii ľudských práv. Bratislava: Archa, 1992. ISBN 80-7115-035-5

Heidbrink, H.: Psychologie morálního vývoje. Praha : Portál, 1997. ISBN 80-7178-154-1

Kovaliková, S.- Olsenová, K.: Integrované tematické vyučovanie. Bratislava: Faber, 1996. ISBN 80-967492-6-9

Lencz,L.:Pedagogika etickej výchovy.Výchova k prosociálnosti. Bratislava: MC v Bratislave, 1998.

Lencz, L.: Metódy etickej výchovy. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1993.

Páleník, Ľ.: Prosociálne správanie. In: Vybrané kapitoly zo psychológie. Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1995.

Kopinová,Ľ.- Ivanová,E. : Etická výchova v 3. ročníku ZŠ, MPC Bratislava,2006

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

2. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

3. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

4. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

Vyučovací predmet: NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA (NBV)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu , k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

CIELE PREDMETU

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti.

ROČNÍKOVÉ CIELE:

1. ročník:

Spoznať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

2. ročník:

Spoznávať základné pravidla komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

3. ročník:

Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

4. ročník:

Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií (spôsobilostí). Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja.

ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie
- kompetencie uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencie riešiť problémy
- kompetencie občianske
- kompetencie sociálne a personálne
- kompetencie pracovné
- kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné školy)

ROČNÍKOVÉ TÉMY:

1. ročník: Cesta lásky

2. ročník: Cesta dôvery

3. ročník: Cesta viery

4. ročník: Poznávanie nádeje

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

Obsahový štandard		**Stratégie, metódy a formy**	**Výkonový štandard**	**Prierezové témy, medzipredmetové vzťahy**
Názov témy- základné učivo 70%	**Názov témy- doplnkové učivo 30%**			
1 Som na svete z lásky 6 h 1.1 Ja		Pozdrav	-uvedomovať si vlastnú jedinečnosť - vyjadriť radosť zo života - pozorovaním rozlišovať prejavy lásky - sa správne prežehnať - slovne vyjadriť poďakovanie - formulovať spontánnu modlitbu poďakovania - z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro - na príklade rozlíšiť dobro od zla - odpovedať na otázku z príbehu - vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá) - formulovať odprosenie - citlivo vnímať krásu prírody, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku - sa starať o prírodu	EV, OSR, VMR, VL, ENV, PSNJ
1.2 Čo dokážem		Prežehnanie		
1.3 Svet, v ktorom žijem		Demonštrácia		
	Dar života	Model bábätka		
1.4 Svet		Príbeh		
	Sv. Serafim Sarovský	Príbeh		
	Anjeli	Maketa anjelika		
2. Rodina – ohnisko lásky **4 h**	Prosba a vďaka	Telefón, praktické cvičenia	- jednoducho vysvetliť potrebu komunikácie - vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny - s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš - definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom - písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby	EV, EV, OSR, MKV
2.1 Komunikácia v rodine				
	Filipovka	Aktivita na filipovku		
2.2 Modlitba za	Modlitba Otče	Chlieb,		

chlieb	náš	demonštrácia		
3 Dar lásky 8 h 3. 1 Premena kamenného srdca	Sv. Mikuláš	Príbeh, ikona	- opísať dobrotu sv. Mikuláša - intuitívne vnímať v legende symbol srdce ako obraz vnútornej skutočnosti človeka - s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša - podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania - reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu *Raduj sa, Bohorodička* - opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku - nakresliť aspoň dva symboly Vianoc - vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona) - pripraviť darček pre obdarovanie	PSNJ, OSR, EV, VMR, VV
3.2 Zvestovanie, Návšteva Alžbety		Raduj sa, obraz		
3.3 Ježiš Kristus – dar pre svet (Narodenie)		Ikona narodenia Krista		
3.4 Pastieri, Mudrci		Dramatizácia		
	Simeon – Stretnutie Pána	Sviečky, rozhovor		
	OPAKOVANIE	Kvíz		
	Projekt: „Východní svätí pre súčasnosť“			
	Povolanie učeníkov	Loďka z papiera		
	Ježiš a deti			
	Svadba v Káne Galilejskej	Sväté písmo		
4. Moc života a lásky 8 h 4.1 Prebudenie zo spánku		Rozprávka	-vnímať metaforickú reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom - opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry - vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov - jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia	SJ , MKV
4.2 Vzkriesenie Jajrovej dcéry		SP		
	Sv. Štyridsiatnica	Aktivita na pôst		
	Kvetná nedeľa	Obrázok oslíka		
	Posledná večera	DVD/CD		

4.3 Kríž – znamenie smrti a znamenie života		Kríž	Ježišovo víťazstvo života nad smrťou - s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly - nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou - jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania - *vymenovať 2 symboly Paschy*	
4.4 Ježiš je vzkriesenie a život		Ikona vzkriesenia		
	Symboly Paschy	vajíčko, oblievačka, ratolesti, plášteníca, kríž, prázdny hrob, ikona, tropár		
	Nedeľa	Zvonček		
5 Spoločenstvo lásky 7 h	Chrám - cerkov	Obrázky chrámov	- na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého - vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny - reprodukovať modlitbu Sláva Otcu - opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom - osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi	OSR, MV
	Staviame chrám + vstup do chrámu	Ikona, sviečka, poklony www.grkat.nfo.sk		
5.1 Božia rodina				
5.2 Svätý Duch		SP, ohnivé jazyky		
5.3 Juraj		Príbeh		
	OPAKOVANIE –„Aké srdce mám ja?”	„milionár“		
	Záverečná hodina	Hra		

2. ročník

Obsahový štandard		Stratégie, metódy a formy	Výkonový štandard	Prierezové témy, medzipredmetové vzťahy
Názov témy- základné učivo 70%	**Názov témy- doplnkové učivo 30%**			
1 Boh mi dôveruje 4 h	Ďakujeme za prázdniny	Obrázky Opakovanie	- porovnať človeka s ďalšími Božími dielami - uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov - zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet - vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti - prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny environprojekt - reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka, spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra - na príkladoch rozlíšiť dobro od zla - na modelovej situácií vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím	PV, OSR, ENV
1.1 Človek ako Boží obraz		Perokresby		
1.2 V záhrade života		Práca s príbehom Symboly		
1.3 Boh nám zveril zem a my ju chránime		Práca s prírodnými materiálmi		
2 Dôverujem Bohu 6 h	Vidieť srdcom	Príbeh	- na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery - reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a prepojiť ho so svojim životom - vnímať potrebu človeka niekomu veriť - vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta - na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby - stíšiť sa a načúvať - vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať - jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami - vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe - vysvetliť význam používania mena v živote	EV, SLJ, OSR
2.1 Abrahám		Demonštrácia (DVD)		
	Abrahám dôveruje Bohu	Príbeh		
2.2 Môžem ťa osloviť, Bože?				
2.3 Posvätný deň		Praktické cvičenia		

2.4 Nedeľa		Vysvetľujúca stratégia	človeka ako prejavu úcty - s úctou volať spolužiakov po mene - vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti - prejaviť úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha - pozorovať rytmus práce a odpočinku - jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka - objaviť zmysel slávenia nedele a sláviť ju	
	OPAKOVANIE	Test		
3 Dôvera v rodine 8 h	Vo filipovke očakávame príchod sveta	Ikona „Panna Znamenie“	- *jednoducho charakterizovať filipovku* - prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery - jednoducho nakresliť symboly krstu - s pomocou učiteľa vysvetliť krstné symboly - naformulovať vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom - reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi - pomocou biblického príbehu nájsť súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch - používať zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom - formulovať modlitbu za rodičov - konkrétnymi skutkami slúžiť rodine - *pomocou učiteľa opísať ikonu Bohozjavenia*	OSR, MKV, VMR, EV, PSNJ, VV
3.1 Lucia priniesla do rodiny svetlo		Demonštrácia		
3.2 Žijem v rodine		Rozhovor		
	Christos raždajetsja!	Tropár Narodenia		
3.3 Príbeh o jednej rodine – Jakub a Ezau		Príbeh		
	Ikona Bohozjavenia Krajina studní	Ikona Bohozjavenia		
	Projekt „Východní svätí“			
3.4 Môj krst		Trebník		
3.5 Cirkev – Božia rodina				
	OPAKOVANIE	Test		
4 Dôverujeme si navzájom 5 h		Rozhovor	- na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov	EV, OSR

4.1 Dobre počúvať			- posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom - na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca - uviesť príklady osobného a spoločného majetku - navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku - v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným	
4.2 Dobre sa pozerať		Demonštrácia		
	Rob iným to, čo chceš, aby robili tebe	Praktické cvičenie, práca so Sv. písmom		
4.3 Moje svetlo pre iného				
4.4 Moje ruky pre druhého – Boháč a Lazár				
5 Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere 6 h	Dať slovo	Diskusia	- reprodukovať príbeh o Mojžišovi - chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu - určiť kľúčový moment a pointu príbehu - opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu - reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa - sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé prikázania na konkrétnych modelových situáciách - vnímať a načúvať hlasu svedomia hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím	EV, OSR, VV, MKV
	Pascha – Christos voskrese!	Ikona Umučenia Krista		
5.1 Zmluva na Sinaji		Demonštrácia		
5.2 Desatoro		Ikonka Dekalogu		
5.3 Múdrosť		Príbeh		
	Desatoro v živote svätca kresťanského východu	Príbeh, obraz		
5.4 Opakovanie		Kvíz		
6 Pozvanie na hostina – obnovenie dôvery 4 h Milostivý otec		Ikona Márnotratného syna	- intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči - otvoriť sa pre dobrého Boha - reprodukovať biblický príbeh milosrdného otca a márnotratného syna - jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnotratného syna a vlastným	VV, OSR, MKV, PSNJ
6.2 Hostina		Demonštrácia		

6.3 Cesta dôvery	OPAKOVANIE	Hra „Milionár“ Práca s plagátom	rozhodovaním sa - aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život - reprodukovať ľútosť márnotratného syna na základe porozumenia príbehu	
	Záverečná hodina	Obrázkové vysvedčenia z NV	- objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie vzťahov; vyjadriť radosť z odpustenia - vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby - formulovať následky konania zla - formulovať vlastnými slovami ľútosť - Pomocou učiteľa opísať ikonu márnotratného syna	

3. ročník

Obsahový štandard		**Stratégie, metódy a formy**	**Výkonový štandard**	**Prierezové témy, medzipredmetové vzťahy**
Názov témy- základné učivo 70%	**Názov témy- doplnkové učivo 30%**			
1 Veriť Boh 6 h *1.1 Úvodná hodina*		Hra, práca so symbolom a obrazom	- jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu, - porozumieť symbolickému významu reči,	
1.2 Čo znamená veriť?		Diskusia	- reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku, - na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve,	OSR, ENV, VMR, VV
1.3 Aký je Boh	Obrazy Boha	Diskusia, práca s obrazom	- na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného,	
1.4 Veľká sila ukrytá v malom		Sväté písmo, demonštrácia	- na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery,	

1.5 Strom mojej viery		Obraz Texty krstných sľubov	- opísať obsah krstných sľubov, - otvoriť sa pre formovanie osobného života viery *- rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha pomocou ikony Bohozjavenia.*	
1.6 Ikona Trojice – Bohozjavenie		Ikona Bohozjavenia		
2 Ježiš uzdravuje 5 h 2.1 Uzdravenie slepého		Šatka, Písmo	- reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, - na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné, - identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie, byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku.	PV, VV
2.2 Uzdravenie hluchonemého		Písmo		
2.3 Uzdravenie chorého s ochrnutou rukou		Písmo		
2.4 Uzdravenie ochrnutého		Písmo		
	Sviatok sv. Michala a beztelesných mocností	Ikony anjelov		
2.5 OPAKOVANIE		Kvíz		
3 Ježiš nám odpúšťa 6 h 3.1 Daj pozor, aby si to nerozbil!		Rozhovor	- jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu, - jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie, - vnímať vinu ako súčasť života každého človeka, - reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou, - reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome	EV, VV, OSR, SJ
3.2 Ježiš je hosťom u Zacheja		Demonštrácia		
3.3 Na ceste zmierenia – márnotratný syn, ľútosť		Ikona Márnotratného syna		

3.4 Ježiš nám odpúšťa – priebeh sviatosti zmierenia		Praktické cvičenie	Zacheja, - osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia, - prijímať sviatosť zmierenia ako dar, - oceniť mimosviatostné formy pokánia, - oceniť sviatostnú formu pokánia, - pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie, - zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania, - podieľať sa na sviatosti zmierenia - *prijať sv. Efréma ako vzor obrátenia a ľútosti.*	
	Efrém Sýrsky – vzor pokánia a ľútosti	Životopis, obraz, modlitba		
	Projekt „Východní svätí“ – blažený Romža	Životopis, obraz		
4 Ježiš nás oslobodzuj 7 h 4.1 Židovská Pascha		Obrazy, CD židovské piesne -audiodposluch	- na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky, - vysvetliť pojem hriech, - reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, - akceptovať Desatoro ako pravidlá pre život, - stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v živote, - nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním, - posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti, - posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie, - jednoducho zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím, - posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu),	MKV, PSNJ; EV
4.2 Pravidlá pre život na slobode		Tabule Desatora		
4.3 Pravidlá budovania vzťahu s Bohom i s ľuďmi		Plagát		
4.4 Poznať, konať, vidieť to, čo je v živote dôležité				
4.5 Smrť a nový život – podobenstvo o zrne		Pšeničné zrnká, práca s textom		
4.6 Smrť a nový život – Ježišova smrť a vzkriesenie		Ikona ukrižovania a vzkriesenia		
4.7 Kresťanská Veľká Noc		Fotografie zo slávenia Paschy		

4.8 OPAKOVANIE		Test	- otvoriť sa pre posolstvo prísľubu nádeje	
5 Ježiš nás pozýva na hostinu 9 h 5.1 Ježiš nasycuje		Chlieb	- nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou liturgiou, - odlíšiť chlieb od eucharistického chleba, - objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie, - oceniť potrebu slávenia pre život človeka, - rozvíjať schopnosť života v spoločenstve, - uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast. - *jednoducho opísať ikonu Poslednej večere* - *uviesť príklad svätca dôverujúceho Bohu*	OSR, SJ
5.2 Ježiš sa stáva chlebom	Ikona Poslednej večere	Prosfora , ikona Poslednej večere		
5.3 Obeta ako dar	Strom, ktorý sa obetoval	Obrazy, príbeh		
5.4 Stretnutie s Ježišom		Diskusia		
5.5 Emauzskí učeníci		Sväté písmo		
5.6 Svätá liturgia – liturgia katechumenov		CD ukážky		
5.7 Svätá liturgia – liturgia veriacich		CD ukážky		
5.8 Pozvanie na hostinu		Výroba pozvánok		
	Bl. Vasiľ Hopko – milujúci Eucharistiu	Plagát, texty		
5.8 OPAKOVANIE		Kvíz		
5.9 Záverečná hodina		Hra		

4. ročník

Obsahový štandard		Stratégie, metódy a formy	Výkonový štandard	Prierezové témy, medzipredmetové vzťahy
Názov témy- základné učivo 70%	**Názov témy- doplnkové učivo 30%**			
1 Cesta nádeje 6 h 1.1 Úvodná hodina		Hra, práca so symbolom	- vysvetliť čím je človek jedinečný - reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche - nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode - vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje - objaviť rozmer nádeje na ceste sebe, k druhým, k svetu a k Bohu - objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života - vnímať potrebu sebariadenia - akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom -formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti. *- vymenovať tri božské čnosti vnímať ich potrebu*	SJL, VYV, HUV, OSR
	Sv. mučeníčky Viera, Nadežda a Ľubov (božské čnosti)	Drôtik, ikona		
1.2 Som jedinečný		Diskusia		
1.3 Cesta k druhým		Diskusia		
1.4 Noe dôveruje Bohu		Sväté písmo, demonštrácia, loď		
1.5 Obrazy Božej blízkosti		Obrazy, sväté písmo, S nami Boh		
	Opakovanie	Kvíz		
2 Biblia – Slovo o nádeji 11 h 2.1 Biblia – kniha nádeje		Písmo	vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie - reprodukovať biblický príbeh o povolaní Gedeona - jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty proroctiev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje - interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa	SLJ, VYV, EV, OSR
2.2 Zem Biblie		Šatky, Písmo, obrázky Sv. Zeme		
2.3 Zvládnem všetko sám? - Gedeon		Písmo		

2.4 Pán Boh utešuje (prorok Micheáš, Izaiáš)		Písmo, zvitky	- identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv - na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel - vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. - formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv **-** vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu - interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania. - *jednoducho opísať ikonu Narodenia Bohorodičky*	
	Narodenie Bohorodičky	Ikona		
2.5 Očakávanie Mesiáša		Písmo, ikona		
2.6 Príchod Mesiáša		Písmo		
2.7 Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo				
2.8 Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo		Rozhovor		
	Opakovanie	Test		
	Projekt „Východní svätí“	Literatúra, obrazy bl. T. Romžu, výkresy, farby...		
3 Nádej presahujúca smrť 6 h 3.1 Najväčšie obmedzenie človeka		Rozhovor, príbeh	- vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života - vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí - reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára *s použitím ikony vzkriesenia Lazára* - objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť - objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť - objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej	SLJ, VYV, OSR
3.2 Bože, kde si? (Jób)		Sv. písmo		
3.3 Vzkriesenie Lazára	Pôst – cesta k Pasche	Plagát, CD, ikona		
3.4 Ježiš silnejší ako smrť		Ikona vzkriesenia		

3.5 Sviatosť pomazania chorých		Trebník	presahujúcu smrť - z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť - rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu - je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so - životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii - *vie nájsť v liturgických textoch Pachy vyjadrenie nádeje*	
	Pascha – sväté tajomstvá - nádej	Liturgické texty Paschy		
	Opakovanie	Test		
4 Svedectvo o nádeji 6 h 4.1 Rôzne veže v našom meste – rôzne vierovyznania		Obrazy rôznych vierovyznaní	- prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou - vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví - vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro(sociálna oblasť) - osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií - *vie vymenovať svätcov, ktorí sú pre nás povzbudením v nádeji* - *vie jednoducho charakterizovať gréckokatolícku cirkev*	SLJ, VYV, OSR, MKV
4.2 Gréckokatolícka cirkev		Obrazy, plagát - gréckokatolíci		
4.3 Katolícke veže – symboly nádeje		Svätci, obrazy chrámov - slohov		
4.4 Kresťan – nositeľ Krista	Sv. Christofor	Obrazy, životopis		
	Svätí – svedkovia nádeje (bl. Romža, sv. Oľga, sv. Serafim Sarovský, bl. Ján Pavol II., bl. Ján XXIII)	Obrazy, životopisy		
4.5 Kresťania nádej pre svet				
5 Prameň nádeje 4 h 5.1 Modlitba – život v Božej prítomnosti		Nádoba s vodou, sv. písmo	- jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka - na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery - vnímať potrebu stíšenia	OSR

	Ježišova modlitba Modlitba sv. ruženca	Čotky, Spomienky ruského pútnika, Sv. ruženec a obrázky jednotlivých desiatkov	- cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe *- vie praktizovať modlitbu sv. ruženca a Ježišovu modlitbu* *- jednoducho charakterizovať ikony*	
	Ikona – prameň nádeje	Ikona, ikonostas (obraz)		
5.2 Boh - prameň nádeje Cirkev - prameň nádeje				
5.3 OPAKOVANIE		Test		

Skratky: VMR – výchova k manželstvu a rodičovstvu; PSNJ – prevencia sociálno-nežiadúcich javov; ENV – environmentálna výchova; OSR – osobnostný a sociány rozvoj; MKV – multikultúrna výchova; SJ – slovenský jazyk; EV – etická výchova; PV – prírodoveda; VL – vlastiveda; VV – výtvarná výchova, MV – mediálna výchova, HUV – hudobná výchova

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

- práca s obrazom,
- rozprávanie, diskusia, kvíz,
- hra, práca so symbolom,
- dramatizácia,
- rolové hry,
- kladenie otázok, diskusia,
- práca s doplnkovou literatúrou, fotografiou, ilustráciami,
- pozorovanie,
- skupinové vyučovanie,
- samostatná práca,
- názorné metódy,
- používanie liturgických predmetov, obrazov - Ikon, diagramov, náčrtov, filmov,
- Sväté písmo,

- frontálne a individuálne skúšanie,
- modlitba, návšteva Chrámu.

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- Cesta lásky pre 1. ročník (východný obrad), Hurajtová a kol., Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n.o., Spišská Nová Ves, 2012. ISBN 978 80 7162 921 4
- Cesta dôvery pre 2. ročník (východný obrad), Hurajtová a kol., Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n.o., Spišská Nová Ves, 2010. ISBN
- Cesta viery pre 3. ročník (východný obrad), Hurajtová a kol., Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n.o., Spišská Nová Ves, 2010. ISBN
- Poznávanie nádeje pre 4. ročník (východný obrad), Drobenková, Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n.o., Spišská Nová Ves, 2012. ISBN 978 80 7162 924 5
- Sväté písmo. Trnava: Spolok svätého Vojtecha.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

2. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

3. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

4. ročník: nehodnotené – absolvoval/neabsolvoval.

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Vyučovací predmet: PRACOVNÉ VYUČOVANIE (PVC)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie rozvíja zručnosti z rôznych oblastí ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu predstavy o možnostiach profesijnej orientácie žiakov. Vychádza z konkrétnych činností, s ktorými žiaci prichádzajú do bezprostredného kontaktu a so žiackych skúseností s technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach. Hlavným zameraním pracovného vyučovania je rozvoj praktických pracovných návykov, ktoré sú nevyhnutné pre uplatnenie v osobnom živote ako aj v sociálnej oblasti. Predmet je založený na kreatívnej práci žiakov, ktorá rozvíja ich manuálne zručnosti a schopnosť systematického rozhodovania.

CIELE PREDMETU

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. Výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),
2. Výchova o technike (vedomosti),
3. Výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti „Človek a svet práce“ vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímanie techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s vyžitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,

- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebavzdelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručnosti pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívanie techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaniu základných druhov rastlín,
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností,
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučeniu sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií
žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,

- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Hlavný obsah predmetu tvoria tieto tematické okruhy:

1. Tvorivé využitie technických materiálov
2. Základy konštruovania
3. Starostlivosť o životné prostredie
4. Stravovanie a príprava jedál
5. Ľudové tradície a remeslá

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

3. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Tvorivé využitie technických materiálov **6 h**	Poznávanie vlastností materiálov Papier a kartón Textil	Pozorovanie , bádanie, experimentovanie technických materiálov, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú (papier, textil, drevo), oboznámenie sa s procesom tvorby produktov. Strihanie, skladanie, lepenie, oblepovanie. Priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčekov, koláž z kartónu. Navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu. Skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.Tvorenie zvierat, postáv, príbytkov.	Poznať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Vedieť pracovať bezpečne s použitím pracovných nástrojov na šitie a vyšívanie, zhotoviť si vlastný výrobok podľa strihu. Vytvoriť si esteticky výrobok s použitím prírodného materiálu, vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.

	Drevo		
Základy konštruovania **11 h**	Konštrukcie okolo nás Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Technické komunikačné prostriedky Technika v doprave	Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtiky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan. Zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pomocou modulov alebo stavebníc , tenkého vodiča a batérie 4,5. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou. Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, sami sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií. Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli.	Poznať základné symboly pri technickom náčrte (plná a prerušovaná čiara,...). Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí. Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, a pod.). Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického. Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Poznať zásady bezpečnej mobility. Vedieť správne využívať moderné komunikačné prostriedky s dôrazom na ochranu a bezpečnosť. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú

			údržbu bicykla.
Starostlivosť o životné prostredie **10 h**	Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie úžitkových rastlín Pokusy a pozorovania	Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne odrezkami, delením trsu, cibuľami, hľuzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín). Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznávanie významu zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad. Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke).Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky). Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie. Poznávanie okrasných rastlín	Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiarničku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov Rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín. Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Vedieť pomenovať a využívať

	Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Rez a úprava kvetín do váz	vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.	náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.
Stravovanie a príprava jedál **3 h**	Technika v kuchyni – význam. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín.	Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na: - potraviny rastlinného pôvodu, - potraviny živočíšneho pôvodu, - typické potraviny v iných krajinách, - potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, - príprava jednoduchého jedla, - príprava narodeninovej torty, - stolovanie.	Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
Ľudové tradície a remeslá **3 h**	Skúmanie vlastnej kultúry Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami Spoznávanie ľudových remesiel	Skúmanie a objavovanie vlastnej kultúry a spoznávanie iných kultúr v oblasti ľudových tradícií Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (baníctvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel.	Poznať význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Poznať minimálne jedno remeslo vo svojom regióne . Poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Používať rôzne druhy technických a prírodných materiálov pri zhotovovaní produktov.

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

4. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**

Tvorivé využitie technických materiálov **6 h**	Poznávanie vlastností materiálov Papier a kartón Textil Drevo	Pozorovanie , bádanie, experimentovanie technických materiálov, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú (papier, textil, drevo), oboznámenie sa s procesom tvorby produktov. Strihanie, skladanie, lepenie, oblepovanie. Priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčekov, koláž z kartónu. Navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu. Výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu. Skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.Tvorenie zvierat, postáv, príbytkov.	Poznať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Vedieť pracovať bezpečne s použitím pracovných nástrojov na šitie a vyšívanie, zhotoviť si vlastný výrobok podľa strihu. Vytvoriť si esteticky výrobok s použitím prírodného materiálu, vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.
Základy konštruovania **11 h**	Konštrukcie okolo nás	Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtiky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan. Zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pomocou modulov alebo stavebníc , tenkého vodiča a batérie 4,5. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie.	Poznať základné symboly pri technickom náčrte (plná a prerušovaná čiara,...). Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí. Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, a pod.). Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického. Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred

	Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Technické komunikačné prostriedky Technika v doprave	Význam šetrenia elektrickou energiou. Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, sami sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií. Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli.	zásahom silného elektrického prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Poznať zásady bezpečnej mobility. Vedieť správne využívať moderné komunikačné prostriedky s dôrazom na ochranu a bezpečnosť. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.
Starostlivosť o životné prostredie **10 h**	Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie úžitkových rastlín	Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, očisťovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne odrezkami, delením trsu, cibuľami, hľuzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín). Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznávanie významu zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.	Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiarničku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vedieť odoberať a upravovať

	Pokusy a pozorovania Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Rez a úprava kvetín do váz	Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke).Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky). Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie. Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.	stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov Rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín. Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu.
Stravovanie a príprava jedál **3 h**	Technika v kuchyni – význam. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín.	Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na: - potraviny rastlinného pôvodu, - potraviny živočíšneho pôvodu, - typické potraviny v iných krajinách, - potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, - príprava jednoduchého jedla, - príprava narodeninovej torty, - stolovanie.	Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.
Ľudové tradície a remeslá **3 h**	Skúmanie vlastnej kultúry	Skúmanie a objavovanie vlastnej kultúry a spoznávanie iných kultúr v oblasti ľudových tradícií Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami.	Poznať význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry

	Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami Spoznávanie ľudových remesiel	Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (baníctvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel.	(Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Poznať minimálne jedno remeslo vo svojom regióne . Poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Používať rôzne druhy technických a prírodných materiálov pri zhotovovaní produktov.

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

- slovné monologické a dialogické metódy – vysvetľovanie, rozhovor
- demonštračné metódy - pozorovanie, demonštrácia činností, obrazov
- praktické metódy – samostatná , skupinová práca žiakov
- experimentovanie, tvorenie, skúmanie
- motivačné metódy – problém ako motivácia, motivačný rozhovor
- fixačné metódy – nácvik zručnosti
- diagnostické metódy – rozbor práce žiakov
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tlieskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- problémové vyučovanie
- samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach
- praktické aktivity a experimentovanie
- vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, diagnostického typu)
- frontálne vyučovanie
- tvorivé vyučovanie

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- internet, IKT
- obrázkový materiál
- odborná literatúra, učebnice, encyklopédie
- učebné pomôcky – materiál

HODNOTENIE PREDMETU

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Vyučovací predmet: VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VYV)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

2. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou, intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania, rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV napĺňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahrňuje okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej.

Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

CIELE PREDMETU

Predstavuje osvojenie si hodnôt skutočnosti prostredníctvom aktívneho tvorivého spracovania. Prostriedkami realizácie cieľa a obsahu sú výrazové prostriedky techniky, námety, výtvarné činnosti nadväzujúce na detský spontánny prejav, rozvoj manuálnych zručnosti, duševnej spôsobilosti (predstavivosť, fantáziu), vedomosti (poznávanie javov, predmetov...) a postoje (formovanie vlastného názoru, vkusu...). Cieľ výtvarnej výchovy je vyjadrený všeobecne ako estetické osvojenie prírody, sveta vecí a človeka prostredníctvom výtvarných prác a výtvarného umenia. Pri aktívnych tvorivých činnostiach, tvorivom vnímaní, prežívaní a hodnotení umenia sa kultivuje estetická vnímavosť, tvorivosť a výtvarné myslenie, ako aj schopnosť vyjadriť výtvarnými prostriedkami vlastný postoj ku skutočnosti(prirodzenej, materiálnej, umeleckej). Nakoľko väčšinu informácií získame o svete prostredníctvom zraku, hovoríme o zrakovo-vizuálnej kultúre. Do nej zaraďujeme nielen voľné a úžitkové umenie, ale aj film, literatúru, divadlo a iné Pri tvorbe obsahu VV prihliadame na rôzne výtvarné schopnosti žiakov, primeranosť, individuálny prístup atď.

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania rozdeľujeme na:

- *Kognitívne ciele*

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

- *Senzomotorické ciele*

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu.

Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

- *Socioafektívne ciele*

Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah: má funkciu:

- Formatívnu - formovanie osobných postojov
- Informatívnu - poznanie ako predpoklad výsledku
- Rozvíjajúcu - rozvoj osobnosti, rozvoj záujmov atď.

Realizácia obsahu je závislá od individuality osobnosti, rozvojom záujmov, špeciálnych vlôh žiakov. Základom tejto realizácie je tvorba, nová svojsky pretvorená skutočnosť, originalita a autentickosť riešení, ktoré si vyžadujú individuálny prístup v procese tvorby žiakov a pri hodnotení výsledkov.

METODICKÉ RADY (TEMATICKÉ OKRUHY):

	1.r.	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
1. Výtvarný jazyk – základné prvky vyjadrovania	☺	☺	☺	☺
2. Výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície	☺	☺	☺	
3. Podnety výtvarného umenia	☺	☺	☺	☺
4. Podnety filmu a videa	☺	☺	☺	☺
5. Podnety dizajnu	☺	☺	☺	☺
6. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta		☺	☺	☺
7. Podnety tradičných remesiel		☺	☺	
8. Podnety fotografie		☺	☺	
9. Podnety architektúry			☺	☺
10. Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	☺	☺	☺	☺
11. Podnety hudby	☺	☺	☺	☺
12. Synestetické podnety	☺	☺	☺	
13. Tradícia a identita – kultúrna krajina	☺	☺	☺	☺
14. Škola v galérii, galéria v škole	☺	☺	☺	

15. Beseda	☺	☺	☺	
16. Vychádzka	☺	☺	☺	
17. Výtvarné hry		☺	☺	☺
18. Elektronické médiá		☺	☺	☺
19. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia		☺	☺	☺

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník

Metodické rady	Edukačné témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky vyjadrovania **8 h**	*Škvrna a tvar* *Obrys* *Farba/ lokálny tón*	Dotvoriť nájdený objekt Práca s listom ako zobrazovacím prvkom Dotváranie škvŕn kresbou, maľbou Dotváranie obrysu	Naučiť sa dotvárať, spájať prvky Zvládnuť techniky monotypia, koláž, Naučiť sa pracovať so škvrnou ako výtvarným prostriedkom Na základe vlastnej fantázie vedieť dotvoriť obrys
Výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície **12 h**	*Plocha a tvar* *Vytváranie kompozície* *Uvedomovanie si formátu* *Mierka: zmenšovanie, zväčšovanie*	Oboznámenie sa s rozmanitosťou príbytkov, znázorňovanie vodovými farbami Zobraziť obraz zimnej prírody Hra, experiment s čiarou - líniou Dekoratívne riešenie plochy v zmysle teplého a studeného ladenia	Spoznať novotvary vlastnej architektúry Zvládnuť prácu s nožnicami, naučiť sa presne strihať Naučiť sa vytvárať pomocou čiar tvary Naučiť sa výtvarne dotvárať plochu Naučiť sa dotvárať obrázok dolepovaním
Podnety výtvarného umenia **4 h**	*Akčná maľba/ gesto, škvrna*	Výtvarné stvárnenie dopravných prostriedkov Vytvorenie ekologického plagátu	Zvládnuť kombinovanú techniku Vedieť maľovať daný motív
Podnety filmu a videa **4 h**	*Pohyblivý obraz*	Vyrozprávanie dejov- vlastné zážitky, udalosti výtvarne stvárniť Vytváranie jednotlivých strán leporela Vytváranie ilustrácie známej filmovej rozprávky ľubovoľnou výtvarnou technikou	Vedieť stvárniť postavu v pohybe Naučiť sa vytvárať jednoduché obrazové prvky rôznymi technikami

Podnety dizajnu **6 h**	*Dizajn a ľudské telo*	Navrhovanie slávnostného oblečenia Otláčanie korku na látku a vytváranie vzoru	Osvojiť si techniku otláčania Naučiť sa prezentovať svoje predstavy
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia **4 h**	*Poznávanie a porovnávanie rôznych médií*	Sledovanie prírodopisného filmu, kreslenie kôry stromu	Zvládnuť prácu s uhlíkom, farbičkou a ceruzou
Podnety hudby **4 h**	*Výtvarné stvárnenie nálady a rytmu*	Zapúšťanie farieb do mokrého podkladu	Zvládnuť miešanie farieb, vyjadrovanie pocitov
Synestetické podnety **4 h**	*Hmat* *Tvar, povrch vo vzťahu navzájom k motívu*	Práca s mäkkým papierom, dotváranie Práca s modelovacím materiálom Výroba prvkov pomocou koláže	Naučiť sa pracovať s odpadovým materiálom, vytvárať trojrozmerné postavičky Zvládnuť výrobu a zdobenie vlastných darčekov Vedieť tvoriť podľa vlastnej fantázie
Tradícia a identita – kultúrna krajina **8h**	*Výtvarná reakcia na prostredie*	Maľovanie predmetu na ohraničenú plochu Kreslenie kriedou na chodník	Naučiť sa spontánne sa prejaviť na základe výtvarnej pamäti a predstavivosti
Škola v galérii, galéria v škole **4h**	*Portrét*	Pochopenie pojmu galéria, maľovanie portrétu	Vedieť zistiť z výrazu tváre náladu a pocity
Beseda **4 h**	*Moja hračka* *V divadle* *Detská ilustrácia*	Spoznávať Slovenských rozprávkových hrdinov Rozprávanie o bábkovom divadle, ako sa vyrábajú bábky, druhy bábok Pozorovanie predmetov	Poznať slovenské rozprávky a ilustrátorov Poznať estetické predmety dennej potreby našich predkov Spoznať prácu v bábkovom divadle
Vychádzka **4 h**	*Krajina ako javisko* *Zmeny v prírode* *Živá a neživá príroda*	Vychádzka - pozorovanie prírodného prostredia Práca so snehom, vytváranie tvarov Pozorovať udalosti a akcie v krajine – stvárnenie krajiny v ročnom období	Zvládnuť pozorovanie a vnímanie priestoru po výtvarnej stránke Vedieť priestorovo stvárňovať svoje predstavy Naučiť sa vnímať svoje okolie a ochraňovať ho

2. ročník:

Metodické rady	Edukačné témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk – základné prvky vyjadrovania **8 h**	*Farba, výraz farby* *Línia*	Výrazové možnosti farieb, miešanie farieb Hravé pokusy s rôznymi typmi liniek Pokus o tieňovanie postupným zosvetľovaním alebo stmavovaním farieb	Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazovaného tvaru predmetu Zosvetlovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytváranie farebnej postupnosti Tvoriť spontánne i cielene vedené stopy-línie
Výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície **4 h**	*Kompozícia- umiestňovanie vo formáte* *Rytmus a pohyb*	Umiestňovať tvary na ploche, vytvoriť zátišie, využívanie tvorivosti fantázie Arytmia a nehybnosť tvarov, usporiadanie tvarov v rozličných variáciách Stvárnenie atmosféry danej témy, rozmiestnenie postáv, pomer veľkosti predmetov	Komponovať- vedome umiestňovať tvar (motívy) v rôznych častiach plochy formátu Vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby Zvládnuť základné operácie s mierkou, veľkosťou zobrazených tvarov
Podnety výtvarného umenia **1 h**	*Land art* *Surrealizmus*	Rozvoj predstavivosti, kreativity a fantázie Porovnávanie reality a surreality, pokus o surreálne výtvarné dielo vo vlastnom ponímaní	Výtvarné hry v krajine Použitie surrealistickej metódy
Podnety filmu a videa **4 h**	*Filmová postava, kostýmy a herectvo*	Vnímanie filmových postáv, ich vlastností, kostýmov, hereckých výkonov	Prvé vedomosti o vzniku filmu- pohybe, obraze, filmovej postave
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta **2 h**	*Časti ľudského tela*	Proporcie ľudského tela, pomer jednotlivých častí	Výtvarné stvárnenie ľudskej postavy
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia **8 h**	*Miešanie tvarov* *Triedenie, porovnávanie, zobrazenie predmetov*	Poznávať rôzne druhy kvetov a ich detaily Kombinovanie, skladanie , zobrazovanie predmetov	Skladanie, tvarovanie kvetov z krepového papiera Tvorenie obrázka z rôznych geometrických tvarov Zvládnuť jednoduché konštrukčno- technické úkony s materiálmi
Elektronické médiá **5 h**	*Hry s písmom a textom na počítači*	Zoznamovanie sa s prácou na počítači Skicár- kresliť jednoduché obrázky v skicári	Oboznámiť sa so základnými operáciami a získať základné zručnosti s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi v skicári
Synestetické podnety **4 h**	*Hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite*	Práca jemnej motoriky- hnietenie, miesenie, tvarovanie a ohýbanie hmoty Rozvoj priestorovej predstavivosti, kreativity a jemnej motoriky	Zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov Zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov z modulov- stavebnica Lego

Tradícia a identita – kultúrna krajina **3 h**	*Ľudové tradície*	Zachovávať ľudové tradície z minulosti	Základné vedomosti o remeselných tradíciách Výroba kraslice
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia **4 h**	*Podnety architektúry* *Inšpirácia archaickými písmami*	Poznávať a porovnávať jednotlivé prvky architektúry Navrhovať príbytky a rozprávkové stavby Hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda	Základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia Prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare Základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma
Podnety tradičných remesiel **3 h**	*Práca s cestom* *Farba, výraz farby*	Poznávať tradičné remeslá Výrazové možnosti farieb, miešanie farieb	Zvládať základy modelovania predmetných tvarov zo slaného cesta Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete, vyfarbovať tvar, plochu štetcom
Podnety fotografie **4 h**	*Koláž, montáž z fotografií*	Vytvorenie nového obrázka použitím vlastnej fantázie	Zvládať spájanie materiálov v koláži Pokúšať sa o štylizáciu
Výtvarné hry **6 h**	*Ľubovoľná téma*	Zvládnuť kreslenie podľa obrysov	Vyjadriť lokálny farebný tón zobrazovaného tvaru vo vzťahu k videnej skutočnosti

3. ročník

Metodické rady	Edukačné témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk - základné prvky vyjadrovania ***6*** **h**	*Plošné geometrické Tvary Priestorové geometrické tvary* *Farba*	Dekoratívne výzdoba predmetu jednoduchými geometrickými tvarmi Reliéfna kompozícia a 3D objekt z geometrických tvarov Používanie neutrálnych farebných tónov, zosvetľovanie plôch Maľovanie toho istého motívu v svetlých a tmavých farbách	ochopiť vzťahy základnej geometrie a tvarovej rozmanitosti predmetov Ku geometrickým tvarom vedieť priradiť prírodné tvary Pochopiť princíp zosvetľovania a stmavovania farby a naučiť sa ho používať Naučiť sa cieľavedome miešať a nanášať farby
Výtvarný jazyk - kompozičné princípy a možnosti kompozície ***4*** **h**	*Tvar / komponovanie* *novotvaru* *Mierka*	Hra s rôznymi tvarmi, prenikanie obrysov a kumulácia tvarov Pozorovanie a porovnávanie predmetov s dôrazom na tvar a ich vzájomné postavenie Zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	Uvedomiť si vnútornú stavbu vonkajšieho obrysu Pozorovať základy miešania farebných tónov Pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku

Podnety výtvarného umenia / média, štýly, procesy, techniky, témy **6 h**	*Paketáž* *Materiálový reliéf* *Tlač z výšky*	Vytváranie priestorových objektov Otláčanie do hliny, odlievanie do sádry Kartónorez - kontrastné riešenie plôch	Pochopiť umenie paketáže Objavovať nové technické možnosti zobrazovania Zvládnuť techniku otláčania, objaviť negatívny tvar Oboznámiť sa s technikou tlače
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia ***1*** **h**	*Inšpirácia gréckym umením*	Kompozícia labyrintu /bludiska/, komponovanie celku do zobrazujúceho obrysu Figurálny reliéf z hliny	Oboznámiť sa s umením antického Grécka Nechať sa inšpirovať pri zachovaní čo najväčšej voľnosti výtvarného prejavu Uvedomiť si vzťah obrysu a vnútorného členenia kompozície
Podnety fotografie **1 h**	*Dopĺňanie častí fotografie*	Hra na reštaurátorov starých obrazov, na detektívov pri rekonštrukcii situácie	Vedieť dotvoriť a doplniť chýbajúce časti fotografického obrazu
Podnety filmu a videa **1 h**	*Priestor filmu, rám, filmová scénografia*	Hra na filmára - pozorovanie okolia cez rám /ako cez kameru/, vybrané "zábery" nakresliť komiksovou formou	Naučiť sa zhotoviť rôzne formáty rámov, vybrať obraz /3-4 záberov/ podľa dôležitosti a vytvoriť súvislý dej Oboznámiť sa s pojmami: rám, pole obrazu, detail, mimoobrazové pole
Podnety architektúry **1 h**	Výraz architektúry	Mimikry - vytváranie tvarovej symbiózy a farebnej kamufláže pre fiktívne architektúry Nová architektúra do historického prostredia a naopak Vysnívaný dom, krajina, mesto	Precvičiť orientáciu v prostredí Oboznámiť sa s pojmami: mimikry, historické prostredie Uvedomiť si vzťah objektu architektúry a prostredia
Podnety dizajnu **2 h**	Grafický dizajn *Novotvar*	Grafické vyjadrenie výrazného jednoduchého tvaru - vytvoriť erb pre rodinu, kamaráta, pre školu Skladanie nového objektu z iných konkrétnych tvarov	Spoznať heraldické znaky /postavenie, funkcia, tradícia/ a charakterizačné prvky /predmet, živočích, figúra, symbol/ Rozvíjať konštrukčnú fantáziu
Podnety tradičných remesiel **2**	*Bábkárstvo*	Zhotovenie bábky, určiť charakter postavy, prispôsobiť výraz a doplnky	Oboznámiť sa s možnosťami tvorby bábok, s rôznymi typmi bábok
Elektronické médiá **2h**	*Kreslenie prostredníctvom počítača*	Voľné, figuratívne i nezobrazujúce kreslenie, hľadanie analógií s kreslením pomocou iných kresliacich materiálov	Zvládnuť techniku kreslenia pomocou myši, nacvičiť si základné operácie vypĺňania plochy, zmazávania, nastavenia farby, tlače,... Rozvíjať manuálne zručnosti

Podnety rôznych oblastí poznávania sveta **3 h**	*Podnety prírodovedy*	Vytvorenie kompozície z vosku s využitím zmeny teploty /kreslenie v studenom stave, v zahriatom stave alebo v tekutom stave/	Využiť fyzikálne vlastnosti látok vo výtvarnom prejave Skúmať zmeny látok a ich výtvarné využitie
Škola v galérii / galéria v škole / **2 h**	*Atribúty ikonografie*	Čo znamená moje meno, vlastná charakteristika Vytvorenie vlastného monogramu	Pokúsiť sa o charakterizáciu seba samého, o vlastnú ikonografiu, monogram
Výtvarné hry **2 h**	*Kreslenie na pokračovanie*	Kreslenie na poskladaný pozdĺžny pás - lineárnou kresbou ľubovoľný obrázok /každý žiak jednu kresbu bez toho, aby vedel, čo nakreslil spolužiak/	Rozvíjať vizuálnu fantáziu a domýšľavosť Zažiť moment prekvapenia v umení

4. ročník

Metodické rady	Edukačné témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania/ **8 h**	*Bod / hravé činnosti s bodmi /*	Kreslenie prostredníctvom bodov. Maľba cez šablónu, tupovanie štetcom, sprejovanie, fŕkanie, odtlačky prstov, perokresba -rozmanité možnosti vyjadrenia prostredníctvom	Vytvárať línie a plochy z radu bodov, poznať nástroje a materiály zanechávajúce stopu
	Šrafúra, tieň	Jednoduché rozdelenie plochy, vyplnenie šrafovaním. Perokresba /Erb mesta, kamienky v prúde vody, uzly v dreve/	Vytvárať výtvarný námet linkou, šrafovaním. Vedieť porovnať možnosti plynulého tieňovania /jemným vrstvením alebo rozotieraním mäkkej ceruzky alebo uhlíka / so šrafovaním
	Farba / farebné kontrasty, teplá- studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby	Goetheho farebný kruh, umenie opartu /optický klam/ /Les v jeseni, Pani Zima, Vodná krajina, Na púšti, Hlava-farebný profil v teplých alebo studených farbách, Návrh na látku, tapetu/- farebné ladenie obrázkov, využívať kontrast biela-čierna,	Poznať a používať základné farby, miešať ich, využívať kontrasty teplá-studená, tmavá-svetlá

	Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení	Komponovanie na ploche podľa zvolenej témy /Autoportrét podľa fotografie, zrkadla/	Vedieť správne využiť v kresbe základné princípy proporčnosti, naučiť sa zásadám vizualizovania a merania, pozorovania. Naučiť sa správne proporcie hlavy. Vedieť komponovať prvky na ploche podľa témy
	Výstavba proporciií a tvarov v priestorovom vyjadrení	Práca s hlinou, plastelínou, moduritom /busta podľa vlastnej kresby/	Pozorovať predmety v reálnom priestore. Vedieť využiť základy proporčnosti v modelovaní Podnecovať k predstavivosti a tvorivej sebarealizácii.
Podnety výtvarného umenia **5 h**	*Impresionizmus.* *Krajinomaľba* */ variácie krajiny v rôznych atmosférach/*	Maľovanie krajiny v rôznych situáciách /požiar, víchrica, zemetrasenie, dážď, búrka, leto, zima, noc, deň/ Maľba škvrnami, bodové dotyky štetca/ inšpirácia dielami impresionistov/ poznávanie sveta a jeho estetické posudzovanie,	Vedieť spracovať obraz krajiny v rôznych variáciách, situáciách Prijímať a tolerovať rôzne prístupy k tvorbe, poznať nové možnosti umeleckého vyjadrovania a vedieť ich posudzovať /Nekopírovať umelecké diela, ale posudzovať ich až po vlastnom stvárnení/
Podnety dejín umenia **2 h**	*Umenie ďalekého východu /Čína, Japonsko/* *-Origami* *-Kaligrafia*	Origami - konštrukcie z papiera - čínsky drak, vianočné ozdoby z papiera Kaligrafia - /krasopis/ Hra s vlastným menom-meno napísané písaným písmom -krasopisne dvojmo / zrkadlovo /	Vytvárať a variovať objekty z papiera, pochopiť inú dobu, jej kultúru a výtvarné umenie ďalekého východu, získavať informácie o tomto umení. Vytvoriť dekoráciu z písma-svojho mena
Podnety filmu a videa **2 h**	*Filmový trik, kulisa*	Použitie jednoduchého triku -prekrývaním dvoch plôch -kreslenie na celofáne tušom a prekrytie výkresu celofánom.	Pochopiť podstatu filmového triku, vytvoriť kulisu, scénu Získať informácie o vzniku filmu

Podnety architektury **2 h**	*Antropo- /zoo-, fyto-/morfná architektúra*	Hra na architekta -architekt ako technik Žiaci navrhujú budovu v tvare ľudskej, zvieracej, rastlinnej postavy alebo časti tela	Spoznať a stvárniť historické prostredie v obci, komponovať architektonické objekty na ploche, pochopiť tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou. Rozvíjať estetický vzťah k hodnotám, ktoré nám zanechali predkovia
Podnety dizajnu **2 h**	*Dizajn inspirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami*	Žiaci zobrazujú predmety s prenesenými ľudskými tvarmi napr. protéza- umelé krídlo, zobák,...	Stvárniť fantastické námety -„oživenie“ sveta predmetov, prenos tvarov /funkcií / tela na predmet /nástroj, stroj, prístroj Rozvíjať fantáziu a tvorivosť pri hľadaní tvarovej a funkčnej analógie medzi živými organizmami a dizajnom
Podnety elektronických médii **2 h**	*Maľovanie prostredníctvom počítača*	Riadená činnosť na počítači. Hra s bodom, líniou, škvrnou, tvarom-	V skicári poznať techniku vytvárania jednoduchých obrazov na počítači Získať nový pohľad na výtvarné vyjadrovacie prostriedky pomocou nového média
Porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia **1 h**	*Syntéza rôznych typov obrazu a zámena prvkov kompozície* *Možnosti zobrazovania motívu*	Rozhovor, beseda Hry s absurditou - žiaci kreslia prvky zátišia, uložené ako mesto, alebo naopak prvky krajiny ako zátišie Ukážky diel surrealistov.	Vytvárať obraz nabúravaním schematických typov zobrazovania Pochopiť spôsob zobrazovania v dielach surrealistov /Arcimboldo/
Podnety hudby a literatúry **2 h**	*Hudba ako obraz tónov, farebné tóny, stupnice*	Maľovanie farebných tónov, stupnice, namaľované stupnice sa pokúsia doplniť vlastným krátkym textovým komentárom alebo obrázkami	Vytvárať kompozíciu z farebných tónov...na základe vypočutia si stupníc tónov /molové a durové/ Rozvíjať predstavivosť v hľadaní vzťahu medzi zvukovými a farebnými tónmi

Podnety rôznych oblastí světa **2 h**	*Podnety vlastivedy* */ mapa /*	Kombinovanou technikou, príp. kolážou vytvoriť „mapu ulíc života“	Vytvoriť mapu využitím vlastných symbolov, k mape pripraviť legendu. Žiak vie vytvoriť mapu ako výtvarný prejav
Tradícia a identita /kultúrna krajina/ **2 h**	*Výtvarná reakcia na pamiatku /monument obce/*	Výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce - odtlačky kartónu, vytvoriť kostol, kaštieľ	Vytvoriť na základe predchádzajúceho pozorovania a skicovania monumentu obce obraz technikou tlače z kartónu. Vedieť výtvarne stvárniť prostredie obce
Výtvarné hry **3 h**	*Zábavné kreslenie, vytváranie*	Kresba na pokračovanie	Vytvárať obrázky v skupine /vo dvojici/ následne po sebe, bez toho aby nasledujúci vedel, čo nakreslil predchádzajúci- iba pokračovať v zanechaných koncových bodoch

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni odporúčame v edukačnom procese použitie konkrétne týchto metód: reproduktívne metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

Hlavné metódy vo vyučovaní výtvarnej výchovy môžeme rozdeliť na:

- **Slovné metódy**: riadený rozhovor, výklad, rozprávanie, beseda, poučenie, upozornenie, povzbudenie.

- **Názorné metódy**: pozorovanie, demonštrácia výtvarnej techniky a postupu, názorné poznávanie a poučenie o technike, výrazových prostriedkoch a kompozičných riešeniach prostredníctvom diel voľného a úžitkového umenia, poznávanie výtvarného umenia.
- **Praktické metódy**: samotná činnosť, experimentovanie s výrazovými prostriedkami, výtvarnými materiálmi a postupmi, hľadanie výtvarných riešení.

Pri výbere metód uplatníme hlavne hľadiská:

- Výtvarno-estetické vnímanie a prežívanie skutočnosti
- Estetické osvojovanie skutočnosti
- Pedagogické vedenie učiteľa

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- ukážky výtvarných prác, ukážky umenia
- obrázkový a fotografický materiál
- ilustrácie rozprávkových knižiek
- hračky, maňušky, predmety dennej potreby
- prezentácie v Power Pointe
- Metodická príručka VV v 1. a 2. ročníku ZŠ (Ferlíková, Macko, ŠPÚ 2005)
- *Čarný, L.:* Výtvarná výchova pre 1. ročník ZŠ. SPN- Mladé Letá, 2009. ISBN: 978 80 10 01789 8.
- *Čarný, L.:* Výtvarná výchova pre 2. ročník ZŠ. Združenie EDUCO, 2010. ISBN 978-80-89431-12-0
- *Čarný, L.:* Výtvarná výchova pre 3. ročník ZŠ. . SPN- Mladé Letá, 2009. ISBN: 978 80 10 02075 1
- Rôzna vekovo primeraná, dostupná literatúra, týkajúca sa tvorivých a výtvarných činností detí

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vyučovací predmet: HUDOBNÁ VÝCHOVA (HUV)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

2. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

3. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

4. ročník: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ). Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodených a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Dobre známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať. V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej

nadaných a podporovanie najslabších žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti. Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zanietený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

- prostredníctvom poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- prostredníctvom poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť, empaticky pristupovať k precíteniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vypĺňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Cieľom hudobnej výchovy **v prvom ročníku** ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Aj v **druhom ročníku** primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené percepčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov. V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Cieľom hudobnej výchovy **v druhom ročníku** ZŠ je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v prvom ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Naďalej pokračovať v budovaní kompetencií.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vštepovať žiakom elementárne základy hudobných vedomostí
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov
- hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehlbovať počiatočný spontánny záujem o hudbu
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života

- Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov HUV na primárnom stupni vzdelávania.

Centrálne postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú:

- v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy majú viesť žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozbore, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje v rámci systematicky premyslenej vokálno-intonačnej a sluchovej výchovy, ktorá uprednostňuje hravý spôsob získavania intonačných a sluchových zručností – čo predstavuje základ rozvíjania hudobných schopností – predpokladu úspešnej realizácie všetkých hudobných činností. Vzhľadom na znížený počet hodín HUV v sekundárnom vzdelávaní je intonačná a sluchová výchova veľmi dôležitá, lebo na primárnom stupni vzdelávania získané hudobné schopnosti (najmä hudobná predstavivosť, hudobná pamäť, hudobné myslenie) predurčujú úspešnosť uvedomeného vnímania hudby vo vyšších ročníkoch. Treba však poznamenať, že zámerom vokálno-intonačných činností v 3. ročníku nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť,
- v rámci hlasovej výchovy, kde žiaci získavajú základné spevácke zručnosti.

V treťom ročníku sú na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohnute sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom percepčných činností žiaci pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania (napr. „podporenie“ dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

V štvrtom ročníku sa postupne prehlbuje a dovršuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HUV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

Úlohou HUV je maximálne využiť špecifickú možnosť predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov. Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakom aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť sebarealizácie, experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti nesmú byť izolované a musia mať v rámci jednej vyučovacej hodiny spoločný edukačný cieľ. Žiaci na základe získaných zručností dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

TEMATICKÝ OBSAH PREDMETU:

- hudobný materiál - detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov,
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlíšenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas, intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena,

- melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4 , 4/4 takte, používanie taktovacích gest,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom;

- vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

1. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné činnosti **13 h**	Detské ľudové piesne, Hymna SR	Získať základné spevácke a intonačné návyky, spievať čisto a rytmicky presne. Poznať slovenské zvykoslovie a chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.	Žiak vie správne zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní , hier so spevom a Hymnu SR.
Inštrumentálne činnosti **5 h**	Detské ľudové piesne, rytmické motívy	Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Realizovať zvukovú podobu javov.	Žiak vie rozlíšiť jednoduché hudobné nástroje, vie zahrať jednoduché rytmické motívy a vytvoriť jednoduchý sprievod k piesni.
Hudobno-pohybové činnosti **5 h**	Sluchové hry inštrumentálne, detské piesne, skladby	Vnímať rytmus a vyjadriť ho pohybom, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Realizovať sluchovú výchovu žiakov.	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu, vie vyjadriť náladu hudby.
Percepčné činnosti **7 h**	Hudobné skladby a piesne	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby, vedieť verbalizovať, vizualizovať a vyjadriť pohybom hudobný zážitok	Žiak dokáže vystihnúť náladu piesne a počúvanej hudby. Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov.
Hudobno-dramatické činnosti **3 h**	Hudobno-pohybové hry, inštrumentálne miniatúry	Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Chápať hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Žiak dokáže na základe predstavivosti a fantázie vyjadriť pohybom hudobný motív. Vrámci predmetu a medzipredmetových vzťahov uskutočniť minimálne jedno hudobno-dramatické vystúpenie.

2. ročník:

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vokálno-intonačné činnosti **16 h**	Slovenská ľudová hudba a detské piesne	Rozvíjať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrťová, osminová, polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie.	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní a hier so spevom. Reagovať pri speve na taktovacie gestá -nástup, zmena taktu, tempa, dynamiky. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché melódie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.
Inštrumentálne činnosti **3 h**	Hra a tvorenie jednoduchých sprievodov na detských hudobných nástrojoch v 2/4 a 3/4 takte	Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia hudobného sprievodu k piesňam.	Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrťových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.
Hudobno-pohybové činnosti **6 h**	Vyjadrenie hudby pohybom, tanečným a dramatickým gestom.	Realizovať hudobno-pohybové hry so spevom. Pohybom vyjadriť hudobný výraz, náladu skladby. Používanie taktovacích gest, rytmizovať krátke celky v 2/4 a 3/4 takte.	Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné tanečné kroky. Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa.
Percepčné činnosti **4 h**	Poznávanie hudby rôzneho typu, vnútorná potreba počúvať hudbu, vedieť ju charakterizovať.	Pozorne počúvať hudobné skladby, vedieť rozoznávať kontrasty, vyjadriť zážitok z počúvania slovom, pohybom, výtvarne. Sluchovo rozlíšiť známe skladby, predohry, medzihry, dohry. Sluchové rozlišovanie ukončenej a neukončenej melódie.	Po viacnásobnom vypočutí poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.

Hudobno-dramatické činnosti **4 h**	Morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov.	Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu, hry na ozvenu, pokus o scénické riešenie.	Uskutočniť minimálne jedno hudobno-dramatické vystúpenie.

3. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Vokálno-intonačné činnosti **14 h**	Slovenské ľudové piesne (ľudové, detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c1-d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka-odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické doplňovačky).	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikulácia spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1.-8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.
Inštrumentálne činnosti **3 h**	Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.	Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Hudobno-pohybové činnosti **8 h**	Jednoduché tance	Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- dobý takt.	Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti **5 h**	Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. Storočia	Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.
Hudobno-dramatické činnosti **3 h**	Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Realizovať minimálne jednu hudobno-dramatickú etudu (celok).

4. ročník:

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Vokálno-intonačné činnosti **15 h**	Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h-d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplňovačky.	Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.

		z troch oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d 2. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.	
Inštrumentálne činnosti **4 h**	Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno a viachlasné rytmické cvičenia.	Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využitie. Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.
Hudobno-pohybové činnosti **4 h**	Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.	Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky, polky. Pohybom vyjadriť náladu hudby, obsah piesní a skladieb. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu.	Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, jednoduchý čardáš, mazúrku, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.
Percepčné činnosti **8 h**	Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.	Poznať krátke vekuprimerané skladby. Vedieť verbalizovať, vizualizovať a vyjadriť pohybom hudobný zážitok. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu. Základné sláčikové, dychové a bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.

		rôzneho typu, domácu, regionálnu, hudbu iných národov vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického. Poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov.	
Hudobno-dramatické činnosti **2 h**	Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Hudobná výchova je predmetom činnostným a zážitkovým. Žiaci sa na báze hudobných hrových činností učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie, rozvíjajú sa vrodené a prirodzené predpoklady detí, sklony k hravosti a spontánnosti.

Využívajú sa nasledovné metódy a formy práce:

- metóda priamej skúsenosti so znejúcou hudbou
- hra na telo
- tvorivá dramatika
- riadený rozhovor
- hudobné hry
- sluchové hry
- improvizácia
- návšteva hudobných podujatí

- projektové vyučovanie
- hranie rolí
- hudobná besiedka

V *prvom ročníku* ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

V *druhom ročníku* ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v prvom ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces sebarealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Naďalej sa usilujeme o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Hodiny hudobnej výchovy v *treťom ročníku* majú poskytovať žiakom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania, objavovania hudby. Taktiež umožniť žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestovať v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Hudobno-náukové učivo sa vyvodzuje zásadne z piesne a hudobnej skladby. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ má využiť každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov, možnosť prispieť k položeniu základov multikultúrnej výchovy, etické momenty vnímania hudby

ktoré smerujú k socializácii a výchove k empatií, pričom hudobno-výchovný proces usmerňuje a nechá priestor, aby žiaci objavovali zákonitosti hudby i experimentovali s ňou. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, , ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činností. a zabezpečujú transfer získaných zručnosti a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

Aj v *štvrtom ročníku* platí, že celý hudobno-výchovný proces musí vychádzať z hudby a smerovať späť k nej. Zámerom je, aby žiaci vo vzájomnej tvorivej interakcii s učiteľom prijímali hudbu, spoznávali ju a snažili sa odokrývať, objavovať jej obsah. Hudobno-výchovný proces aj naďalej pomáha rozvíjať citový svet žiakov, ich hudobnosť v atmosfére radosti, porozumenia, zážitkov, úspešnej sebarealizácie v rámci elementárnych hudobných prejavov. Žiaci v tomto veku esteticky prežívajú, chápu a hodnotia menej rozsiahle hudobné skladby na základe uvedomeného vnímania a prežívania primeranej hudby určenej na hudobné prejavy, ako aj na percepciu hudby. V rámci posilnenia mediálnej výchovy na podporu vkusovej orientácie sa dá napr. využiť porovnanie a hodnotenie televízneho programu a umelecký výkon špičkových folklórnych súborov a folkových skupín. Je potrebné viesť žiakov k tomu, aby si uvedomovali a rozlišovali mravné a estetické hodnoty, otvorenosť a tvorivosť, aby postupne chápali umenie v jeho mnohorakých podobách a v súvislostiach, nielen ako ušľachtilý spôsob využitia voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- *Kopinová ,Ľ., Ružičková, T., Damboráková, V.:* Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, 2009. ISBN 978-80-10-01615-0
- *Langsteinová, E., Felix, B.*: Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – MEDIA TRADE, 1999. ISBN 80-08-02970-6
- *Langsteinová, E., Felix, B.*: Hudobná výchova pre 3. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2010. ISBN 978-80-10-02015-7
- *Langsteinová, E., Felix, B.*: Hudobná výchova pre 4. ročník ZŠ. Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2004. ISBN 80-10-00647-5
- *Hatrík, J., Čunderlíková, E., Felix, B., Langsteinová, E., Medňanská, I., Manicová, E.:* Štátny vzdelávací program ISCED 1, Hudobná výchova (Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra). Máj 2010.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Vyučovací predmet: TELESNÁ VÝCHOVA (TEV)

(Vyučovací predmet, kde počet hodín a obsah učiva zodpovedá Štátnemu vzdelávaciemu programu)

ČASOVÁ DOTÁCIA

1. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

2. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

3. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

4. ročník: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v našom primárnom vzdelávaní je dominantne zamerané na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti našich žiakov. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie na našej škole. Telesná výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov čo je v dnešnej dobe veľmi dôležité.

CIELE PREDMETU

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele sú :

- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, k športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,

- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti. Ďalšie ciele telesnej výchovy ako učebného predmetu na 1. stupni ZŠ sú:

- zamerané na osobnostný rozvoj: Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.
- zamerané na zdravie: Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- zamerané na motoriku: Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- zamerané na postoje: Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

TÉMY, POMOCOU KTORÝCH ROZVÍJAME KOMPETENCIE, OBSAH, PRIEREZOVÉ TÉMY A PREPOJENIE S PREDMETMI, OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Hlavný obsah predmetu tvoria tieto témy:

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD (OBSAH A POŽIADAVKY NA VÝSTUP)

Časová dotácia

Tematický celok (TC)	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb. zručnosti	30%	30%	30%	30%
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	30%	30%	30%	30%
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	15%	15%	15%	15%
Psychomotorické cvičenia a hry	15%	15%	15%	15%
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	10%	10%	10%	10%

1. ročník

Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti **20 h**	- Poradové cvičenia	-elementárna terminológia - rad, zástup, dvojrad, družstvo, čiara, štart, cieľ, pozor, pohov, na značky, do kruhu	Vie uplatniť dohodnuté signály, reagovať na povely
	- Prípravné cvičenia	- správne držanie tela - spájanie pohybu s dýchaním - vyjadrenie myšlienky pohybom	Vie zásady bezpečnosti a hygieny.
	- Kondičné cvičenia	- použitie náradia - prekážkové dráhy - štafetové hry - súťaže	Vie uplatniť základné pravidlá, čestne a ohľaduplne súťažiť
	- Atletika	- rýchly beh - bežecká abeceda - skok do diaľky z miesta - hod loptičkou na cieľ do diaľky	Vie ovládať základy atletiky.
	- Základy gymnastiky	- sed zo stoja - váľanie bokom - preval vzad do ľahu - kotúľ vpred - cvičenie na rebrinách - chôdza po lavičke	Vie elementárnu terminológiu gymnastických polôh a správna technika gymnastických cvičení

		- stoj na lopatkách	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry **20 h**	- Manipulácia s náradím	- narábanie so základným náčiním: žinenka, lavička	Vedieť pomenovať a umiestniť náradie, správne zaobchádzanie s náradím.
	- Hry zamerané na pohybové schopnosti	- základné činnosti s loptou - prihrávky, chytanie, - pojmy: hráč, spoluhráč, bránka, kôš, ihrisko...	Vie dodržiavať zásady bezpečnosti pri hrách, dodržiavať fair-play
	- Prípravné hry zamerané na tenis	- odrážanie, hádzanie a chytanie loptičky	Vie správnu techniku hernej činnosti.
	- Prípravné hry zamerané na futbal	- vedenie lopty nohou - triafanie do brány	Vie si elementárne manipulačno-pohybové zručnosti.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti **9,5 h**	- Rytmizácia riekaniek	- tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie podľa rytmu riekanky	Vie dosiahnuť súhru svalov so slovným prejavom.
	- Technika chôdze - Držanie tela - Zmena pohybu podľa rytmu - Improvizácia pohybu	- chôdza rôznymi smermi – vpred, vzad - chôdza po čiare, po lavičke - chôdza rôznym tempom - Chôdza s pohybmi hlavy, trupu - Odhad tempa, spomaľovanie, zrýchľovanie, dynamika - Vytváranie citovej väzby prostredníctvom slova a hudby	Vie vládať správnu techniku chôdze a držanie tela. Vie aktívne vnímať hudbu.
	- Jednoduché hudobno-pohybové hry	- ľudový tanec na známu melódiu - prísunný krok	Vie správnu techniku jednoduchých pohybov spojených s hudbou.
Psychomotorické cvičenia a hry **9,5 h**	- Svalové napätie a uvoľnenie - Cviky zamerané na relaxáciu - Dýchanie - Cvičenie priestorovej orientácie - Strečingové cvičenia	- uvoľnenie častí tela i celku - celková relaxácia v ľahu a sede - odstránenie návykov nesprávneho dýchania - cviky zamerané na koncentráciu a upevnenie zdravia	Vie časti tela. Vie dýchať hlboko, plytko.

	- Jogové cviky, Pilates , cvičenie s fit loptami		
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti **7 h**	- Letná turistika - Plávanie - Hry na snehu - Hry na ľade	- chôdza, prekonávanie terénnych prekážok - prenášanie predmetov - orientácia vo vode - dýchanie vo vode - pohyb vo vode - splývanie -sánkovanie, ovládanie saní, bobovanie, jazda šikmo svahom, jazda po spádnici, chôdza v zimnom teréne - chôdza po ľade a kĺzanie	Vie zásady správania sa v prírode Ovláda základy bezpečnosti pri pobyte vo vode, dbá o hygienu Dbá o svoju bezpečnosť, uvedomuje si význam pohybu pre zdravie Získané poznatky uplatňuje vo voľno-časových aktivitách

2. ročník

Tematický celok	**Témy**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti **20 h**	- Poradové cvičenia	-elementárna terminológia - základné povely poradovej prípravy, rad, zástup, dvojrad, družstvo, čiara, štart, cieľ, na značky, do kruhu, osmička,	Vie uplatniť dohodnuté signály, reagovať na povely. Organizovať nástup žiakov a podať hlásenie v úvode vyučovacej hodiny
	- Prípravné cvičenia	- správne držanie tela - spájanie pohybu s dýchaním - vyjadrenie myšlienky pohybom - chôdza, beh, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, - naháňačky, hry s prebiehaním, prenášanie predmetov, preťahovanie hry	Vie zásady bezpečnosti a hygieny.

	- Kondičné cvičenia	- použitie náradia - prekážkové dráhy - štafetové hry, hry s náčiním - súťaže, prekonávanie prekážok	Vie uplatniť základné pravidlá. Čestne a ohľaduplne súťažiť.
	- Atletika	- beh rýchly, vytrvalostný, - bežecká abeceda - skok do diaľky z miesta - hod loptičkou na cieľ do diaľky	Ovládať základy atletiky. Uviesť a vysvetliť základné pravidlá osvojovaných atletických disciplín.
	- Základy gymnastiky	- váľanie bokom - preval vzad do ľahu - kotúľ vpred, vzad, - cvičenie na rebrinách - chôdza po lavičke - stoj na lopatkách, -rovnovážne výdrže, -poskok, obrat, zoskok, výskok	Vie elementárnu terminológiu gymnastických polôh a správna technika gymnastických cvičení. Vie poukázať na nedostatky u spolužiakov pri vykonaní cvičenia
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry **20 h**	- Manipulácia s náradím	- narábanie so základným náčiním: žinenka, lavička, trampolínka, švédska debna, - prenášanie náradia.	Vie pomenovať a umiestniť náradie, správne zaobchádzanie s náradím. Spolupráca žiakov.
	Hry zamerané na pohybové schopnosti	- základné činnosti s loptou - prihrávky, chytanie, - pojmy: hráč, spoluhráč, protihráč, bránka, kôš, ihrisko...	Vie a dodržiavať zásady bezpečnosti pri hrách, dodržiavať fair-play. Uplatňovať zásady korektného súťaženia
	- Prípravné hry zamerané na vybíjanú	- pojmy: kapitán, rozhodca, hracie pole -základné prihrávky a chytanie lopty -postreh a pohotovosť v hre	Vie správnu techniku hernej činnosti

	- Prípravné hry zamerané na futbal	- vedenie lopty nohou - triafanie do brány - útok – útočník, obrana – obranca, obranná činnosť hráča	Osvojil si elementárne manipulačno-pohybové zručnosti. Vie rozlíšiť i pomenovať osvojované športové hry.
	- Prípravné hry zamerané na tenis	-odbíjanie loptičky pri stene, na rakete -súvislá výmena vo dvojici -tenisová hra, pohybová zručnosť ,oko -ruka – lopta.	Osvojil si elementárne manipulačno-pohybové zručnosti.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti **9,5 h**	- Rytmizácia riekaniek	- tlieskanie, dupanie, lúskanie podľa rytmu riekanky - pohyb s riekankami, zladenie chôdze, behu s rytmom navodeným potleskom alebo iným zvukom, melódiou	Vie dosiahnuť súhru svalov so slovným prejavom. Estetizácia a kultúra pohybu.
	Technika chôdze - Držanie tela - Zmena pohybu podľa rytmu - Improvizácia pohybu	- chôdza rôznymi smermi – vpred, vzad, po kruhu - chôdza po čiare, po lavičke - chôdza rôznym tempom, po špičkách, po pätách, - odhad tempa, spomaľovanie, zrýchľovanie, dynamika - vytváranie citovej väzby prostredníctvom slova a hudby - napodobňovanie pohybov zvierat	Vie správnu techniku chôdze a držanie tela. Aktívne vnímať hudbu. Vie rozlíšiť rôzne hudobné štýly .
	- Jednoduché hudobno-pohybové hry	- ľudový tanec na známu melódiu - prísunný, poskočný, premenný krok -jednoduché tanečné motívy regionálne zamerané	Pozná správnu techniku jednoduchých pohybov spojených s hudbou.

		- tanečná improvizácia	
Psychomotorické cvičenia a hry **9,5 h**	- Svalové napätie a uvoľnenie - Cviky zamerané na relaxáciu - Dýchanie - Cvičenie priestorovej orientácie - Strečingové cvičenia - Jogové cviky, Pilates , cvičenie s fit loptami, overballom	- uvoľnenie častí tela i celku, uvedomovanie si samého seba, sebakontrola v zrkadle, -hrudné a brušné dýchanie - celková relaxácia v ľahu a sede - odstránenie návykov nesprávneho dýchania - cviky zamerané na koncentráciu a upevnenie zdravia - naťahovacie cvičenia - rozvoj flexibility	Pozná časti tela. Vie vnímať vlastné telo, sústredenosť na samého seba. Vie dýchať hlboko, plytko.
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti **7 h**	- Letná turistika -Plávanie - Hry na snehu - Hry na ľade	- pojmy: turistická výstroj, značka, chodník - chôdza v teréne, prekonávanie terénnych prekážok, prekonávanie mierneho stúpania a klesania terénu - prenášanie predmetov - orientácia vo vode - dýchanie vo vode - pohyb vo vode splývanie -sánkovanie, ovládanie saní, bobovanie, jazda šikmo svahom, jazda po spádnici, - -chôdza v zimnom teréne - chôdza po ľade a kĺzanie	Pozná zásady správania sa v prírode. Ovláda základy bezpečnosti pri pobyte vo vode, dbá o hygienu. Dbá o svoju bezpečnosť, uvedomuje si význam pohybu pre zdravie. Získané poznatky uplatňuje vo voľno-časových aktivitách.

3. ročník

Tematický celok	**Témy**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**

Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti **20 h**	- Poradové cvičenia	- elementárna terminológia - základné povely poradovej prípravy (Pozor! Pohov! Voľno! Rozchod! Končiť! V rad (dvojrad) nastúpiť! Vpravo (vľavo)v bok! Zastaviť stáť! Trieda – pozor!	Vie použiť všetky pojmy a povely a správne na ne reagovať. S pomocou učiteľa zorganizuje nástup žiakov a podať hlásenie učiteľovi v úvode vyučovacej hodiny. Na základe inštrukcií učiteľ dokázať zorganizovať si vlastnú prácu i činnosť v skupine žiakov na stanovišti.
	- Prípravné cvičenia - Pohybové hry	- správne držanie tela - bežecká abeceda - pohybové hry na nácvik postrehu, priestorovej orientácie, na rozvoj obratnosti, silových schopností, rozvoj rýchlosti, výbušnosti dolných končatín - chôdza, beh, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, - precvičovanie jednotlivých svalových skupín -prenášanie predmetov, - úponové (silové) hry	Pozná zásady bezpečnosti a hygieny. Vie samostatne vysvetliť a v praxi dodržiavať pravidlá jednoduchých osvojených hier. Vie uplatňovať zásady korektného súťaženia. Organizovať a riadiť 2 pohybové hry.
	- Kondičné cvičenia - Koordinačné cvičenia	- cvičenia s plnými loptami, dlhým švihadlom, lanom - prekážkové dráhy - cvičenia s využitím behu rôznymi smermi, rôznym tempom - skoky, poskoky, preskoky - cvičenia vo dvojiciach - štafetové hry, hry s náčiním - súťaže, prekonávanie prekážok	Vie uplatniť základné pravidlá. Súťaženie v duchu fair-play. Uvedomenie si svalov vlastného tela. Optimálne si vytvoriť svalový korzet. Vie odhadnúť vzdialenosť.

	- Atletika	- beh rýchly (40-50 metrov), - beh šliapavý, švihový, hladký, - bežecké pohyby paží, - nízky poklus, - bežecká abeceda ako forma rozcvičenia, - skok do diaľky z miesta, - polovysoký štart - hod loptičkou na cieľ do diaľky	Primerane veku, ale technicky správne hodiť kriketovou loptičkou, Používa štartové povely, technicky správne na ne reaguje. Súvisle bežať individuálnym tempom 5-6 minút.
	- Základy gymnastiky	kotúľ vpred, vzad, - prípravné cvičenia (kolíska, stojka na lopatkách, prevaly zo stojky na lopatkách do drepu, prevaly skrčmo, - spájanie cvičebných tvarov do väzieb a zostáv, - cvičenia na kĺbovú pohyblivosť, priestorovú orientáciu pri rotácii, - cvičenia na rozvoj sily - cvičenia na rozvoj brušných svalov - držanie tela	Vie rozlíšiť i pomenovať osvojované gymnastické cvičenia. Poskytnúť dopomoc spolužiakom pri základných akrobatických cvičeniach vo dvojici. Vie poukázať na najpodstatnejšie nedostatky u spolužiaka. Estetický prejav žiaka.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry **20 h**	- Manipulácia s náradím	- narábanie so základným náčiním: žinenka, lavička, trampolínka, švédska debna, kladina - prenášanie náradia - plné lopty, tyče, obruče, činky, overball	Vedieť pomenovať a umiestniť náradie, správne zaobchádzanie s náradím. Estetizácia cvičebných priestorov. Spolupráca žiakov
	- Hry zamerané na pohybové schopnosti	- základné činnosti s loptou - prihrávky, chytanie, - pojmy: hráč, spoluhráč, protihráč, bránka, kôš,	Poznať a dodržiavať zásady bezpečnosti pri hrách, dodržiavať fair-play. Uplatňovať zásady korektného súťaženia

		ihrisko...	
	- Prípravné hry zamerané na vybíjanú	- pojmy: kapitán, rozhodca, hracie pole - základné prihrávky a chytanie lopty -postreh a pohotovosť v hre Hra – vybíjaná	Poznať správnu techniku hernej činnosti. Poznať základné pravidlá vybíjanej a rozširovať ich.
	- Prípravné hry zamerané na futbal, basketbal, tenis	Futbal- centrovanie, streľba po vedení lopty, po prihrávke - hra brankára (vyhodenie a vykopnutie lopty) – obranca, obranná činnosť hráča (chytanie polovysokých lôpt) Basketbal- prihrávka jednoručne, streľba po driblingu, dvojtakt, osobná obrana hráča Tenis- zdokonaľovanie základných tenisových zručnosti.	Rozlíšiť i pomenovať osvojované športové hry. Osvojenie si herných činností jednotlivca v minibasketbale, minifutbale, a v dvojici v tenise.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti **9,5 h**	- Rytmizácia riekaniek	- rytmické pohyby podľa hudby so zmenou tempa, - pohybová improvizácia, - rytmické a priestorové cítenie - regionálny tanec,	Zatancovať jeden jednoduchý regionálny tanec. Estetizácia a kultúra pohybu
	- Technika chôdze - Držanie tela - Zmena pohybu podľa rytmu - Improvizácia pohybu	- štylizovaná chôdza a beh, gymnastická chôdza - pérovanie, nácvik diaľkového skoku, poskoky a obraty na mieste, cvalový skok, poskočný skok, prísunný - vnímanie dynamiky pohybu,	Zladiť chôdzu a beh s rytmom navodeným potleskom, iným zvukom a hudbou. Esteticky vykonať ukážky základných tanečných krokov.

	- Jednoduché hudobno-pohybové hry	- jednokročka, dvojkročka, hajdúsky skok - ľudový tanec na známu melódiu	Poznať správnu techniku jednoduchých pohybov spojených s hudbou.
Psychomotorické cvičenia a hry **9,5 h**	- Svalové napätie a uvoľnenie - Cviky zamerané na relaxáciu - Dýchanie - Cvičenie priestorovej orientácie - Strečingové cvičenia - Jogové cviky, Pilates , cvičenie s fit loptami	-uvoľňovacie cvičenia v stoji, v ľahu, v sede - sebakontrola v zrkadle, - hrudné a brušné dýchanie - vnímanie dýchania a jeho overovanie rukou - cviky zamerané na koncentráciu a upevnenie zdravia - cvičenia s netradičnými pomôckami, bez víťazov a porazených, - cvičenia na rozvoj hmatového, optického a akustického vnímania, - rozvoj flexibility, rovnováhy	Radosť z pohybu. Vedieť vnímať vlastné telo a jeho časti. Vnímanie svojho tela pri cvičení. Získať čo najviac poznatkov o sebe z fyziologického a emocionálneho hľadiska. Sebapoznávanie, sebakontrola
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti **7 h**	- Letná turistika - Hry na snehu a na ľade	Letná turistika – presun chôdzou, dvíhanie, prenášanie, lezenie, rúčkovanie, preliezanie, - pobyt v prírode, táborenie, hry v prírode Hry na snehu a na ľade –základná poloha na sánkach, poloha pri jazde, riadenie a ovládanie saní, - cvičenia typu ťahanie saní prázdnych, so spolužiakom, rýchlosť ťahania, - snehovou guľou trafiť cieľ - chôdza po ľade s oporou o mantinel, - kĺzanie	Samostatne vymenovať základné druhy turistiky. Vie o význame turistiky a pobyte v prírode. Dbá o svoju bezpečnosť, uvedomuje si význam pohybu pre zdravie. Uplatňovanie zásady bezpečnosti a postupnosti. Disciplína, ohľaduplnosť, dodržiavanie organizačných pokynov učiteľa alebo inštruktora.

	- Základný plavecký výcvik	Plávanie – dychové cvičenia, cvičenia s predmetmi, základy plaveckých štýlov (kraul, znak), splývanie,	Preplávať 25 metrov bez prerušenia i s menšími technickými chybami a bez štartového skoku. Uplatňovať základné zásady hygieny a bezpečnosti pri plávaní

4. ročník

Tematický celok	Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti **20 h**	- Poradové cvičenia	-elementárna terminológia - základné povely poradovej prípravy (Pozor! Pohov! Voľno! Rozchod! Končiť! V rad (dvojrad) nastúpiť! Vpravo (vľavo)v bok! Zastaviť stáť! Trieda – pozor!	Vie použiť všetky pojmy a povely a správne na ne reagovať. Samostatne zorganizovať nástup žiakov a podať hlásenie učiteľovi v úvode vyučovacej hodiny. Na základe inštrukcií učiteľa dokázať zorganizovať si vlastnú prácu i činnosť v skupine žiakov na stanovišti.
	- Prípravné cvičenia - Pohybové hry	- správne držanie tela - bežecká abeceda precvičovanie jednotlivých svalových skupín -prenášanie predmetov, - úponové (silové) hry - pohybové hry na nácvik postrehu, priestorovej orientácie, na rozvoj obratnosti, silových schopností, rozvoj rýchlosti, výbušnosti dolných končatín - chôdza, beh, skok lezenie, plazenie,	Poznať zásady bezpečnosti a hygieny. Vybrať vhodné cviky na všestranné rozcvičenie tela. Vie samostatne vysvetliť a v praxi dodržiavať pravidlá jednoduchých osvojených hier. Vie vymenovať a v praxi uplatňovať zásady korektného súťaženia. Organizovať a riadiť 3 pohybové hry
	- Koordinačné cvičenia - Kondičné cvičenia	- použitie štandardného i netradičného (napr. pieskové vrecúška) náčinia i náradia	Vie uplatniť základné pravidlá. Súťaženie v duchu fair-play. Uvedomenie si svalov

		- cvičenia s plnými loptami, dlhým švihadlom, lanom - prekážkové dráhy - cvičenia s využitím behu rôznymi smermi, rôznym tempom - skoky, poskoky, preskoky - cvičenia vo dvojiciach - štafetové hry, hry s náčiním - súťaže, prekonávanie prekážok,	vlastného tela. Optimálne si vytvoriť svalový korzet. Vie odhadnúť vzdialenosť.
	- Atletika	- beh rýchly (60 metrov), - beh šliapavý, švihový, hladký, - bežecké pohyby paží, - nízky poklus, - bežecká abeceda ako forma rozcvičenia, - skok do diaľky z miesta, - polovysoký štart - hod loptičkou na cieľ do diaľky - Súvisle bežať individuálnym tempom 8-12 minút.	Primerane veku, ale technicky správne hodiť kriketovou loptičkou, skočiť do diaľky (spôsobom skrčmo). Používať štartové povely, technicky správne na ne reagovať. Uviesť a vysvetliť základné pravidlá osvojených atletických disciplín. Vie upozorniť a určiť porušenia pravidiel spolužiakmi Poukázať na najpodstatnejšie nedostatky v technike hodu kriketovou loptičkou, nízkeho štartu,
	- Základy športovej gymnastiky	- kotúľ vpred, vzad, - prípravné cvičenia - kolíska, stojka na lopatkách, prevaly zo stojky na lopatkách do drepu, prevaly skrčmo, - spájanie cvičebných tvarov do väzieb a zostáv, - cvičenia na kĺbovú pohyblivosť, priestorovú	Rozlíšiť i pomenovať osvojované gymnastické cvičenia. Poskytnúť dopomoc spolužiakom pri základných akrobatických cvičeniach vo dvojici. Estetický prejav žiaka. Poukázať na najpodstatnejšie nedostatky u spolužiakov.

		orientáciu pri rotácii, - cvičenia na rozvoj sily - cvičenia na rozvoj brušných svalov - držanie tela - preskok kozy na šírku spôsobom roznožmo	
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry **20 h**	- Manipulácia s náradím	- narábanie so základným náčiním: žinenka, lavička, trampolínka, švédska debna, kladina, koza - prenášanie náradia - plné lopty, tyče, obruče, činky, overball	Vie pomenovať a umiestniť náradie, správne zaobchádzanie s náradím. Estetizácia cvičebných priestorov. Spolupráca žiakov
	- Hry zamerané na pohybové schopnosti	- základné činnosti s loptou, prihrávky, chytanie, - pojmy: hráč, spoluhráč, protihráč, bránka, kôš, ihrisko	Pozná a dodržiava zásady bezpečnosti pri hrách, dodržiava fair-play. Vie uplatniť zásady korektného súťaženia
	- Prípravné hry zamerané na vybíjanú	- pojmy: kapitán, rozhodca, hracie pole -základné prihrávky a chytanie lopty -postreh a pohotovosť v hre Hra - vybíjaná	Pozná správnu techniku hernej činnosti. Pozná základné pravidlá vybíjanej a vie rozširovať ich
	- Prípravné hry zamerané na futbal, basketbal, tenis	Futbal- centrovanie, streľba po vedení lopty, po prihrávke - hra brankára (vyhodenie a vykopnutie lopty) – obranca, obranná činnosť hráča (chytanie polovysokých lôpt) Basketbal- prihrávka jednoručne, streľba po driblingu, dvojtakt, osobná obrana hráča Tenis- zdokonaľovanie základných tenisových zručnosti	Rozlíšiť i pomenovať osvojované športové hry. Prejaviť takú úroveň osvojenia si herných činností jednotlivca, ktorá umožní aktívne zapojenie sa do riadnej hry v minibasketbale, minifutbale, Primerane veku vykonať ukážky herných činností jednotlivca po ich predchádzajúcom pomenovaní.

Kreatívne a estetické pohybové činnosti **9,5 h**	-Základy rytmickej gymnastiky -Rytmizácia riekaniek	- rytmické pohyby podľa hudby so zmenou tempa, - pohybová improvizácia, - rytmické a priestorové cítenie - regionálny tanec,	Zatancovať jeden jednoduchý regionálny tanec. Estetizácia a kultúra pohybu
	- Technika chôdze - Držanie tela - Zmena pohybu podľa rytmu - Improvizácia pohybu	- štylizovaná chôdza a beh, gymnastická chôdza - pérovanie, nácvik diaľkového skoku, poskoky a obraty na mieste, cvalový skok, poskočný skok, prísunný - vnímanie dynamiky pohybu, - tanec ako vyjadrovací prostriedok, pohybová dramatizácia piesne	Zladiť chôdzu a beh s rytmom navodeným potleskom, iným zvukovým signálom a hudbou. Esteticky vykonať ukážky základných tanečných krokov.
	- Jednoduché hudobno-pohybové hry	- jednokročka, dvojkročka, hajdúsky skok - ľudový tanec na známu melódiu	Pozná správnu techniku jednoduchých pohybov spojených s hudbou.
Psychomotorické cvičenia a hry **9,5 h**	- Svalové napätie a uvoľnenie - Cviky zamerané na relaxáciu - Dýchanie - Cvičenie priestorovej orientácie - Strečingové cvičenia - Jogové cviky, Pilates , cvičenie s fit loptami, overballom	-uvoľňovacie cvičenia v stoji, v ľahu, v sede - sebakontrola v zrkadle, - hrudné a brušné dýchanie - vnímanie dýchania a jeho overovanie rukou - cviky zamerané na koncentráciu a upevnenie zdravia - cvičenia s netradičnými pomôckami, bez víťazov a porazených, - cvičenia na rozvoj hmatového, optického a akustického vnímania, - rozvoj flexibility, rovnováhy	Radosť z pohybu. Vie vnímať vlastné telo a jeho časti pri cvičení. Získal čo najviac poznatkov o sebe z fyziologického a emocionálneho hľadiska. Sebapoznávanie, sebakontrola.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti **7 h**	- Letná turistika - Hry na snehu a na ľade	Letná turistika – presun chôdzou, dvíhanie, prenášanie, lezenie, rúčkovanie, preliezanie, - pobyt v prírode, táborenie, hry v prírode Hry na snehu a na ľade –základná poloha na sánkach, poloha pri jazde, riadenie a ovládanie saní, - cvičenia typu ťahanie saní prázdnych, so spolužiakom, rýchlosť ťahania, - snehovou guľou trafiť cieľ - chôdza po ľade s oporou o mantinel, - kĺzanie - pohupovanie, mierny podrep.	Samostatne vymenovať základné druhy turistiky. Vie o význame turistiky a pobyte v prírode. Ilustrovať na príkladoch zásady osobnej bezpečnosti a zásady ochrany prírody. Dbá o svoju bezpečnosť, uvedomuje si význam pohybu pre zdravie. Uplatňovanie zásady bezpečnosti a postupnosti. Disciplína, ohľaduplnosť, dodržiavanie organizačných pokynov učiteľa alebo inštruktora.
	- Plávanie	Cvičenia na zdokonalenie základných plaveckých štýlov (kraul, znak) dychové cvičenia, cvičenia s predmetmi, orientácia pod hladinou.	Preplávať 25 metrov bez prerušenia i s menšími technickými chybami a bez štartového skoku. Uplatňovať základné zásady hygieny a bezpečnosti pri plávaní.

KOMPETENCIE – SPÔSOBILOSTI PODĽA JEDNOTLIVÝCH TÉM A DRUHOV KOMPETENCIÍ

Tematický celok	**Kompetencie**			
	Základné vedomosti	**Základné pojmy**	**Základné poznatky**	**Základne pohybové aktivity**
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.	chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).	- zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, - základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.	- bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolínke, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.	pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, streľba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.	- o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie	- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických,

				plaveckých ap) - Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.
Kreatívne a estetické pohybové činnosti	primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe	rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia	- o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav	- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), - pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, - tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb
Psychomotorické cvičenia a hry	primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).	názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela	- o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách	- koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - naťahovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility.

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe	plavecký spôsob (kraul znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, sánkovanie,	- o význame otužovania sa, plávania pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode	- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,

METÓDY A FORMY PRÁCE, STRATÉGIE VYUČOVANIA

Metódy a formy práce vyplývajú zo vzdelávacích a výchovných potrieb žiakov, z ich veku, pohlavia a životných skúseností. K základným metódam teoretického vzdelávania patria:

- opis a vysvetlenie cvičenia, správania a ich opakovanie
- demonštrácia cvičenia, správania s určením úloh na pozorovanie
- upozornenie na chyby, nedostatky a ich príčiny s poukázaním na spôsoby ich odstraňovania
- zadávanie problémových úloh
- zadávanie domácich cvičení
- beseda, diskusia so žiakmi orientovaná na rozbor pohybovej činnosti a správania
- hodnotenie dosiahnutých výsledkov a vytyčovanie ďalších úloh a cieľov

K základným metódam osvojovania poznatkov žiakmi patria:

- pozorovanie ukážky a vytváranie predstavy o nej
- opakovanie opisu a vysvetlenia formou vonkajšej, neskôr aj vnútornej reči

- cieľavedomé sledovanie praktickej činnosti / iných i svojej/ a porovnávanie sledovaného
- samostatné riešenie úloh učebnej a výchovnej činnosti
- uvedomenie si nedostatkov a ich odstraňovanie v praktickej činnosti

V procese telovýchovného teoretického vzdelávania žiakov je potrebné vždy spájať slovné pôsobenie s praktickou činnosťou, názornou ukážkou. Pri nácviku nových pohybových činností by sme chceli zdôrazniť tieto metódy:

- slovné - dôležité je všetko čo nacvičujeme opísať slovami,
- názorné - ukázať, ako to treba urobiť - najlepšie je, ak to dokáže učiteľ, môže to byť i ukážka šikovného žiaka.

UČEBNÉ ZDROJE INFORMÁCIÍ

- odborná literatúra, odborné a športové časopisy, náučné slovníky, didaktické prostriedky- odborná literatúra – Sivák a kol.: Metodická príručka k TV na I. stupni, F. Sýkora a kol. Didaktika školskej TV, UO pre I. st. ZŠ
- odborné a športové časopisy – Telesná výchova a šport, Komenský
- náučné slovníky – kol. Malá encyklopédia TV a Š,
- internetové stránky,
- didaktické prostriedky – magnetofón, diaprojektor.

HODNOTENIE PREDMETU

1. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

2. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

3. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

4. ročník: v obidvoch polrokoch z n á m k o u.

Prílohy

Príloha č. 1

Finančná gramotnosť

1. ročník:

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
Človek vo sfére peňazí	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby. 2.Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 3.Opísať príklady bohatstva a chudoby. 4.Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 5.Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.	**TOC** **SJL** **NBV** **VYV** **HUV** **VYV** **SJL** **NBV** **PVO** **TOC** **TSV** **MAT** **HUV**	Chodci a vodiči Rozprávanie podľa obrázka Modlitba za chlieb Ilustrácia rozprávky Kováč kuje Inšpirácia pravekým umením Riekanka - Jeden, dva, tri, štyri, päť Premena kamenného srdca Ja a veci okolo mňa Cestujeme autom, autobusom Vidieť a byť videný Dopravné značky Kondičné hry so švihadlom Aplikačné úlohy a rozvoj mat. myslenia s prirodzenými číslami do 20 Bola babka
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	**Žiak je schopný:** 1.Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. 2.Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. 3.Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.	**VYV** **TOC**	Podnety architektúry Moja rodina

	4.Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch. 5.Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. 6.Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.	**PVO** **TOC** **HUV** **PVO**	Môj čas Moja rodina Na dvore býva sliepočka naša Zdravá výživa
Témy	**Čiastkové kompetencie**		
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. 2.Opísať príklady základných životných potrieb. 3.Opísať, čo je povolanie a zamestnanie. 4.Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka. 5.Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom. 7.Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.	**VYV** **TOC** **PVO** **TOC** **MAT**	Podnety filmu a videa Chodci a vodiči Ja a moje zdravie Naša obec Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	**Žiak je schopný:** 1.Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. 2.Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. 3.Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. 4.Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. 5.Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. 6.Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.	**VYV** **SJL** **TOC** **MAT** **TOC** **TSV**	Podnety architektúry O vlkovi a troch prasiatkach Moja rodina Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 20 Moja rodina Kondičné cvičenia s využitím náradia
Úver a dlh	**Žiak je schopný:** 1.Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.		

	2.Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 3.Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.	**TOC**	Chodci a vodiči
Sporenie a investovanie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2.Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu. 3.Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.	**HUV**	My sme malí muzikanti
Sporenie a investovanie	4.Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5.Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 6.Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.	**VYV** **TOC** **SJL** **TOC**	Elektronické médiá Informácie v minulosti a dnes Hokejky uja Kamila - vyvodenie K, k - hodnota peňazí pri nákupoch Prvýkrát v škole
Riadenie rizika a poistenie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 3.Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4.Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.	**ETV** **TSV**	Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahov Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: Korčuľovanie Turistika

2. ročník:

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
Človek vo sfére peňazí	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby. 2.Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 3.Opísať príklady bohatstva a chudoby. 4.Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 5.Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.	**SJL** **NBV** **VLA** **INF** **VYV** **PVO** **ANJ** **VLA** **TSV**	D. Hevier - Pätnásť múdrych doktorov Moje ruky pre druhého Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Princípy fungovania IKT Línia - všelijaké čiary Ja a veci okolo mňa Moja trieda Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Manipulačné hry s náčiním
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	**Žiak je schopný:** 1.Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. 2.Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. 3.Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia. 4.Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch. 5.Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. 6.Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.	**HUV** **VYV** **PVO** **PVO**	Bol jeden gajdoš Inšpirácia archaickými písmami Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Zvyky a tradície

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. 2.Opísať príklady základných životných potrieb. 3.Opísať, čo je povolanie a zamestnanie. 4.Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka. 5.Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom. 7.Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.	**ANJ** **INF** **PVO** **MAT** **SJL** **PVO** **HUV** **NBV** **VYV** **MAT** **SJL**	Narodeninová oslava Informácie okolo nás Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 Upratovačka a rozhadzovači Zdravie, Stavba domu Smutný slimák Žijem v rodine Surrealizmus – fantastický portrét Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 O troch grošoch
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	**Žiak je schopný:** 1.Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. 2.Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. 3.Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. 4.Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. 5.Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. 6.Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.	**PVO** **MAT** **ANJ** **HUV** **VYV** **PVO** **TSV** **TOC**	Stavba domu Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100 Oblečenie Pec nám spadla Koláž – montáž z fotografií Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Korčuľovanie Bicyklovanie Moja rodina
Úver a dlh	**Žiak je schopný:** 1.Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností.	**ANJ** **HUV**	Hračky Na slepú babu

	2.Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 3.Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.	**VYV**	Symetria a asymetria
Sporenie a investovanie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2.Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu. 3.Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.	**PVO** **MAT** **SJL**	Stavba domu Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100 J. Pavlovič - Ako si zima našetrila snehu
Sporenie a investovanie	4.Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5.Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 6.Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.	**VYV** **MAT**	Hry s písmom a textom na počítači Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 100
Riadenie rizika a poistenie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 3.Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4.Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.	**PVO** **TSV**	Môj rodný kraj a čo sa v ňom deje Voda Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: Korčuľovanie Turistika Bicyklovanie

3. ročník:

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
Človek vo sfére peňazí	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby. 2.Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 3.Opísať príklady bohatstva a chudoby. 4.Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 5.Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.	**ETV** **NBV** **SJL** **ANJ** **MAT** **VLA** **NBV** **INF** **SJL** **TSV**	Pomoc, darovanie a delenie Poznať, konať, vidieť, čo je v živote dôležité D. Dušek – O knihách Rodina Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20 Krajina Kresťanská Veľká noc Princípy fungovania IKT R. Dahl – Malá veľká čitateľka Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Manipulačné hry s náčiním
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	**Žiak je schopný:** 1.Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. 2.Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. 3.Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia. 4.Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch. 5.Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. 6.Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.	**ANJ** **VYV** **HUV** **MAT** **HUV** **VLA** **SJL** **INF**	Vianoce Tradícia a identita / kultúrna krajina Počítadlová – španielska pieseň Šijeme vrecia, šijeme Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10000 Mám ručníček, mám Hrady a zámky H. Ch. Andersen – Dievčatko so zápalkami Informácie okolo nás

Témy	Čiastkové kompetencie		
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. 2.Opísať príklady základných životných potrieb. 3.Opísať, čo je povolanie a zamestnanie. 4.Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka. 5.Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom. 7.Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.	**PDA** **MAT** **VYV** **SJL**	Tráviaca sústava Slovné úlohy Komponovanie predmetov vo vzájomných vzťahoch a vo vzťahoch k priestoru Slávnosť u Pipi Dlhej Pančuchy
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	**Žiak je schopný:** 1.Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti. 2.Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. 3.Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. 4.Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. 5.Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. 6.Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.	**PDA** **VYV** **VLA** **SJL** **VLA** **VLA** **TSV** **TOC**	Technika a technické objavy Podnety architektúry Spoznávame dejiny Poďakovanie, Prosba Objavujeme Slovensko Naše starobylé pamiatky a ich krása Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Korčuľovanie Bicyklovanie
Úver a dlh	**Žiak je schopný:** 1.Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. 2.Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 3.Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.	**ANJ** **VYV** **SJL**	Príbeh hračiek Podnety filmu a videa Trojruža

Sporenie a investovanie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2.Uviesť svoju predstavu o tom, čo možné považovať za investíciu. 3.Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.	**PDA** **VYV**	Človek ako súčasť prírody Podnety elektronických médií
Sporenie a investovanie	4.Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5.Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 6.Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.	**MAT** **TOC**	Slovné úlohy Civilná ochrana
Riadenie rizika a poistenie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 3.Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4.Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.	**ANJ** **ANJ** **TSV** **TOC**	Rodina Aladinova lampa Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: Korčuľovanie Turistika Bicyklovanie

4. ročník:

Témy	Čiastkové kompetencie	Predmet	Učivo
Človek vo sfére peňazí	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby. 2.Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. 3.Opísať príklady bohatstva a chudoby. 4.Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny. 5.Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti. Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.	**HUV** **ANJ** **PVC** **ETV** **MAT** **ANJ** **VYV** **HUV** **NBV** **VLA** **SJL** **PDA** **INF** **VYV** **VLA** **TSV** **MAT** **MAT**	Bol jeden gajdoš Aké je tvoje šťastné číslo Konštrukcie okolo nás Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch Sčítanie a odčítanie spamäti do 100 Viacciferné čísla Zariaďovanie bytu Tvorba novoročných pozdravov Šrafúra, tieň Pokapala na salaši slanina Bože, kde si? Jób Tradície a zvyky Autorské rozprávky Elektrická energia Princípy fungovania IKT Impresionizmus –krajinomaľba Krajina v okolí školy Ako ľudia menia krajinu Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Manipulačné hry s náčiním Sčítanie a odčítanie spamäti do 100 Viacciferné čísla
Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	**Žiak je schopný:** 1.Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov. Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.	**VYV**	Inšpirácia umením ďalekého východu – Čína Krajina v ktorej žijeme

	2.Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. Opísať zdroje finančných informácií. 3.Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám. Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia. 4.Zoradiť osobné želania/potreby podľaich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív. Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch. 5.Uviesť príklady míňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií. Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch. 6.Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.	**VLA** **MAT** **PVC** **PVC** **INF** **VYV** **ETV** **TOC** **PDA** **SJL** **VLA**	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie Podnety architektúry -budovy, stavebnice Základy konštruovania Komunikácia prostredníctvom IKT Tešíme sa na Vianoce Akceptácia Práv dieťaťa v demokratických krajinách Jednoduché stroje Matej Knižka Tradície a zvyky Krajina v ktorej žijeme
Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	**Žiak je schopný:** 1.Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. 2.Opísať príklady základných životných potrieb. 3.Opísať, čo je povolanie a zamestnanie. 4.Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka. 5.Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom. 7.Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.	**PVC** **NBV** **PVC** **HUV** **SJL** **TOC** **VLA** **TOC** **MAT** **ANJ**	Veci okolo nás, konštruovanie Cesta k druhým Starostlivosť o životné prostredie B. Herstek - Zoologická Televízia Tajomstvá slušného správania Cestujeme z Bratislavy do Košíc Na čo slúžia média Matematické operácie v obore do 10 000 Aladinova lampa
Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	**Žiak je schopný:** 1.Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.	**VLA** **PVC** **SJL**	Ako ľudia menia krajinu Elektrický obvod Ako sa maľuje na stenu

	2.Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok. 3.Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. 4.Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. 5.Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. 6.Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.	**PVC** **VYV** **ANJ** **INF** **VLA** **MAT** **TOC** **TSV**	Zdroj el. energie Elektronické médiá Maľovanie prostredníctvom počítača Život chrobáka Princípy fungovania IKT Krajina v ktorej žijeme Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000 Tradície a zvyky Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Korčuľovanie Bicyklovanie
Úver a dlh	**Žiak je schopný:** 1.Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava. Popísať dôsledky oboch možností. 2.Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec iného človeka. Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec. 3.Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.	**VLA** **MAT** **VYV** **SJL**	Mestá a dediny Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (rozširujúce učivo) Mierka – zväčšovanie predmetných tvarov Bájky
Sporenie a investovanie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. 2.Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu. 3.Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.	**MAT** **PVC** **SJL**	Sčítanie a odčítanie s prechodom v slovných úlohách Základy konštruovania Diskusia a názor Čo sú hviezdy
Sporenie a investovanie	4.Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii. 5.Vysvetliť, že za všetko sa platí daň. Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky. 6.Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia. Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.	**ANJ** **VYV** **VLA** **PVC**	Môj deň Tradícia a identita / kultúrna krajina Mestá a dediny Obydlia, konštruovanie a zhotovovanie objektu zo stavebníc Sčítanie a odčítanie s prechodom v slovných úlohách

Riadenie rizika a poistenie	**Žiak je schopný:** 1.Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka. 3.Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou. 4.Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.	**VYV** **VLA** **VLA** **TSV** **TOC**	Škola v galérii Autoportrét Mestá a dediny V súlade s prírodou Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti: Korčuľovanie Turistika Bicyklovanie

Príloha č.2

Doplnenie podľa Školského vzdelávacieho programu podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie (2023) - Dodatok č.5

1.Systém podpory detí alebo žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Cieľ a poslanie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona 245/2008. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§3 písm. e), ktoré je *„uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, poskytovania podpory každému s ohľadom na ich výchovno-vzdelávacie potreby, rešpektovania individuálnych osobitostí a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy a do spoločnosti.“*

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, podpory duševného zdravia či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o pedagogického asistenta.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v našej spádovej oblasti v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti. Naša škola podľa § 145a a 145b poskytuje žiakom podporné opatrenia, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať seba ako človeka, osobnosť či svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Škola poskytuje podporné opatrenia (ďalej PO) podľa Katalógu podporných opatrení, tohto školského vzdelávacieho programu (ďalej ŠkVP) a v prípade potreby aj podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

1.1 Aktéri podporných opatrení

Triedny učiteľ

Triedny učiteľ je kľúčovým pilierom podpory žiakov. Počas výchovno-vzdelávacej činnosti primárne zodpovedá za koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej klímy triedy, riešenie žiackych konfliktov, vytváranie zdravých vzťahov, identifikáciu potrieb, prekážok a rizík, tiež hľadanie zdrojov na ich

zmiernenie. Tieto činnosti realizuje v spolupráci s pedagogickým asistentom, vychovávateľom, ostatnými PZ, ktorí pôsobia v triede. Vykonáva pedagogickú diagnostiku, intervenciu, základné výchovné a kariérové usmerňovanie. Podpora zohľadňuje potreby a prekážky dieťaťa/žiaka a realizuje sa formou jednoduchých úprav metód a foriem vzdelávania v školskej i domácej príprave. Podpora sa poskytuje každému dieťaťu/žiakovi, ktoré/ktorý to potrebuje. Najlepšia úprava je taká, ktorá platí pre všetky deti. Systém podpory v triede konzultuje triedny učiteľ podľa potreby aj so ZPP.

Učiteľ

Zodpovedá za úpravu metód, foriem, obsahu a hodnotenia vzdelávania. V prípade, že dieťa/žiak dostáva súčasne podporu na 2. – 5. stupni, učiteľ prispôsobuje metódy, formy a obsah vzdelávania v spolupráci a na základe metodického usmerňovania týchto stupňov podporných úrovní. Primárnym komunikačným partnerom je triedny učiteľ a pedagogický asistent.

Pedagogický asistent

Podľa požiadaviek učiteľa vytvára rovnosť príležitostí vo vyučovaní a pomáha pri prekonávaní rozličných bariér jednotlivcovi, skupine alebo aj celej triede. Podieľa sa na zlepšovaní klímy v triede, v úzkej spolupráci s učiteľom tvorí vyučovacie stratégie i edukačné materiály. Je podporou pre všetky deti/žiakov, ktorí to v danom momente vyžadujú. Pomáha porozumieť a individualizovať ciele a spolupracovať pri diferencovaní úloh a edukačného materiálu s ohľadom na potreby každého jedného žiaka v triede. Môže tiež vytvárať priestor pre učiteľa na vysvetlenie a objasnenie zadaní jednotlivým žiakom.

Centrum poradenstva a prevencie (CPP)

Škola aktívne a úzko spolupracuje s našim Centrom poradenstva a prevencie v Spišskej Novej Vsi (ďalej len CPP), a to v súlade s výkonovými a obsahovými štandardmi výchovného poradenstva prostredníctvom podporných úrovní (§ 131 ods. 1 školského zákona). Pracovníci poradenského zariadenia vstupujú do priestorov školy po spoločnej dohode s vedením či zamestnancami školy v prípade odborných vyšetrení žiakov. V školskom roku 2025/2026 nám CPP poskytlo zdieľaného špeciálneho pedagóga, ktorý v našej škole so žiakmi so ŠVVP a s PO SZP) pracoval 2 krát v mesiaci na reedukačných a stimulačných aktivitách. Veríme, že táto spolupráca sa predĺži aj na školský rok 2026/2027.

Špecifické podporné opatrenia

Uvedené podporné opatrenia sú určené predovšetkým pre žiakov s diagnostikovanými ŠVVP na základe správy zariadenie poradenstva a prevencie. Podporné úrovne 3. stupňa sú zabezpečované a vykonávané odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie. Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí podľa § 2 i) šk. zákona majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Tá sa

realizuje buď v rámci Školského vzdelávacieho programu alebo jeho doplnením cez Individuálny vzdelávací program podľa § 7a) školského zákona, pričom obsahuje PO a úpravy jednotlivých častí ŠkVP podľa ŠVVP žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v tých prípadoch, ak nemôže postupovať podľa ŠkVP.

1.2 Všeobecné postupy pri žiakoch so ŠVVP

Žiaci s ťažkosťami v učení

Žiak s ťažkosťami v učení je taký žiak, ktorého potenciál nezodpovedá výsledkom učenia sa a ktorý v učení zlyháva aj napriek snahe a príprave (môže ísť aj o žiakov s poruchami učenia, NKS a i.). Takémuto žiakovi sa môže poskytovať podpora podľa dohody medzi učiteľom, rodičom pri priebežnom hodnotení a úprave metód a prístupov, po odporúčaní CPP aj rozsiahlejšie. Špeciálny pedagóg metodicky usmerňuje vyučujúcich a spolupracuje na tvorbe IVP, ak je súčasťou pedagogického zboru. Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s ťažkosťami v učení sa aplikujú učiteľom:

- podporuje také metódy práce a overenia, ktoré sú pre žiaka efektívnejšie (skúšanie menších celkov, rozdelenie času, overenie si, či žiak porozumel, zvýraznenie kľúčových pojmov a slov v texte, používanie ilustrácií, písomky mimo triedy alebo s asistentom a i.),
- upravuje hodnotenie alebo nehodnotí písomné výstupy (diktáty, slohové práce), príp. iné výstupy (učenie sa naspamäť väčšie celky, slovíčka), ktoré vyplývajú zo žiakovho znevýhodnenia,
- žiak je vopred informovaný, čo sa od neho bude vyžadovať, z čoho bude hodnotený, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený,
- pri písaní poznámok je potrebné zvážiť možnosť odfotiť si poznámky od spolužiaka, z tabule,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené ťažkosťami v učení (pozornosť, pomalšie psychomotorické tempo a pamäť, nerovnomerné výkony, unaviteľnosť, grafomotorika),
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- zváži umiestnenie žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami a do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom alebo na odporúčania CPP) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- zapája do podpory žiaka aj pedagogického asistenta,
- ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní CPP.

Žiaci s ťažkosťami v správaní

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s ťažkosťami v správaní je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi triednym učiteľom/učiteľmi, triedou a žiakom. Ide najmä o žiakov s poruchami aktivity

a/alebo pozornosti, žiakov s vysokofunkčným autizmom, traumatickým pozadím a i. Vzdelávanie žiaka si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga a pedagogického asistenta a dlhodobé sledovanie a monitoring žiaka. Podľa potreby sa realizujú uvedené intervencie a podporné opatrenia:

- Rozhovory, mediácia konfliktov, reflexia prežívania, sociometria v triede sú bežnou súčasťou intervencií. Taktiež zaraďovanie relaxačných techník, arteterapeutických a muzikoterapeutických techník.
- Zmena miesta (pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety). Vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Poprípade s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov. Počas vyučovania mať na lavici k dispozícií len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje. Umožňovať rodičovi a žiakom potrebné informácie o úlohách a učive.
- Zaraďovanie pohybového uvoľnenia (sedenie v lavici je striedané zmenou polôh a rôznymi pohybovými cvičeniami). V prípade potreby umožniť relaxačné okienka (s asistentom mimo triedy.)
- Znížiť prestimulovanie podnetmi trávením veľkej prestávky sám v ŠKD, neskorší príchod na vyučovanie (napr. o 15 min.) tak, aby žiak prišiel do školy a triedy už v tichu, skoršie odchody z poslednej hodiny na obed a i.
- Pri konfliktných situáciách najprv upokojiť situáciu i žiaka a vždy sa vrátiť k situácii v pokoji, dať porozumenie, vysvetliť veci alebo aj stanoviť hranicu (ideálne by mal žiak dopredu vedieť, aké negatívne následky budú nasledovať).
- Zamerať sa výraznejšie na predvídateľnosť prostredia, dostatočne včas oznamovať zmeny a pripravovať na nich žiaka, vyhnúť sa zbytočným prekvapeniam, jasná štruktúra vyučovania, stanovený harmonogram dňa, program hodiny, dôslednosť pedagóga.
- Vyučovaciu hodinu pravidelne obohacovať o tímové aktivity a skupinovú prácu – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh.
- Osvedčuje sa pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny.
- Využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimoškolských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh, alebo stručne precvičovať prebraté učivo.
- Vyhýbame sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsime so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva. Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.
- Častejšie striedanie činností.
- Oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby žiaka - „Nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „Si zlý!!“

- Pomôcť žiakovi nájsť prostriedok, ktorým môže redukovať aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny, využiť pomôcky na odbúranie napätia, stresové loptičky a i.).
- Podľa potreby hovoriť o prejavoch správania žiaka aj s triedou.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery. Vystaviť na nástenke pravidlá a postupy, na každý deň alebo činnosť stanoviť pravidelný rozvrh, vyvesiť ho a často vysvetľovať.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body.
- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.
- Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústredenia a dobrej spolupráce žiaka, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.

Úlohou spolupráce všetkých pedagógov školy je spoluvytvárať priestor na škole pre pozitívnu sociálnu klímu, prinášať filozofiu pozitívneho myslenia, chrániť priestor pred vstupom negatívnych kampaní v súvislosti s duševným zdravím a zviditeľňovaním tém, v rámci kultúry školy, ktoré treba významnejšie posilňovať.

2 Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Škola vychádza z týchto zdrojov:

- Digitálne kompetencie a mediálna gramotnosť (https://www.minedu.sk/digitalne-kompetencie-amedialna-gramotnost/)
- Stratégia digitálnej transformácie školy (https://www.ncdtv.sk/strategiaDTS/)

Priebežne aplikuje vo výchove a vzdelávaní vybrané prvky z týchto zdrojov. Kapitola bude podrobnejšie vypracovaná do 31. augusta 2027.